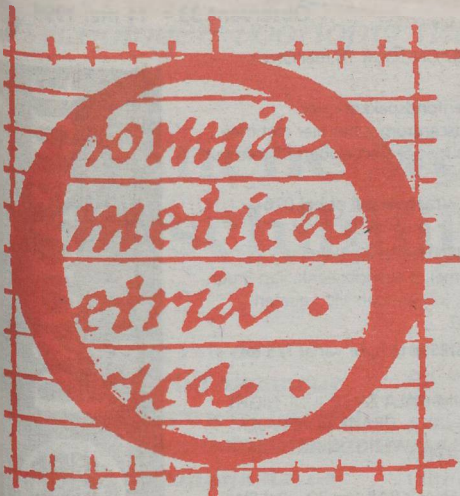

bserveant 33

Jaargang 15, 11 mei 1995

Informatie- en opinieblad van de Rijksuniversiteit Limburg • Redactieadres: Postbus 616, 6200 MD Maastricht • tel. 043-883174

Inhoud

pagina 3

Ontredde slaat toebij
Gezondheidswetenschappen

pagina 5

Elektronische snelweg tussen Aken, Luik,
Hasselt en Maastricht

pagina 5

Studentendebat gesmoord in lolligheid

pagina 7

Vrijwilligers maken einde aan stiekem
toucheren

pagina 9 en 10

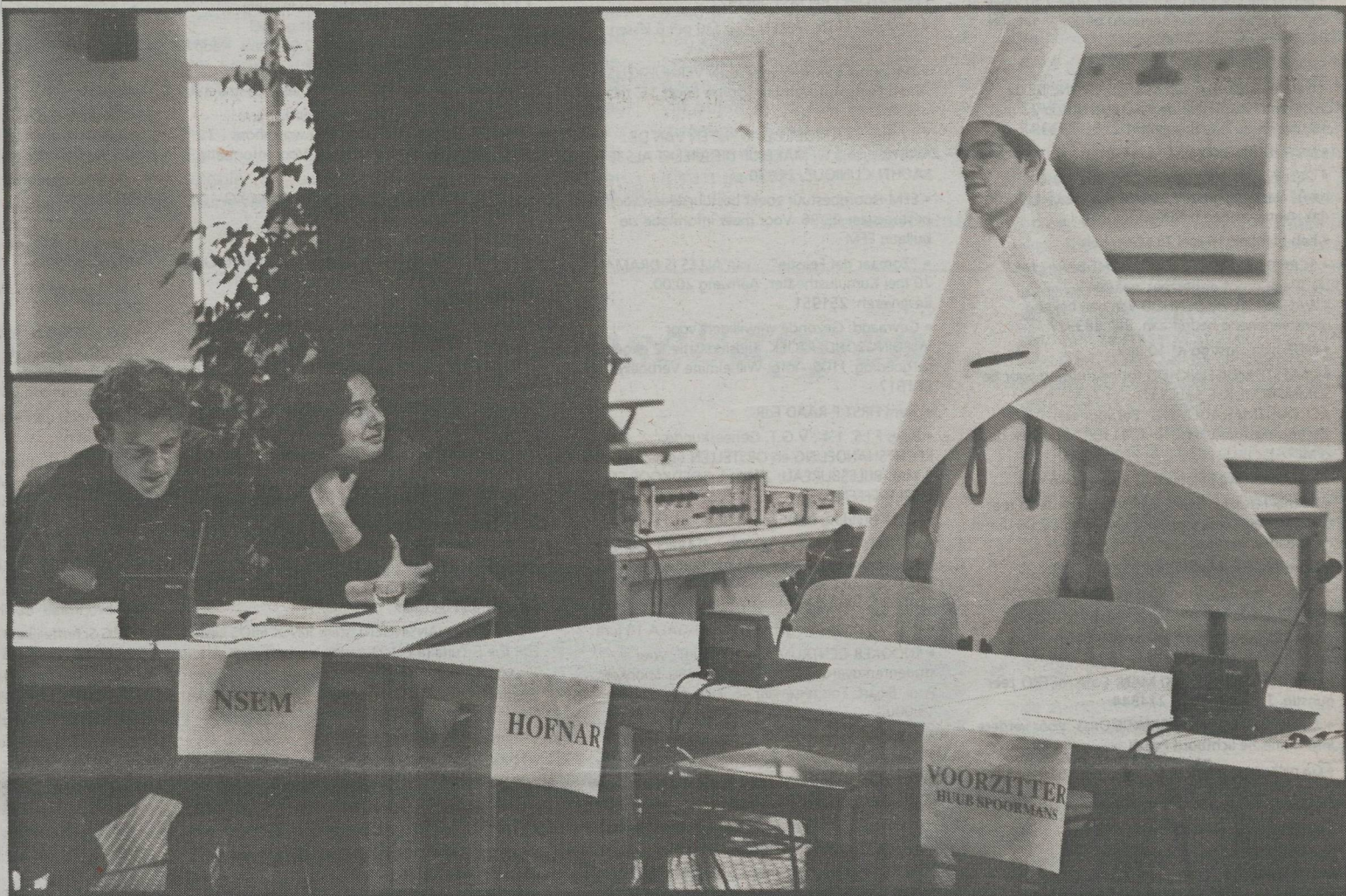
Onder Professoren, versie Maastricht

pagina 15

Rika als heldin in frietendrama

pagina 16

Hoe werelds is een Amerikaanse
ontbijtshow!

Hoogleraren niet gespaard, alle 'toegevoegd docenten' weg

Gezondheidswetenschappen maakt opgeheven functies bekend

De faculteit der gezondheids- wetenschappen heeft in haar gisteren gepresenteerde personeelsplan de functies opgesomd die in verband met de reorganisatie gaan verdwijnen. Opvallend is dat het bestuur ervoor heeft gekozen alle banen van 'toegevoegd docenten', wetenschappelijk medewerkers met alleen een onderwijstaak, op te heffen.

Hoewel er nog geen namen staan ingevuld bij de opgeheven functies, zijn de beschrijvingen van de deskundigheden zo concreet dat veel medewerkers hun toekomst uit het personeelsplan kunnen aflezen. Deze week zijn met de meeste 'bedreigden' gesprekken gevoerd door de vakgroepvoorzitters en personeelsfunctionarissen. Voornamelijk wegens teruglopende studentenaantallen moeten er bij de faculteit 47 van de 249 arbeidsplaatsen verdwijnen, waarvan 36 bij het wetenschappelijk personeel. Gedwongen ontslagen worden zoveel mogelijk vermeden. Twintig personen (die minder dan twintig banen bezetten vanwege deeltijdaanstellingen) hebben al elders werk gevonden of vrijwillig ontslag genomen. Bovendien staan er nog vacatures open en worden er nieuwe functies

gecreëerd. Ook doet het bestuur er naar eigen zeggen alles aan om via het onlangs ingestelde mobiliteitsbureau de bedreigde medewerkers zoveel mogelijk binnen of buiten de faculteit te herplaatsen. Hoeveel ontslagen er uiteindelijk zullen vallen, kan en wil het bestuur nu nog niet zeggen. Wel dat er niemand wordt ontzien, ook hoogleraren niet. In het personeelsplan staat te lezen dat de vakgroepen bewegingswetenschap, gezondheidsrecht, medische sociologie en gezondheidsrisico-analyse allemaal hun hooglerarsformatie verkleind zien. De faculteit heeft zich niet beperkt tot een blinde bezuiniging van 47 fte, maar ook nieuwe functies gecreëerd, waarop medewerkers die met ontslag worden bedreigd kunnen solliciteren. Ook worden bestaande vacatures niet altijd geofferd aan een, zoveel mogelijk, pijnloze operatie. Zo zal er een nieuwe hoogleraar epidemiologie worden gezocht, terwijl in de vakgroep drie banen moeten verdwijnen. De meest verrassende keuze die het bestuur van de faculteit heeft gemaakt is het opheffen van de 'todo'-functie. De 'toegevoegd docenten' hebben alleen maar een onderwijstaak, in tegenstelling tot universitair (hoofd)docenten en hoogleraren, die ook onderzoek verrichten. De todos zijn binnengehaald in tijden van stijgende studentenaantallen. Nu deze weer dalen is er geen behoefte meer aan hen, schrijft het bestuur, dat ook meldt dat het weten-

schappelijk karakter van het onderwijs alleen in stand kan blijven als docenten met beide benen in de onderwijs- en onderzoekspraktijk staan. Door deze ingreep bezuinigt de faculteit in een klap 11,6 fte. Het personeelsplan beschrijft het overgrote deel van de formatie in functies met bijbehorende deskundigheden, bijvoorbeeld 'Universitair docent medische antropologie'. Waar meerdere kandidaten geschikt zijn voor dezelfde functie/deskundigheid, wordt het begrip 'overtolligheid' gehanteerd. Alleen waar 'overtolligheid' staat, geldt de ontslagvolgorde van het ambtenarenreglement (Arar). Dit is vooral het geval bij ondersteunende en administratieve functies. Het Arar bepaalt dat allereerst tijdelijke aanstellingen niet meer worden verlengd. Vervolgens worden bij de vaste aanstellingen de mensen die het laatst zijn binnengekomen het eerst ontslagen ('Last in, first out'). Pas nadat de medezeggenschapscommissie, de faculteitsraad, de vakbonden en het college van bestuur adviezen hebben gegeven zal het personeelsplan definitief worden vastgesteld. Hoewel alleen het faculteitsbestuur beslissingsbevoegdheid heeft, wordt gestreefd naar een zo breed mogelijk draagvlak. De adviezen zullen dan ook „zwaar worden opgevat“, zegt faculteitsdirecteur L. Op 't Hoog.

Wim Ortjens

(Reacties uit de faculteit: pagina 3)

Terwijl de studentenpartijen DOPE en NSEM tijdens het verkiezingsdebat proberen te discussiëren over hun ideologische verschillen, stelt Hofnar -alias Val Wösten- hun parlementaire gedrag als onzin aan de kaak zie ook pagina 5 (foto Nelis Tutkey)

Studentenstops alleen nog in medische sector

Vrijwel alle studentenstops aan de universiteiten zijn voor volgend studiejaar afgeschaft. Alleen in de medische sector is loting nog schering en inslag. De teruglopende belangstelling van scholieren voor een studie in het hoger onderwijs maakt beperking van de toelating bij bijna alle studierichtingen overbodig. Bij de studierichtingen bouwkunde in Delft, bedrijfskunde in Maastricht, Japankunde in Rotterdam en civiele techniek en management in Twente bestaat niet langer een studentenstop. Het achterwege blijven van een numerus fixus bij de laatste opleiding is opvallend, omdat er vorig jaar juist voor het eerst een stop voor was ingesteld. De belangstelling voor deze studie is onder nieuwe eerstejaars echter op zijn retour. Japankunde, bouwkunde en bedrijfskunde kennen een langere geschiedenis van studentenstops. Bij de laatste twee opleidingen is de capaciteit de laatste jaren al regelmatig verhoogd. De universiteiten hebben dit jaar slechts gevraagd om studentenstops bij biomedische wetenschappen in Nijmegen en Leiden en medische biologie in Utrecht. De instroom bij deze opleidingen is wegens gebrek aan capaciteit opnieuw beperkt tot 80 eerstejaars. Daarnaast gelden studentenstops bij diergeneeskunde (175 eerstejaars), geneeskunde (1686) en tandheelkunde (210). Voormalig staatssecretaris Cohen stelde deze fixi vorig jaar al vast op grond van de verwachte vraag naar artsen. Een arbeidsmarktfixus wordt hoogst zelden toegepast, omdat nauwelijks is te voorspellen hoe de vraag naar afgestudeerden zich ontwikkelt. Traditiegetrouw vormt de medische sector een uitzondering op deze regel.

HOP, Marcel Wiegman

Algemene Wetenschappen dit najaar waarschijnlijk opnieuw naar de stembus

De verkiezing van de faculteitsraad bij Algemene Wetenschappen gaat na enig wikken en wegen door, maar het is waarschijnlijk dat de studenten en personeelsleden over enkele maanden opnieuw naar de stembus moeten om een nieuwe raad te kiezen.

Dat is de ongelukkige uitkomst van de pogingen om in raad zetels te reserveren voor leden die verbonden zijn aan de opleiding psychologie. Omdat die

opleiding pas eind augustus begint, zijn er nog geen kandidaten beschikbaar en geen kiezers opgenomen in het kiesregister. Dat betekent dat alle kiezers en kandidaten voor de faculteitsraad afkomstig zijn uit de al langer bestaande poot van de faculteit, Kennistechnologie, terwijl het steeds de bedoeling is geweest van zowel het faculteitsbestuur als het college van bestuur een 'gelijkwaardige' vertegenwoordiging van beide poten in de faculteitsraad te krijgen.

Om te voorkomen dat de dwerg Kennistechnologie straks de dienst uitmaakt voor de reus Psychologie, is maanden geleden een aanpassing van

het Kiesreglement bedacht waarin vaste aantallen zetels voor psychologen en voor kennistechnologen worden gereserveerd. De goedkeuring van die wijziging - eerst door het college van bestuur, vervolgens door het ministerie van onderwijs, heeft echter zoveel voeten in de aarde, dat het reglement niet tijdig voor de verkiezingen klaar was. Aanvankelijk werd gedacht aan uitstel, maar toen niemand kon zeggen hoe lang de goedkeuring door het ministerie nog zou uitblijven, is besloten de verkiezingen toch te laten doorgaan. Waarschijnlijk zullen de universiteitsraad en het college dan dit najaar nieuwe verkiezingen

voor de faculteitsraad uitschrijven.

De raad die nu wordt gekozen, zal twee zetels minder tellen dan de zittende, omdat de faculteit besloten heeft het aantal WP-vertegenwoordigers terug te brengen van vijf naar drie. De OBP-geleding behoudt één zetel en de studenten twee. De studentenzetels zullen voorlopig onbezet blijven omdat er zich geen kandidaten voor hebben gemeld. Voor de vijf zetels in de Medezeggenschapscommissie van Algemene Wetenschappen heeft zich geen enkele kandidaat gemeld.

Jacques Herraets

Reorganisatie gezondheidswetenschappen „rampzalig voor het onderwijs”

Veel medewerkers wisten het al, sommigen kregen het pas maandag te horen: hun functie wordt opgeheven. De faculteit der gezondheidswetenschappen is een stapje dicht bij het haar doel om vijf miljoen te bezuinigen.

Het plotseling schrappen van de todo-functie ('toegevoegd docent') is „rampzalig voor het onderwijs”, zegt een universitair docent die niet met haar naam in de krant wil. Een simpele rekensom leert dat als de 11,6 fte die de todo's opleveren bij de 'gewone' docenten waren weggehaald, er veel minder onderwijsformatie was weggevallen. „Deze beslissing is heel dom”, zegt zij. „Het gaat zeker ten koste van de kwaliteit van het onderwijs. Het vaardigheidsonderwijs bijvoorbeeld. Het zogenaamde speerpunt van het PGO. Als je ziet dat bij O&O driekwart van de coördinatie en uitvoering wegvalt, dat is toch kortzichtig? Als de kwaliteit daalt, komen er minder studenten.” Ook in haar functie heerst overtolligheid. Hoewel zij al lang bij de vakgroep werkt kwam zij 'last in', dus moet zij waarschijnlijk 'first out'. „Ik ben daar ontzettend blij over. Ik heb me vele jaren uit de naad gewerkt. Vorig jaar heb ik nog een hoop geld binnen gehaald voor derde-geldstroom onderzoek. En dan nu dit.”

Prof. Frans van Wijmen ziet zijn fulltime-baan bij gezondheidswetenschappen gehalveerd. Zijn vakgroep gezondheidsrecht levert veel onderwijs aan de faculteit der rechtsgelende. Toen Van Wijmen hoorde dat hij deeltijd-ontslag zou krijgen, heeft hij rechten gevraagd om de vergoeding daarvoor om te zetten in een halve formatieplaats. Aldus geschiedde, en Van Wijmen redde zijn baan. Toch was het een „bittere ervaring” voor hem, gezondheidswetenschapper van het eerste uur, om te horen dat de vakgroep zo klein zou worden na de reorganisatie dat er geen volledige leerstoel meer bij zou passen: „Een pijnlijke zaak. Buitengewoon jammer.”

Drs. Hans Suykerbuyk moet waarschijnlijk weg, of het moest al „iets in de derde geldstroom zijn” wat hem kan redden. Het onheil hing al langer boven zijn hoofd. Alles zat tegen: zijn tijdelijke aanstelling, het feit dat hij als een van de laatsten was binnengekomen bij de vakgroep, en het perso-

neelsplan dat op de eerste plaats uit zou gaan van onderzoekdeskundigheden. Het laatste werd hem fataal, want Suykerbuyk is toegevoegd docent. Dat hij juist om die reden eruit moet doet hem pijn. Hij heeft zich jarenlang ingezet voor de kwaliteit van het onderwijs. Als student al, in de faculteitsraad, en nu, als docent: „Ik vind het vreemd dat terwijl iedereen roept dat het onderwijs beter moet worden, juist de toegevoegd docenten eruit worden gegooid. Wij waren heel enthousiast, honderd procent met onderwijs bezig. Voor de kwaliteit van het onderwijs is dit een groot verlies. En dan heb ik het nog niet eens over de lastenverzwaring die de overblijvers zullen krijgen.” Suykerbuyks toekomst is nogal onzeker. Als 'todo' kan hij het vergeten, zegt hij zelf, want iedere universiteit moet reorganiseren en overal vliegen zijn soortgenoten eruit. „Ik had gehoopt toen ik bij de vakgroep een baan kreeg dat er wat onderzoek bij zou komen waardoor ik kon stijgen op de academische ladder. Maar dat is er nooit van gekomen. Nu hoop ik dat ik ergens een baan kan vinden waar ik met korte onderzoeksprojecten zou kunnen promoveren.” Uit de 'carriëreschouw' die Suykerbuyk heeft gedaan bleek namelijk dat zijn persoonlijkheid langlopende onderzoeksprojecten in de weg staat. Het aio-schap is voor hem dus ook niet weggelegd. „Het salaris zou me niks uitmaken. Ik ben pas twee jaar afgestudeerd en mijn uitgavenpatroon is nog niet ingesteld op schaal tien punt drie. Bovendien werkt mijn vriendin en hoeven we geen gezin te onderhouden. Alleen twee poezen.”

Maria Kalivas is secretaresse. En boos: „Maandagochtend werd ik ingelicht. Van mijn fulltime baan blijft nog maar 0,6 over. Mijn eerste reactie was: 'Hebben ze het wel over mij?' Ze hebben altijd verkondigd dat iedere vakgroep minstens een arbeidsplaats voor het secretariaat zou behouden. En ik ben de enige secretaresse hier. Toen ze een tijdje geleden begonnen met het mobiliteitsbureau dacht ik nog: dat heb ik niet nodig. En dan word je toch gekiept.”

In het reorganisatieplan staat letterlijk: „Voor de vakgroepen blijft uitgangspunt dat één formatieplaats voor het secretariaat wordt toegerekend.” Volgens faculteitsdirecteur L. op 't Hoog is dat inderdaad „ieterwat ongelukkig geformuleerd.” Nu biedt het begrip 'uitgangspunt' al geen harde garantie, maar volgens Op 't Hoog

(foto Nelis Tutkey)

moet onder 'secretariaat' bovendien worden verstaan: 'algemene taakstelling', waarvoor ook anderen dan secretaresses in aanmerking komen. De formatie daarvoor rolt automatisch uit de verdeelsystematiek. Maria Kalivas schrok zo van het bericht dat ze alles en iedereen heeft gebeld waarvan ze verwacht dat ze haar kunnen helpen: de medezeggenschapscommissie, de personeelsconsulent, de salarisadministratie („Ik wil weten hoeveel ik erop achteruit ga. We hebben net een huis gekocht, ook op mijn baan”), de vertrouwenspersoon en het mobiliteitsbureau. Ja, ook het mobiliteitsbureau: „Ik wil hier zo snel mogelijk weg. Ik heb er geen zin meer in. Het is gewoon oneerlijk ge-

gaan. Tot maandag was iedereen hier ervan overtuigd dat die andere obp'er eruit zou vliegen. Die gelooft het zelf nog altijd niet. Kan er ook niks aan doen. Ik weet zeker dat het komt door een conflict dat ik een tijdje geleden heb gehad met de vakgroepvoorzitter.”

Een gevoel van opluchting nu het lang verwachte (en vaak uitgestelde) personeelsplan is verschenen, is bij Op 't Hoog ver te zoeken: „Neem van mij aan dat het verschrikkelijk is om je als bestuurer met zoiets bezig te houden. Temeer daar de kwaliteit van medewerkers absoluut niet ter discussie staat.”

Wim Ortjens

Studenten willen weekkaart niet kwijt

Niet meer dan een handvol studenten heeft zijn OV-weekkaart ingeruild voor een OV-weekendkaart. Studenten konden tot 1 mei van kaart wisselen.

Dit blijkt uit een eerste inventarisatie van het ministerie van onderwijs. Eind deze maand worden de definitieve cijfers bekend. De OV-kaart is sinds 1 november 1994 gesplitst. Destijds koos 87 procent van de studenten voor een weekkaart en 13 procent voor een weekendkaart.

De geringe animo om van een week- op een weekendkaart over te stappen was voorspelbaar. Veruit de meeste studenten vinden de weekkaart veel aantrekkelijker, omdat hij recht geeft op vijf dagen gratis reizen. Dat is alleen niet zo tussen 15 juli en 15 augustus. Dan biedt de kaart slechts een korting. De weekendkaart geldt vanaf vrijdagavond zeven uur.

Vorig jaar beweerde minister Ritzen bij hoog en bij laag dat veel studenten hun weekkaart zouden omruilen voor een weekendkaart. Dit werd vooral verwacht van mbo'ers, die vaak dicht bij huis naar school gaan.

Nu er nauwelijks is omgeruild, kost de OV-kaart minister Ritzen vier jaar lang 120 miljoen gulden meer dan hij had gehoopt. In verband met de OV-kaart wordt maandelijks 71 gulden 50 op de basisbeurs ingehouden. Thuiswonende studenten betalen er bijna 52 gulden voor. (HOP)

Eén op drie academici werkloos

Van alle schoolverlaters hebben pas afgestudeerde academici en drop-outs het meeste moeite werk te vinden. In beide categorieën was in 1993 eenderde werkloos. Alleen de hoger opgeleide technici en medici weten zich te onttrekken aan de algehele malaise.

Dat blijkt uit de jaarlijkse 'Schoolverlatersbrief 1995' van het Centraal Bureau Arbeidsvoorziening (CBA). De totale werkloosheid onder academici is tussen 1992 en 1994 gegroeid van 5,3 naar 6,9 procent. Dat ligt nog onder het algemeen gemiddelde van 8,5 procent, maar is bijvoorbeeld hoger dan de werkloosheid onder middelbaar opgeleiden. In het hoger beroepsonderwijs is de situatie iets gunstiger met een werkloosheidspercentage van 5,9 procent.

De zwakke positie van universitair opgeleiden komt volgens het CBA vooral door afslanking van overheidsinstellingen en de economische recessie in de eerste helft van de jaren negentig. Daarnaast is de toestroom naar de universiteiten de laatste jaren sterk gegroeid, waardoor de arbeidsmarkt met academici overspoeld wordt. Dat geldt vooral voor afgestudeerden in letteren, sociale wetenschappen en psychologie. Technici en medici staan er daarentegen nog steeds gunstig voor. Bij een voortzetting van het huidige keuzegedrag voorspelt het CBA al in de nabije toekomst tekorten aan technische wetenschappers. (HOP)

Slagvaardigheidsdenken bedreigt democratie

Je kan tegenwoordig geen collegevoorzitter of rector tegenkomen die niet klaagt over de universitaire besluitvorming. Volgens een Gronings hoogleraar lijkt het bestuur van universiteiten zelfs op het democratiemodel van het Joegoslavisch arbeiderszelfbestuur. Wat nu?

Oplossingen lijken vaak snel gevonden: links en rechts wat organen en raden van hun macht beroven, twee snelle jongens erop, stuurgroepje erbij en de universiteit loopt weer gesmeerd. Centralistisch ingestelde bestuurders gaan ervan uit dat hun hoge positie hen zowel in staat stelt de organisatie onder zich te doorgronden als tegelijkertijd uitsluitend juiste beslissingen te nemen. Vanaf een zelfgecreëerde top verklaart men elk aanwezig knelpunt en laat men oekazes los op de universiteit.

De huidige discussie over de universitaire bestuursstructuur richt zich vooral op het 'slagvaardiger' maken van het (college van) bestuur door de invloed van de universiteitsraad te beperken. NSEM stelt om een aantal redenen vraagtekens bij deze invalshoek. Er is namelijk nooit bewezen dat een machtiger College van Bestuur de beste resultaten oplevert binnen een universiteit. Het valt zelfs te betwijfelen dat een kleine groep mensen een zo complexe organisatie als de universiteit kan doorgronden, zonder hulp en inspraak van de verschillende groepen die op de universiteit werken. Snel én slagvaardig optreden binnen een universiteit, waar individuen zoveel eigen kennis en vaardigheden bezitten, is überhaupt voor niemand mogelijk. Het lijkt er dan ook op dat dit 'slagvaardiger' maken van het bestuur, niets anders is dan de wens van het College van Bestuur om méér macht aan zich te binden dan nodig of wenselijk is. Risico van deze tendens is dat alles afhangt van de grillen van een aantal individuen.

Volgens Cohen „moet het begrotingsrecht de universiteitsraad

In Stelling

Deze rubriek is bestemd voor iedereen die een opiniërende bijdrage kwijt wil over een onderwerp dat leeft binnen de universitaire gemeenschap. Artikelen kunnen op grond van gebrek aan leesbaarheid worden geweigerd.

worden ontnomen, omdat universiteitsraden vaak de kool en de geit sparen en zoiets in tijden van bezuinigingen slecht zou uitpakken". Allereerst vraagt NSEM zich af of het College van Bestuur in zulk soort situaties zelf een duidelijke beslissing omtrent de begroting kan nemen; Cohen is namelijk ook van mening dat het college van bestuur zich altijd voorzichtig opstelt omdat zij door de raad naar huis kan worden gestuurd. Een groot nadeel van het veranderen van het begrotingsrecht van de universiteitsraad in instemmingsrecht is, dat dit zal leiden tot het heen-en-weer schuiven van besluiten tussen de raad en het College van Bestuur, wat het toch al beklaagde tempo van besluitvorming zeker niet ten goede komt.

NSEM vindt de aanwezigheid van een universiteitsraad binnen de universitaire democratie onmisbaar, omdat de aanwezigheid van bredere kennis en betrokkenheid voor betere besluitvorming en acceptatie van maatregelen op de werkvloer van de universiteit kan zorgen. Een te machtig bestuur leidt tot individualisering en onverschilligheid bij de medewerkers van een universiteit. Volgens NSEM is niet de universiteitsraad, maar het uitdijende ambtenarencorps op facultair en universitair niveau, de oorzaak van de bureaucratie, die een adequaat en effectief onderzoek- en onderwijsbeleid in de weg staat. Individen zouden duidelijker bevoegdheden moeten krijgen, waardoor een groter verantwoordelijkheidsgevoel ontstaat en vaststaat wie waarop

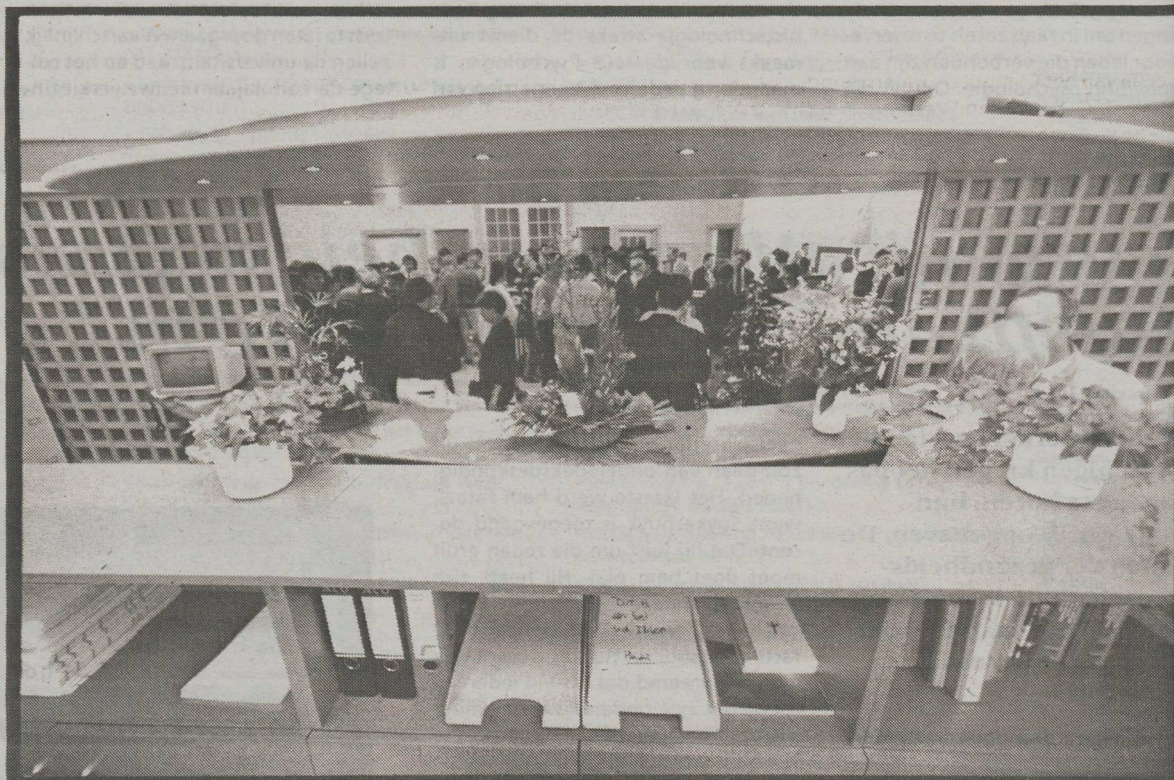
kan worden aangesproken. Het is dus belangrijk dat de universiteitsraad haar politieke verantwoordelijkheid naar zich toetrekt; voorwaarde hiervoor is wel dat universiteitsraadleden van tevoren goed worden ingewerkt en veel voorbereidingstijd steken in de raadsvergaderingen. Daarnaast zou het besluitvormingsproces versoepeld kunnen worden, wanneer het College van Bestuur adviseurs uit de verschillende geledingen uitnodigt bij haar vergaderingen, zodat in een

vroeg stadium het beleid kan worden afgesteld op de verschillende groepen binnen de universiteit. Een andere oplossing voor een soepeler besluitvorming is de succesvolle decentrale methode van de economische faculteit van Tilburg; binnen de organisatie bestaan zelfstandige units, die hun eigen verantwoordelijkheden en bevoegdheden hebben. Sturing door het College van Bestuur vindt plaats door middel van het afsluiten van contracten met de verschillende

units. NSEM hoopt dat de discussie omtrent de universitaire democratie ook daadwerkelijk gevoerd gaat worden, zodat er kan worden nagedacht hoe het huidige systeem kan worden verbeterd in plaats van te worden afgebroken onder het mom van 'slagvaardig optreden'. Er wordt namelijk al genoeg afgebroken in het hoger onderwijs.

Christel Grimbergen
Studentenvakbond NSEM

Informatiebalie nieuw aangekleed

Studenten die vragen hebben over hun inschrijvingsduur, de studiefinanciering, temponorm of Maastrichtse studentenvoorzieningen, kunnen vanaf nu bij de gerenoveerde informatiebalie van studentenzaken aankloppen. De kleine, onhandige glazen luikjes zijn vervangen door

een ruime, open balie. Verder is er een speciaal rek aangebracht waar studenten (sport)verenigingen hun informatie kwijt kunnen. In de geplande brievenbus naast de balie kan iedere student zijn ideeën en opmerkingen over studentenzaken deponeren. Helaas is de erbarmelijke akoestiek van de hal in

de Lenculenstraat 26 niet verbeterd. Afgelopen dinsdag werd de nieuwe balie onder veel belangstelling en de nodige lezingen, hapjes en drankjes, door prof. dr. H. Philipsen, lid van het college van bestuur, en de Maastrichtse wethouder van onderwijs, dr. W. Kuiper officieel geopend. (RJ) (foto Nelis Tutkey)

Het achterlijke verleden

Waarschijnlijk is velen de kleine polemiek die zich onlangs even in Nederlands media afspeelde ontgaan. Aanleiding was de verschijning van een boekje getiteld "Macha, macha". De schrijfster, wier naam ik vergeten ben - wat me overigens ook verreweg het beste lijkt - had het nodig gevonden eens te zeggen waar het op stond: feministen hebben lang genoeg gezeurd, moeten ophouden met dat ouderwetse geklaag, en eindelijk eens beginnen al die reeds lang gecreeerde gelijke kansen te grijpen. Alles is al opgelost, en als het desondanks niet lukt om te leven zoals je wilt, dan ligt dat tegenwoordig toch echt aan jezelf. Een klooe stelling als deze, zeker door een vrouw geuit, valt meestal wel in goede aarde. Maar in het debat dat volgde op radio en TV werd gelukkig adequaat gereageerd, resulterend in macha's roemloze ondergang in een uitzending van "Het Capitool", waar alle aanwezigen, inclusief de gespreksleidster en de zakelijke headhuntster die als medestander was opgetrommeld, haar beweringen effectief ontkrachten, en macha wegzonk in een langdurig, hulpeloos zwijgen.

Op zich stelde deze affaire eigenlijk niet veel voor, en is het best snel weer vergeten. Het is alleen de manier waarop de aanval ingezet werd, die zo typerend is voor een algemenere houding, dat ik het niet kan laten er nog wat over te zeggen. Met de kritiek dat "het feminisme" ouderwets zou zijn zegt men tegelijk: Ik, schrijfster of spreker, ben wel van deze tijd. Sterker nog: zich afzetten tegen feminisme als iets ouderwetse is een heel populaire manier om te zeggen dat men zelf juist echt helemaal bij is. ('Post-feminisme', ten onrechte, maar gretig geïnterpreteerd als "einde van het feminisme", doet het goed tegenwoordig). Het heeft het superieure toontje van iemand die meent te weten waarover het gaat, het ook allemaal al eens geboord heeft, maar er zelf bovenuit is gegroeid, en vanuit die voorliggende positie de achterblijvers toespreekt.

Men erkent dat in een grijs verleden zoiets best nuttig zal zijn geweest, maar het verleden is immers per definitie voorbij. Iets "ouderwets" noemen is daarmee een hele typische diskwalificatie, die het feminisme vrijwel zolang het bestaat voortdurend te beurt viel. Een aardig voorbeeld: toen Virginia Woolf in 1938 (!) als een van de eersten een scherpzinnig verband legde tussen minachting voor vrouwen en het opkomende fascisme was E.M. Forster's reactie: "ouderwets boor, dit extreme feminisme."

Op de een of andere manier is het vrij gemakkelijk om het belang van feminisme te onderkennen als we dit maar eenduidig in het verleden kunnen onderbrengen; hoe het nu zit is blijkbaar een heel ander verhaal. Het liefst zien we een grote breuk tussen ons en dat akelige verleden. Het betreft dan een achterlijk verleden, dat niets meer met ons te maken heeft. Dat "verleden" is echter zo rekbaar dat het zowel de middeleeuwen als gisteren omvat. Minachting en negatieve attitudes ten aanzien van vrouwen in een medisch handboek, gebruikt voor het opleiden van duizenden studenten? Schandalig, maar om welke editie gaat het eigenlijk? Aba, die van '82! Ja, toen ging dat nog zo! Die van '89 is herzien, dus daar hoeven we ons nu niet meer druk om te maken. Verkrachting binnen het huwelijk niet strafbaar (want per definitie niet bestaanbaar binnen de wet)? Heel erg, wat waren ze toen toch dom. Maar in 1991 is die wet veranderd, niets meer aan de hand dus. Vrouwen gediscrimineerd door pensioenfondsen? Dat is toch vorig jaar ergens al rechtgezet? (alsof die vrouwen voor wie dit te laat kwam niet nog jaren voor de boeg hebben.)

Het is alsof ieder verschijnsel door feministen aangekaart zo snel mogelijk van een datum voorzien moet worden, zodat het 'gedateerd' is en als zodanig terzijde geschoven kan worden, of er nu wel of niet concreet iets verandert. Het is bekend, dus hoeven er geen woorden meer aan vuil gemaakt te worden.

Wie dat wel doet (omdat er bijvoorbeeld minder verandert dan men met al die verlichte, modern denkenden mocht hopen), valt in herhaling, en wordt vervelend ouderwets. Het gaat hier eigenlijk om een extreem, bijgerig soort vooruitgangsgeloof. De illusie dat het verstrijken van de tijd automatisch verbetering oplevert, dat wij vandaag automatisch heel anders en beter zijn dan het achterlijke gisteren. In het verleden was alles nu eenmaal erger, dat weet iedereen. Zo is het vele van de dingen die feministen in de loop der jaren aankaarten vergaan. Ze waren meestal akelig, maar helaas vaak zo berkenbaar en onloochenbaar, dat ze al snel overbekend klonken; al gehoord, niet nieuw, niet van vandaag, dus bij voorbaat niets met ons moderne mensen te maken hebbend. Dat er toch ook nog het een en ander veranderde en verbeterde wordt, ongehinderd door enig inzicht, ook toegeschreven aan die vanzelfsprekende, automatische vooruitgang in plaats van aan het harde werken en knokken van immer "ouderwetse" feministen.

Irma van der Ploeg

Een elektronische snelweg moet ALMA-universiteiten verbinden

De Rijksuniversiteit Limburg gaat samen met de universiteiten van Luik, Diepenbeek en Aken onderzoeken op welke manier de informatietechnologie in het onderwijs kan worden ingepast. Dit project van de ALMA-partners, waarvoor de RL het initiatief nam en dat onder de naam 'Electra' door het leven zal gaan, kan op een flinke subsidie van de Europese Unie rekenen.

'Electra' zal geen uitgebreide internationale versie van het Computer Ondersteund Onderwijs (COO) worden. Verre van dat zelfs, legt ir. Anneke Eurelings uit; op dit moment nog hoofd van de dienst ICA (Informatie Communicatie en Automatisering), maar vanaf september de projectleider van 'Electra'. In het COO krijgt de student de kans om op de personal computer het collegedictaat of een daarin opgeslagen elektronisch boek nog eens rustig te bekijken. Het nieuwe plan is veel ambitieuzer. De informatietechnologie zal in de toekomst niet langer een extraatje in het onderwijs zijn, maar een wezenlijk onderdeel ervan.

Studenten zullen niet alleen leren omgaan met de talloze mogelijkheden die de 'electronic highway' hen biedt, maar het is ook de bedoeling dat bijvoorbeeld een student uit Luik via het netwerk een Aken college kan volgen. Of dat de kennistechnoloog uit Diepenbeek zonder moeite kan communiceren met zijn professor in Maastricht. Daarnaast hoopt de RL dat de leden van een onderwijsgroep ook voor en na de bijeenkomsten via de computer in een spe-

ciaal voor hen ingerichte 'electronische kamer' blijven communiceren. Uitwisseling van antwoorden op leerdoelen, van vragen en van literatuur kan daar al plaatsvinden, waardoor men tijdens de onderwijs-groepsbijeenkomsten dieper op de stof in kan gaan.

Een ander voordeel van het gebruik van informatietechnologie in met name het probleemgestuurd onderwijs is de stimulerende werking ervan. "De participatie is meestal groot", zo weet Eurelings sinds haar studie naar de toepassing van informatietechnologie in Amerika. "Studenten vinden het leuk, dus de wat minder gemotiveerden doen eerder mee en bovendien krijgen de stillere groepsleden zo beter de kans om zich ook te laten horen." Uiteindelijk zal aan het einde van het blok de elektronische kamer van de desbetreffende onderwijsgroep gevuld zijn met een hoop relevante informatie. Het systeem moet zo gaan werken dat iedere student die kennis vervolgens in zijn eigen pc kan zetten, die, bijvoorbeeld via de kabel, ook weer is aangesloten op het grote netwerk. Voor het zover is, moet er nog heel veel gebeuren; 'Electra', een acroniem van Electronic Learning Environment for Continual Training and Research in ALMA, staat nog in de kinderschoenen. Op dit moment liggen er elf projecten van twaalf verschillende faculteiten uit drie landen klaar. Die moeten verder worden uitgewerkt en uitgetest. De RL heeft vier projecten ingediend, al dan niet samen met anderen. Een van de vier, het zogenoemde Polaris, gaat de bovengenoemde toepassing van informatietechnologie binnen het PGO onderzoeken. Verder staat er een gezamenlijk project over flexibele toetsing van de vakgroep O&O en de universiteit van Luik op de lijst, wil cultuurwetenschappen het ge-

bruik van multimedia binnen het onderwijs testen en hebben Maastricht en Diepenbeek samen subsidie voor een project op het gebied van kennistechnologie aangevraagd.

Het wachten is nu nog op subsidie van de Europese Unie. In totaal hebben de ALMA-partners vijf miljoen ECU gevraagd, maar op dat bedrag hoeven ze niet te rekenen, meent de voorzitter van het college van bestuur, dr. Karl Dittrich. De positieve reactie van de Europese Unie op de aanvraag geeft hem wel de zekerheid dat de partners iets krijgen. "Ik hoop op tweederde van het bedrag." Dan zullen er wel een aantal projecten in de kast verdwijnen en moet de rest van de kosten door de vier instellingen en de dertig bij het consortium aangesloten bedrijven worden opgehoest. Bedrijven als de Kamer van Koophandel leveren alleen mensen voor de 'expertise board' die er gaat komen. Maar de Nutsbedrijven bijvoorbeeld, stellen een kabel ter beschikking zodat de deelnemers aan het project Polaris een aansluiting krijgen op het netwerk. Natuurlijk allemaal in de hoop straks ook zelf profijt te hebben van de bevindingen.

De RL zal dus ook in de eigen buidel moeten tasten. Zowel het centrale budget als de facultaire budgetten zullen moeten bijspijken. Maar daarnaast verwacht Dittrich ook een bijdrage uit het potje dat minister Ritzen van onderwijs voor de verbetering van de kwaliteit en studeerbaarheid van het onderwijs heeft gereserveerd. Wanneer over drie jaar de elf plannen getest zijn, kunnen de eerste delen van het systeem in gebruik worden genomen. De schat aan kennis en ervaring die de ontwikkeling en uitvoering van de projecten oplevert, kan weer worden aangewend bij nieuwe initiatieven.

'Electra' is een onderdeel van het strategisch plan van de RL over het gebruik van de informatietechnologie in onderwijs. De Maastrichtse universiteit is de eerste in Nederland met een dergelijk plan. Andere universiteiten zoals die van Nijmegen en Twente, zijn sneller als het gaat om de faciliteiten (onder andere een eigen E-mailnummer) voor studenten.

Riki Janssen

Adviesraad pleit voor flexibele selectie

Selectie van studenten aan de poort of in de propedeuse zal er niet voor zorgen dat relatief veel meer studenten afstuderen. Bovendien is zo'n selectie vooral een kille schifting. Beter is het om studenten gedurende hun studie steeds weer de mogelijkheid te bieden om keuzes te kunnen maken en over te kunnen stappen naar andere opleidingen.

Dat schrijft de Adviesraad voor het Onderwijs (ARO) in de achtergrondstudie 'Selectie voor hoger onderwijs'. De studie bevestigt nog eens dat selectie op grond van eindexamencijfers veel studenten onterecht weigert.

Volgens de ARO is selectie aan het eind van de propedeuse evenmin zinvol. "De propedeuse borduurt voort op het schoolse systeem van het voortgezet onderwijs", aldus auteur L. van Dyck. Of iemand geschikt is voor een hogere opleiding wordt nog niet duidelijk. Van Dyck denkt niet dat het voortgezet onderwijs studenten al een meer zelfstandige houding kan aanleren.

Ook is volgens Van Dyck een belangrijk gebrek van de propedeuse dat een student daarin niet kan ontdekken wat hem dan wel ligt. Dat leidt tot het verschijnsel 'wegwerpstudent'. Wie het niet redt, blijft met lege handen achter. De ARO stelt voor om de propedeuse-programma's veel breder te maken, zodat studenten ook kunnen kennismaken met andere vakken in dezelfde sfeer. Een goed voorbeeld vindt Van Dyck de brede propedeuse sociale wetenschappen van de Universiteit Utrecht.

Nederland kan een voorbeeld nemen aan Zweden, aldus Van Dyck. Daar kunnen studenten tot ver in hun studie zonder schade switchen. In Nederland wordt scholieren en studenten te snel een keuze opgedrongen. Vaak kunnen ze die keuze dan nog niet maken. Want hoe weet een middelbare scholier of hij geschikt is voor een studie als geneeskunde of psychologie? (HOP)

Verkiezingsdebat DOPE, NSEM en Hofnar

Het verschil tussen de harde actie en het pragmatisme

Juist op het moment dat iemand zich afvraagt waar de delegatie van Hofnar uithangt, schrijdt Valentijn Wosten het Trefcentrum aan de Tongerestraat binnen. Stapje voor stapje dus, want zijn felgele, uit kunststof opgetrokken gewaad en dito kokervormig hoofddeksel laten geen snelle tred toe. Zijn collega's van DOPE en NSEM zitten al lang en breed achter de tafel als hij uiteindelijk de twee voor hem gereserveerde stoelen bereikt. Die blijven echter leeg tijdens het verkiezingsdebat dat woensdagmiddag werd gehouden. Hofnar blijft staan.

De zaal is slecht gevuld. Wanneer dit een voorbode is voor de opkomst tijdens de verkiezingen dan moet voor tal van studentenzetels gevreesd worden. Hofnar oftewel Wosten zegt niet veel. 'Welkom' is eigenlijk het enige verstaanbare woord dat er uit zijn mond komt. Via een tekst op het projectiescherm laat hij halverwege het debat weten dat hij niets aan datgene wat "DOPE en NSEM in onnodig veel nietszeggende bewoordingen tot uitdrukking hebben gebracht" heeft toe te voegen. Verder slaat hij nog drie keer met een onverstaaenbaar gebrabbel toe. De rest van de tijd staat hij er als een stille getuige bij en laat hij de afgevaardigden van DOPE en NSEM debatteren over het verschil tussen een meer pragmatisch ingestelde partij en

eentje die de 'harde' actie niet schuwt; over een partij zonder ideologie en eentje met. Over meer valt er ook nauwelijks te discussiëren, want eigenlijk zijn de twee het op de belangrijkste punten eens. Beide komen op voor de belangen van de student, beide willen dat hij de kans blijft krijgen om zich ook naast zijn studie te ontplooiën en beide pleiten voor kwalitatief goed en studeerbaar onderwijs. Gelukkig was er nog één puntje waarop de eeuwige concurrenten elkaar niet konden vinden. En dat was de vraag of een studentlid van de universiteitsraad of faculteitsraad zich ook met personeelszaken moet bemoeien. Nee, vond DOPE, een partij die zegt dat de student centraal staat moet zich niet met personele aangelegenheden bezig houden. Dat kan het personeel zelf wel. Onzin, luidde de reactie van NSEM. Een studentlid zit er natuurlijk op de eerste plaats voor de studenten, maar heeft ook een verantwoordelijkheid voor de hele universiteit. Bovendien is de houding van DOPE, zo meende NSEM, olie op het vuur van lieden die de universitaire democratie op een lager pitje willen zetten en vinden dat studenten alleen over studentenzaken mogen meepraten.

Riki Janssen

5 mei

Ik vond dat er de afgelopen vijfde mei wel weer heel erg teruggekeken werd. Veel aandacht voor de bevrijding en de bevrijders van vijftig jaar geleden, relatief weinig voor de vraag wat 5 mei betekent in de samenleving van vandaag. Dat contrasteerde nogal met de ontwikkelingen van de afgelopen jaren. Niet onbegrijpelijk voor zo'n vijftigste gedenkdag, maar toch. Er waren een paar uitzonderingen. De rede van Koningin Beatrix, die de spijker trefzeker op de kop sloeg, toen ze waarschuwde voor desintegratie van de samenleving. En de opmerkelijke viering die door de Maastrichtse Raad van Kerken was georganiseerd. Nu ben ik niet erg religieus aangelegd, maar ik ben blij dat ik deze bijeenkomst heb meegemaakt. Een Maastrichtse dominee, de pastoor van de Sint Servaas, maar ook dr. Hamburger van het Joodse Leerbuis uit Meerssen, en last but not least vertegenwoordigers van de katholieke en protestantse kerk uit Aken. Diepe indruk maakte de Duitse pastoor, die zijn bijdrage begon met te zeggen dat hij in geen jaren zo opgewonden was geweest voor een preek, en die in

prachtig Duits en door zijn grote terughoudendheid en inlevingsvermogen een brug sloeg tussen Nederlanders en Duitsers, tussen verleden, heden en toekomst. Diepe indruk maakte ook Hamburger, die vijftig jaar geleden terugkeerde uit een concentratiekamp, en nu, zittend naast een Duitse pastoor in een protestantse kerk, getuigde van werkelijke menswaardigheid. En zo verandert er echt wat in Maastricht. Een vorm van oekumene, die ik hier nog niet eerder ben tegengekomen, een vorm van 5 mei- viering die inhoud had en van durf getuigde, en tenslotte een vorm van euronale 'samenwerking' op alweer een nieuw terrein. Het laat zien dat we inderdaad beetje bij beetje minder met de ruggen naar de ons omringende grenzen gaan staan, en op zo'n bijzondere dag als 5 mei hebben we daar veel plezier van. En dat sterkt mij dan weer in onze eigen inspanningen met Aken, Luik en Hasselt, die geen gemakkelijke successen opleveren, maar op lange termijn toch noodzakelijk zijn.

Job Cohen

Win jij de Randstad Scriptieprijs van 20.000 gulden?

Kwaliteit in dienstverlening
Als jouw doctoraalscriptie raakvlakken heeft met dit thema, bel dan 020-5 69 51 52
randstad

PTT-storing legde groot deel van SURFnet plat

Vele tientallen onderzoekers, honderden verzenders van e-mail en een paar duizend bibliotheekgebruikers hebben het afgelopen dinsdag gemerkt. Een groot deel van het landelijke computernetwerk SURFnet lag urenlang plat. Pas diep in de nacht waren alle problemen verholpen. De oorzaak was een PTT-storing. "En een forse", zegt een medewerker bij SURFnet. De dubbele verbinding die elke universiteit voor storingen moet vrijwaren, blijkt minder veilig dan gedacht.

De meeste universiteiten en hogescholen in het zuiden en westen van het land hebben op 9 mei urenlang geen netwerk-verbinding met de buitenwereld gehad. Wie een mailtje naar de buitenwereld stuurde, kreeg een foutmelding terug in de trant van 'mailer unknown'. Voor kenners een veeg teken: mailers zijn de knooppun-

ten van het elektronisch postverkeer. Als die onvindbaar zijn, zit het goed fout.

Het glasvezelnet van de PTT leed dinsdag aan zware storingen. Halverwege de middag waren Maastricht, Eindhoven, Tilburg, Rotterdam, Leiden en Den Haag (de Koninklijke bibliotheek) hun verbindingen met de buitenwereld kwijt. Zelfs het hart van het bibliotheeknetwerk Pica in Leiden, dat vier verbindingen met de buitenwereld

heeft, werd onbereikbaar. Bij geen enkele bibliotheek kon men meer elders titels opzoeken.

"Het moet haast wel een dragline geweest zijn die een bundel glasvezels heeft kapotgeslagen", zegt Drs. E. Zegwaard van SURFnet bv in Utrecht. Volgens hem ging het om een forse storing van het type dat minder dan eens per jaar voorkomt. Maar het is de vraag of precies duidelijk zal worden wat de oorzaak was. "De PTT is niet

altijd zo scheutig met uitleg".

Het voorval illustreert dat het glasvezelnet van de PTT kwetsbaarder is dan gedacht. Als veiligheid zijn namelijk alle universiteiten langs minstens twee wegen met het landelijke SURFnet verbonden. Maar de illusie van veiligheid die deze 'meervoudige ontsluiting' schept, werd dinsdag wreed verstoord.

"De PTT-verbindingen volgen niet altijd de kortste weg", legt Zegwaard

uit. Dus kan het dat diverse glasvezelkabels met heel verschillende bestemmingen ergens in Zoetermeer in een gootje naast elkaar liggen. Een storing met de dragline doet dan genoeg. De PTT werkt overigens aan een oplossing voor deze problemen: ze willen sneller, nog betrouwbaarder software lijnen op de markt gaan brengen. SURFnet wacht men eerst nog even op uitleg over de storing van dinsdag.

HOP, Frank Steenkamp

Ritzen: geding tegen prestatiebeurs kansloos

De kans dat studenten de invoering van de prestatiebeurs, in september aanstaande, kunnen tegenhouden is volgens minister Ritzen "nihil". De Landelijke Studentenvakbond (LSVb) heeft vorige week aangekondigd de prestatiebeurs middels een kort geding te willen blokkeren.

Door de snelle invoering van de prestatiebeurs heeft de Informatie Beheer Groep (IBG) te weinig tijd om zijn computers aan te passen. Daarom betaalt de IBG eerstejaars studenten na de

zomer aanvankelijk een 'beurs' uit, terwijl dit eigenlijk een 'voorwaardelijke lening' is. Dit zal later worden hersteld.

Volgens de LSVb worden hierdoor 60.000 scholieren op het verkeerde been gezet. De IBG (die optreedt namens de minister van onderwijs) wekt valse verwachtingen, vindt de bond. In een kritisch rapport over de invoering van de prestatiebeurs schrijft de IBG zelf dat er de nodige verwarring zal ontstaan. Ook waarschuwt de IBG

voor klachten en juridische procedures.

Minister Ritzen is echter overtuigd van zijn gelijk. Nieuwe studenten zijn volgens hem al geïnformeerd over het voornemen om de prestatiebeurs in te voeren. Dat dit nu daadwerkelijk gebeurt, kan dus voor niemand een verrassing vormen, redeneert de minister.

Een woordvoerder van de minister wijst er op dat ook bij de invoering van de tempobeurs, in september 1991, de

studiefinanciering "zonder enig probleem" achteraf is aangepast. Toen kregen studenten later te horen dat ze een minimum aantal studiepunten moesten halen om hun beurs te mogen houden. "Er heeft destijds niet één student een procedure aangespannen", aldus de woordvoerder.

HOP, Pieter Evelt

De politiek actieve student zit tot over zijn oren in het werk. Het is verkiezingstijd en dus moet hij campagne voeren en zoveel mogelijk stemmen trekken. Vier van hen komen in Observant aan het woord; vandaag Rogier de Ridder, nummer één op de kandidatenlijst van NSEM voor de faculteitsraad geneeskunde.

Knokken tegen storende problemen

We hoeven elkaar niet voor de gek te houden; natuurlijk hoopt hij dat de studenten geneeskunde straks massaal voor NSEM kiezen. Maar één ding is eigenlijk nog belangrijker: namelijk dat ze volgende week hun stem uitbrengen. Rogier de Ridder (24), derdejaars geneeskunde, vijfdejaars rechten en nummer één op de kandidatenlijst van NSEM voor de faculteitsraad van geneeskunde:

"We moeten de kiesdeler halen, we moeten in ieder geval zorgen dat we geen zetel verliezen." Daarom is het van het grootste belang dat studenten overtuigd raken van het nut van de studenteninbreng in raden en commissies. En dat kun je volgens hem alleen maar bereiken door met wapenfeiten te schermen. Op zijn toernee langs onderwijsgroepen, collegezalen, en koffieruimtes zal De Ridder de komende twee weken dan ook de belangrijkste overwinning van de huidige studentenfractie aanhalen. "Wij, nou ja, niet ikzelf, maar de drie studenten in de raad, hebben hard geknokt voor een reiskostenvergoeding voor co-assistenten. Iedere co heeft op dit moment een weekkaart, maar daarmee komt hij er niet. Hij moet tijdens ieder assistentschap ook een minimum aantal weekenddiensten draaien. De reiskosten die hij dan maakt, moest hij eerst uit eigen zak betalen. Nu krijgt hij door het gelobby van de studentenfractie, die kosten door de faculteit vergoed."

Als het aan De Ridder ligt, blijft het niet bij dit ene wapenfeit. Zelf hoopt hij als lid van de faculteitsraad (dat hij in de raad komt lijkt bijna zeker, NSEM haalt ieder jaar zeker één zetel) ook een aantal 'storende

problemen" uit de wereld te helpen. Neem nou bijvoorbeeld de plastic bekertjes die sinds de invoering van de mok op de Universiteitssingel, een kwartje kosten. Prima initiatief, vindt de lijsttrekker. Hoe minder plastic bekertjes in omloop worden gebracht, hoe beter. Maar dan moet dat kwartje van de vervuiler vervolgens wel in de zak van een milieu-organisatie verdwijnen, en niet in de kassa van het bedrijf dat de catering verzorgt. En dan zijn er de blokkeboeken die nog steeds niet op kringlooppapier worden gedrukt.

"Volgens Uniprint is dat technisch moeilijk haalbaar. Ik geloof dat de machines door het kringlooppapier meer gaan baperen. Maar Uniprint is toch een facilitair bedrijf? De klant is toch koning? Kan Uniprint de blokkeboeken niet op kringlooppapier drukken, dan moet de faculteit maar een andere drukkerij zoeken."

Ook het onderwijs kan op de warme belangstelling van het toekomstig raadslid rekenen. Zo moeten er in zijn ogen herkansingen komen ("We hebben nu geen enkele herkansing") en is een grondige herziening van de voortgangstoets en de blokkeboeken op zijn plaats. Op dit moment valt immers per toets zo'n tien procent van de vragen uit omdat zowel het antwoord 'juist' als 'onjuist' uiteindelijk goed blijkt te zijn. Verder wil De Ridder de slecht beoordeelde tutors het vuur wat meer aan de schenen leggen. "Nu heeft een slechte beoordeling geen consequenties. Ik wil slechte docenten opnieuw naar een tutorcursus sturen, ook al gaat het om hoogleraren. Helpt dat uiteindelijk niet, dan moet de betreffende vakgroep maar onderwijsformatie inleveren. Daartegenover staat dat je goed onderwijs moet belonen." Hoe? Tja, dat weet hij niet precies.

Misschien moeten die mensen meer tijd krijgen. Maar waarvoor? De Ridder twijfelt. Misschien voor onderwijs? Maar dan zal iemand anders het onderzoek moeten overnemen. Of moet de goede tutor juist, als een beloning, extra tijd voor hun onderzoek krijgen? Daarmee maakt een wetenschapper immers naam. Een zucht gaat er door de NSEM-kamer. De bril belandt voor de zoveelste keer op de tafel. "Ik beh dit onderwerp nog niet helemaal uitgekristalliseerd."

Wat wel al helemaal doordacht en geregeld is, zijn de attributen waarmee De Ridder en de zijnen campagne gaan voeren. De rode T-shirts met het NSEM-logo achterop en eigen naam voorop, liggen klaar. De

talloze posters, flyers en tweeduizend programmaboekjes zijn al gedrukt, en ook de spandoeken zitten sinds bevrijdingsdag dik in de verf. Want toen half Nederland op het terras zat, braken de actieve NSEM-ers hun hoofd over pakkende leuzen. 'NSEM is wel bij de tijd' vond men wel een goede. Dat doek zal vanaf vandaag of morgen onder de stilstaande klok op het Trefcentrum aan de Universiteitssingel 50 hangen. Tenminste, als de portier over zijn hart strijkt en met de actie instemt.

Riki Janssen

Rogier de Ridder, derdejaars geneeskunde, vijfdejaars rechten en nummer één op de lijst van NSEM voor de faculteitsraad van geneeskunde (foto Nelis Tutkey)

Tien jaar gynæcologisch-onderzoeksmedewerkers

Nooit meer stiekem toucheren tijdens een operatie

De wantrouwen is groot. De vraag waarom ze zich in Godsnaam lenen voor inwendig onderzoek door studenten wekt wrevel bij de vier vrouwen. Want het gebruik van Godsnaam ontmaskert de vragensteller als wéér zo iemand die hun werk niet serieus neemt. Als wéér zo iemand die hilarisch, aanmatigend, geschokt of vulgair reageert op de mededeling dat ze GOM-vrouwen zijn: gynæcologisch-onderzoeksmedewerker. En daar hebben ze hun neus van vol. Paula - ze wil geen achternaam in de krant - hoorde zelfs een vrouw zeggen: „Doe jij aan zoiets mee? Dat doen toch alleen vrouwen die het lekker vinden om aan zich laten voelen?”

Initiator van het GOM-project is huisarts en skillslabmedewerker Charles Phaff. In zijn opleiding bestonden er voor studenten weinig mogelijkheden om het inwendig onderzoek bij vrouwen te oefenen. De eerste echte patiënt tijdens de stage was voor hem ook de eerste echte keer dat hij moest toucheren, palperen en het speculum hanteren. Alleen, dat wist de patiënt niet. „Dan zei de begeleidend arts: 'toucheer maar.' Maar ik had dat nog nooit gedaan! Vervolgens zei hij: 'Voel maar, daar, daar zit de baarmoedermond.' Maar ik voelde niks.”

Medestudenten kregen wel eens de gelegenheid om bij een vrouw die onder narcose was het verboden gebied te verkennen. De patiënte, die bij wijze van spreken aan haar stembanden werd geopereerd, was niet om toestemming gevraagd. Maar de chirurg vond het goed en dus gebeurde het.

De oprichting van de GOM-groep, tien jaar geleden, was een poging om het gynæcologisch onderzoek uit het stiekeme te halen. Studenten op mekaar laten oefenen leek de docenten die de vaardigheidstrainingen in het 'Skillslab' verzorgden onwenselijk. Een experiment in Nijmegen, enkele jaren daarvoor, stuitte op fel protest van ongeruste ouders. Ook de studenten zelf leken niet verder te willen gaan dan enkels, oren, of bloeddruk. Er waren natuurlijk gynæcologische poppen, 'Gynies', maar die riepen geen 'Au'.

Simulatiepatiënten - gezonde vrijwilligers die een klacht 'nadoen' - riepen wel 'Au'. Daar waren ze tenslotte voor opgeleid. Dus recruteerden Phaff en de zijnen in deze groep tien GOM-vrouwen.

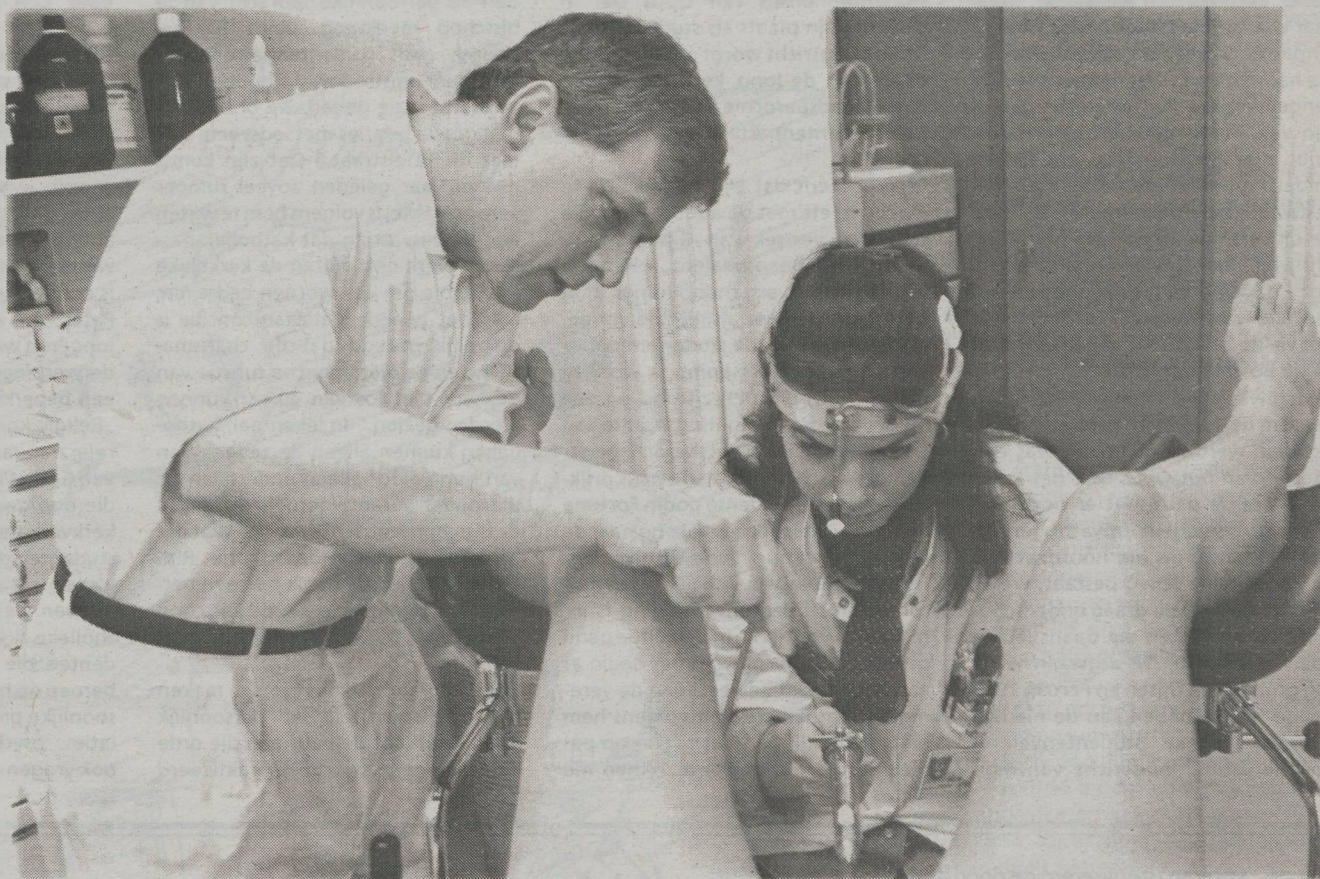
Slechts acht meldden zich aan. Zelfs bij deze mensen, die toch gewend waren om zichzelf - soms letterlijk - bloot te geven aan studenten, bleek de weerstand groot. En ook het onbegrip voor collega's die zich wel opgaven. Tiny: „Sommige kennissen uit de simulatiegroep reageerden agressief, zo van: 'Dat is voor mijn man, daar mag niemand anders aankomen.'” Paula: „Zelfs medici en studenten doen er vaak heel denigrerend over. Een arts die in Maastricht had gestudeerd vertelde mij eens dat veel studenten, waaronder hij, zich niet hadden opgegeven voor de gynæcologietraining. Ze hadden zich hardop afgevraagd wat dat wel voor een soort vrouwen moest zijn dat zich daarvoor had opgegeven.”

Het soort vrouwen.

Geen doorgewinterde feministen in ieder geval, al klonk uit die hoek wel de roep om een goede opleiding van vrouwvriendelijke artsen.

Ook geen beroepsproefkonijnen. Daar is de vergoeding - twintig gulden bruto per uur - veel te laag voor.

En de categorie Wij-Cosmopolitain-vrouwen-van-de-wereld, dertig en alles-moet-kunnen is ook al slecht vertegenwoordigd. De vier Maastrichtse GOM-vrouwen in dit gesprek heten Miép (57), Tiny (60), Threes (53) en Paula (52). Ze zijn alle vier getrouwd, alle vier huisvrouw, en alle vier moeder. Tiny is zelfs grootmoeder van twaalf kleinkinderen. Behalve Miép zijn ze

Gynæcologisch-onderzoeksmedewerkers zijn proefpersoon en docent tegelijk. Ze zijn de enigen die de weg in hun eigen lichaam kennen. (foto AV-Dienst azM)

GOM-vrouwen van het eerste uur. In het begin was er ook bij hen veel gêne. Vooral tijdens hun eigen opleiding van zeven weken, waarin hen onder andere de anatomie van de vrouw en de kunst van het onderzoeken werden bijgebracht. Ze moesten dus ook bij elkaar een inwendig onderzoek verrichten. Op dat punt aangekomen stapte Paula er bijna uit. Maar de ratio won het van de weerstand: „Als je er goed over nadent, moet je wel haast tot de conclusie komen: waarom zou ik me niet opgeven. Je moet het gewoon een tijdje doen. Dan merk je dat studenten het heel erg serieus nemen. Ze zijn veel te zenuwachtig om er flauw over te doen. Zelf ga je er dan ook veel nuchterder tegenover staan.”

Sommigen hebben wel eens een vervelende ervaring gehad met een gynæcoloog. Te kleine aankleedhokjes, deuren naar de gang open, vreemde verzoeken ('kleedt u zich maar eens helemaal uit'), pijnlijk gedraai met het speculum, vervelende situaties waarbij ze halfnaakt door de onderzoekskamer moesten lopen. Tiny ontwikkelde in de loop der jaren zelfs een enorme angst voor gynæcologen. Dat was juist een van de redenen om zich als GOM-vrouw aan te melden. „Tijdens de opleiding heb ik heel vaak gedacht: 'Ik stop ermee.' Telkens weer moest ik mezelf voorhouden: 'Je probeert het minstens één keer'”

Een ander motief lag in haar werk als bejaardenverzorgster: „Oudere mensen hadden een enorme gêne om naar een gynæcoloog te gaan. Vooral de jonkvrouwen (maagden, wo). Dan besef je je pas hoe belangrijk het is dat er goed opgeleide artsen zijn, die een patiënte op haar gemak kunnen stellen.” Paula was, net als Tiny, simulatiepatiënt. Op de oproep voor GOM-vrouwen reageerde zij met zoiets van 'waarom niet'. Tiny: „Het is gewoon waar wat Paula zegt. Studenten kunnen overal op oefenen, dus waarom niet op geslachtsorganen?”

En Tiny is gebleven, net als de andere drie. Soms hebben ze het moeilijk, vooral na een lange vakantie, om weer hun boeltje bijeen te pakken en naar de faculteit te gaan. Maar het is de waardering die ze van studenten krijgen die hen op de been houdt. En het gevoel dat ze zelf enorm veel te weten komen van de vrouwelijke anatomie. Als geen andere kennen ze de weg in

hun eigen lichaam. Daarom zijn ze tijdens het gynæcologisch onderzoek ook de autoriteit. In het eerste deel van de sessie speelt de vaardigheidsdocent nog een belangrijke rol. Hij let erop dat de student de juiste anamnese afneemt, dat hij duidelijk aangeeft wat de 'patiënt' moet doen (dus niet het vage: „kleedt u zich maar uit”), dat hij niet vergeet te vragen of de vrouw nog even wil gaan plassen (Phaff: „Daar zondigen zoveel artsen tegen. Gynæcologisch onderzoek moet met een lege blaas”), of de bank goed staat, of de deur dicht is, of de beensteunen juist staan afgesteld. Dan gaat de student kijken, met behulp van het speculum, en de vaardigheidsdocent noteert wat de student rapporteert.

In het tweede deel van het onderzoek, het palperen (voelen), is de rol van de docent uitgespeeld en overgenomen door de GOM-vrouw. Zij alleen kan voelen of de student ook wel echt de baarmoedermond voelt en zij stuurt hem langzaam maar zeker naar het moeilijkste deel van het onderzoek: de eierstokken. „Nu een beetje naar links, nog een beetje naar links, ja, voel je? Nee, iets terug, ja juist, dáár.” Op die manier. Paula: „Als ze de eierstokken niet hebben gevoeld, zijn ze teleurgesteld.”

Als een student zegt: „Ik ga bij u binnen om te voelen” wordt hij meteen gecorrigeerd door de GOM-vrouw die hem vraagt wat hij precies gaat voelen. Ook in het tweede deel van het onderzoek spelen sociale vaardigheden een grote rol. „Maar”, zegt Paula, „dan zijn ze zo gefixeerd op de eierstokken, dat het attitude-aspect wel eens vergeten wordt. Dat nemen we hen dan ook niet kwalijk.”

In één uur kan dan ook onmogelijk alles geoefend worden. Een typisch verschijnsel is dat studenten veel te voorzichtig zijn, en daardoor niet alles zien en voelen wat ze zouden moeten zien en voelen, zegt Phaff. Ze worden dan weliswaar aangemoedigd door de GOM-vrouw om verder te gaan, maar dat durven ze vaak de eerste keer niet. Volgens Phaff zou iedere student eigenlijk drie keer een gynæcologisch onderzoek moeten doen. Maar daarvoor zijn er te weinig GOM-vrouwen.

Nu moeten ze al gemiddeld eens per week optreden. Het werk wordt slecht betaald, twintig gulden bruto per uur. Maar meer willen de vrouwen ook niet. Paula: „Als de vergoeding hoger wordt, dan wordt het

dus echt betaald werk. Er moet iets van idealisme in blijven.”

De vraag naar het gynæcologisch practicum is groot. Het skillslab is dan ook naarstig op zoek naar nieuwe vrijwilligers. Hoewel het geen verplicht onderdeel is van het curriculum geeft zeventig procent van de studenten zich er voor op. „Uit onderzoeken is gebleken dat dit het best gewaardeerde stuk onderwijs is van het skillslab”, zegt Phaff.

Ze hebben allemaal wel eens meegemaakt dat een student van zijn stokje ging, of in tranen uitbarstte en het opgaf. De studenten zijn na afloop van het practicum niet alleen enthousiast, maar vooral opgelucht, zeggen de vier GOM-vrouwen. Het gebeurt vaak dat iemand „heel stoer naar binnen komt en heel klein en wit weggaat”, zegt Tiny. Maar meestal is het andersom. „Wij liggen dan daar en stellen de bloednerveuze student gerust. Kom op, het lukt best. Wij zijn echte moederfiguren”, lacht Paula.

Threes is de enige die in haar familie- en vriendenkring openhartig praat over haar „werk”, zoals ze het noemt. De andere drie zijn zo vaak tegen een muur van onbegrip aangelopen, dat ze nu een stuk voorzichtiger zijn geworden. Tiny: „Ik kom uit een heel gesloten gemeenschap. Daar wordt zoiets niet geaccepteerd. Mijn moeder bijvoorbeeld, die weet dat ik iets op de universiteit doe. Maar als ik haar zou vertellen wat, zou ze het nog klaar krijgen om me naar de zaterdagse biecht te sturen.” Ook Miép selecteert haar gesprekspartners zorgvuldig. Maar het ergert haar dat ze er niet openhartig over kan zijn. „Mijn dochter die kan zelf geen kinderen krijgen. Loopt van het ene onderzoek naar het andere. Zij is wild enthousiast over wat ik hier doe. Maar tegen anderen kan ik beter mijn mond houden.” Paula voelt zich „kwetsbaar” als ze als GOM-vrouw bekend zou staan: „Maastricht is een klein dorp. Heel veel mensen kennen mijn gezicht. En ik heb er ab-so-luut geen zin in om in een café aangesproken te worden op mijn werk. Zie je al voor je hoe zo'n gesprek verloopt? Ik moet er niet aan denken.”

Tiny: „Weet je waar ik spijt van heb? Dat ik bij mijn vijf zwangerschappen niet meer wist van de vrouwelijke anatomie.”

Wim Ortjens

Missie geslaagd, vindt pater Peró

Toen bisschop Gijsen dertien jaar geleden de Spaanse priester Fernando Peró Silva benoemde tot pastor van het pas opgerichte Rooms-Katholieke Studentenpastoraat, ontstond er nogal wat deining. In Maastricht wist men niet beter dan dat er al een studentenpastoraat bestond, oecumenisch weliswaar, maar daar was toch een katholieke studentenpastor werkzaam, Sjaak Oberijé. Die had echter op het moment van de benoeming van Peró te horen gekregen van Gijsen dat hij het priesterambt niet meer mocht uitoefenen omdat hij niet wilde terugkeren van de dwaalwegen der homoseksualiteit. De universiteit kreeg een herderlijk schrijven waarin Gijsen nog eens uitlegde dat Oberijé niet deugde en dat de enige ware weg naar Jezus Christus niet via de Tafelstraat, maar voortaan via de Boschstraat liep. En dan was er nog een tweede reden waarom de komst van Peró met grote argwaan werd bekeken: hij was een priester van het Opus Dei, het keurkorps van de paus, dat er nogal extreem conservatieve opvattingen op nahoudt. De orde die hoofdzakelijk uit welgestelde leken bestaat, werkt over de hele wereld graag onder scholieren en studenten om daar nieuwe leden te werven. De argwaan werd nog groter toen Gijsen en Peró in 1986 aan de wieg stonden van de nieuwe Rooms-Katholieke studentenvereniging Servatius, 'opgericht vanwege

het R.K. Studentenpastoraat', mede gefinancierd door de Stichting R.K. Studentenpastoraat en mede bestuurd door pater Peró. Met een mengeling van grote dankbaarheid en verdriet in het hart neemt pater Peró nu afscheid van zijn werk. Hij wordt geestelijk leider van twee studentenhuizen van Opus Dei in Utrecht. Zijn plaats als studentenpastor in Maastricht wordt overgenomen door dr. E. de Jong, kapelaan van de binnenstadsparochie Sint Servaas, die het studentenpastoraat 'erbij' gaat doen. Peró ontkent dat zijn vertrek iets te maken heeft met de andere wind die sinds het vertrek van Gijsen vanuit Roermond is gaan waaien: "Ik heb een uitstekende verstandhouding met deze bisschop, net als met de vorige. Het is goed voor de studenten dat er een jongere pastor komt. Ik word te oud," zegt Peró (49) zittend op een barkruk in de ontmoetingsruimte van Servatius. Op de plaats waar vroeger een groot schilderij van de paus prijkte, siert nu de heidense godin Fortuna de muur. Dat is een verwijzing naar de naam van het huis. In de Fortuyn, legt Peró uit. De verwevenheid tussen pastoraat en studentenvereniging is innig gebleven. Zij zijn in hetzelfde pand gevestigd en Peró is van het begin af aan betsuurslid geweest van de vereniging. Dat laatste stelt volgens hem niets voor: "Ik ben dat alleen op papier bestuurslid geweest. Ik heb me

nooit met bestuurszaken bemoeid. Dat gaat trouwens ook veranderen, heb ik gehoord." Maar Servatius zal het predikaat 'RK' niet verliezen: "Er is hier wel iemand geweest die dat wilde veranderen, maar dat kon natuurlijk niet gezien de statuten." De missie die Peró dertien jaar geleden 'als persoonlijke opdracht' van de bisschop meekreeg, vindt hij geslaagd: "Het studentenpastoraat is niet meer omstreken, we hebben met niemand ruzie gehad, we onderhouden goede relaties met iedereen, ook met de Tafelstraat." Dat zijn komst dertien jaar geleden zoveel rumoer veroorzaakte, is volgens hem te wijten aan de misvatting dat katholiek-pastoraal werk ook buiten de kerkelijke hiërarchie om kan worden bedreven: "Op het tweede Vaticaanse concilie is duidelijk gezegd dat de charismatische en de hiërarchische functie van de kerk niet los van elkaar kunnen worden gezien." In lektentaal: katholieken kunnen alleen de zegeningen van hun geloof alleen ondergaan als die onder verantwoordelijkheid van de bisschop worden verstrekt. Wat dat betreft was alles in orde bij het R.K. Studentenpastoraat: "Ik heb een persoonlijke opdracht van de bisschop gekregen om hier als pastor te werken." Het pastoraat had dus niets te maken met het Opus Dei. Het 'persoonlijk apostolaat' dat de paus aan die orde heeft verleend, wordt gepraktiseerd

vanuit huize Den Eker aan de Prins Bisschopsingel. Iedere vraag over wat daar gebeurt, ontwijkt Peró geïrriteerd: "Dat heeft niets te maken met het studentenpastoraat." Het enige dat hij erover wil zeggen is dat er verschillende mensen in dat huis wonen en dat de Opus Dei-activiteiten door een andere priester worden voortgezet na zijn vertrek. Als studentenpastor is het Peró opgevallen dat studenten aan de ene kant steeds minder weten wie Jezus Christus is, dat ze oppervlakkiger zijn geworden ten aanzien van het zoeken naar de waarheid, maar dat ze aan de andere kant ook meer open staan voor antwoorden op levensvragen: "De afwerende houding tegenover de kerk is minder geworden." Pater Peró vindt het niet terecht dat jongeren wegblijven omdat zij de onderwerping aan de leer van de kerk als een beperking van hun vrijheid zien: "Religie komt van het Latijnse woord *religare*, vastbinden. Je bindt je vast aan God. Wie zijn boodschap kent, wil die doorgeven. Dat gebeurt altijd in kerkverband, maar ik geef toe dat veel studenten de kerk tegenwoordig zien als een instituut voor oude mensen. Ze hebben weinig behoefte aan de katholieke boodschap." De meeste studenten die de afgelopen jaren een beroep op hem deden, zaten met persoonlijke problemen: stukgelopen relaties, psychische problemen, maar ook vragen over ethische kwesties die

zij in hun studie tegenkwamen, zoals abortus en euthanasie. Het standpunt van Peró is duidelijk: abortus en euthanasie staan gelijk met het doden van menselijk leven. "Er zijn nogal wat medische studenten die worstelen met die vragen. Een keer heb ik het zelfs meegemaakt dat een studente besloten heeft haar studie op te geven, omdat zij zich totaal niet kon verenigen met wat er straks, als zij arts was, van haar zou worden verlangd. Wij hebben er vaker discussieavonden over georganiseerd hier bij Servatius. Op een van die avonden hield een meisje een pleidooi voor abortus. Ik heb haar gezegd dat er een groot verschil was tussen een mening en het geweten. Drie maanden later stond ze huilend voor me: ze had abortus laten plegen en toen pas gemerkt wat mijn opmerking over het geweten betekende." Ofschoon het nooit zijn eerste opzet is geweest om zieltjes te winnen, heeft Peró verschillende studenten kunnen bekeren tot het katholieke geloof: "Ik kreeg hier te maken met mensen die in de knoei zaten. Die help je in de eerste plaats door hen honderd procent vertrouwen te geven dat ze op je kunnen rekenen. Mijn opdracht is die mensen naar Jezus Christus te brengen, maar als ze geen behoefte hebben aan de boodschap van de kerk, geef ik hen evenzeer mijn liefde tot God en mijn liefde tot de naaste."

Jacques Herraerts

Castrenen, steriliseren, de doodstraf. Criminelen en mensen die de belangen van 'Het Volk' anderszins in gevaar brachten kwamen er niet genadig vanaf, nadat Adolf Hitler op 30 januari 1933 in Duitsland de macht overnam. Al in datzelfde jaar werden 20.565 tegenstanders van zijn regiem vervolgd wegens hoogverraad. En aan het einde van 1933 bestonden er vijftig concentratiekampen waarin politieke tegenstanders achter slot en grendel werden gezet. Hoe het afliep is bekend.

Minder bekend is dat, in de aanloop naar de tweede wereldoorlog, de nationaal-socialistische ideeën over de harde aanpak van 'criminelen' door een aantal beroemde Nederlandse strafrechtgeleerden, zoals Pompe en Röling, enthousiast werden binnengehaald. Dat blijkt uit *De verlokkingen van het kwade, een onderzoek naar de invloed van het "nieuw-Duitse recht op het strafrechtsdenken in Nederland tussen 1932 en 1936"*. Na enkele jaren te hebben doorgebracht in bibliotheken, heeft Jos Feller met deze lijvige scriptie zijn studie Nederlands recht afgelopen maandag afgesloten.

Tot aan het begin van de dertiger jaren overheerste in de Nederlandse 'strafrechtwereld' een algemene opvatting die als liberaal te omschrijven is. Het nieuwe Wetboek van Strafvordering dat in 1926 was ingevoerd bood de verdachte een heleboel waarborgen bij zijn verdediging. Dat kwam voort uit de gedachte dat de individuele burger beschermd moest worden tegen onbepaalde overheidsinmenging. Tegelijkertijd waren er in het Nederlandse strafrecht ook kenmerken te ontdekken van een tweede stroming, die onder invloed van de opkomende gedragswetenschappen op gang was gekomen: De *Nieuwe Richting* legde er niet alleen de nadruk op dat de delinquent het produkt was van (biologische en) sociologische omstandigheden, maar ook dat de samenleving beschermd moest worden. Preventie en opvoedende bestraffing moesten hiervoor zorgen.

De roep om bescherming van de samenleving en actief ingrijpen door de overheid werd, na de beurskrach in New York van oktober 1929, steeds sterker. De wereldeconomie was in elkaar gestort en overal was er een explosieve groei van de werkloosheid. Het vrijheid van het individu was niet meer zo belangrijk, nu de hele samenleving op zijn gat lag. Deze tijd van algehele crisis was een goede voedingsbodem voor het fascisme in Europa. In Nederland werd de roep van de nationaal-socialisten om "een krachtig Staatsbestuur, zelfrespect van de natie, tucht, orde, solidariteit van alle bevolkingsklassen en het voorgaan van .. het groepsbelang boven het persoonlijk belang" weliswaar niet, net als in een Duitsland, omgezet in een klinkende

Ook al kon een Duitse rechtbank Marinus van der Lubbe alleen met behulp van noodwetgeving met terugwerkende kracht veroordelen, Nederlandse strafrechtgeleerden als Pompe en Röling bleven grote voorstanders van de Duitse manier van rechtspleging (foto-archief Spaarnestad)

De verlokking van het kwade

Dit is deel vijftien van 'De scriptie', een serie waarin de wetenschappelijke produkten van studenten voor het voetlicht treden.

Deze keer het werk van Jos Feller

verkiezingsoverwinning, maar ondertussen werd er wel bewonderend gekeken naar de ferme acties die bij de Oosterburen werden ondernomen tegen criminelen die de gemeenschap benadeelden. Zo werden smokkelaars al na twee dagen berecht. "Zoo gauw kan het in Duitsland" klonk het enthousiast in het *Maandblad voor Berechting en Reclasseering*. De hoofdredacteur van dit blad, een zekere mr. dr. Nico Muller, wijst er in 1933 voor het eerst op dat "De heftige en massale nood" een "snel en krachtig ingrijpen vereist." De nieuwe autoritaire stroming in het Duitse strafrecht,

waarbij staatsgezag en volksgemeenschap voorop staan boven vrijheid van het individu of opvoeding van de delinquent, spreekt de reclasseringsambtenaar wel aan. Dat deze stroming voor deze idealen zelfs de vrijheid van het individu en bepaalde aspecten van rechtvaardigheid opoffert, neemt hij daarbij voor lief. Op 29 maart 1933 wordt bijvoorbeeld aan een 'noodstrafverordening' terugwerken de kracht verleend, zodat Marinus van der Lubbe alsnog veroordeeld kon worden voor de Rijksdagbrand van 27 februari 1933. Ook de jonge B.V.A. Röling, toen docent aan de

universiteit van Utrecht, is onder de indruk van het "nieuw-Duitse" strafrecht: "Onjuist lijkt het te spreken van een terugkeer tot barbaarsche tijden. Met deze wetten heeft het nieuwe Duitse bewind een ernstig streven getoond naar de verwezenlijking van voor het Duitse volk heilige idealen." Rölings leermeester W.P.J. Pompe is iets minder geestdriftig, maar erkent wel dat "de fascistische geestesgesteldheid ons volk winst gebracht heeft." De bescherming van de individuele verdachte was te ver doorgeschoten, vind hij. Een strenger en meer autoritair strafrecht is dan ook geen slecht idee, als men zich er maar niet "toe laat verleiden alles dociel van Duitsland over te nemen."

Het castrenen van gevangenen vonden de Nederlandse wetenschappers inderdaad wat ver gaan, maar een straf mocht toch zeker geen pretje zijn. "Het gemeenschapsgevoel moet ieder worden bijgebracht, zoo nodig door zwaardere straffen", stelt een jonge jurist. Verschillende strafrechtgeleerden lanceren wilde plannen: gevangenen moeten op water en brood en mogen geen sigaretje meer roken. Stadse criminelen zouden zware landarbeid moeten verrichten en andersom. Zelfs wordt er gepleit om "politieke misdadigers naar een afzonderlijk strafgesticht te sturen, bij voorkeur met een vriendelijk karakter, zoals Vlieland."

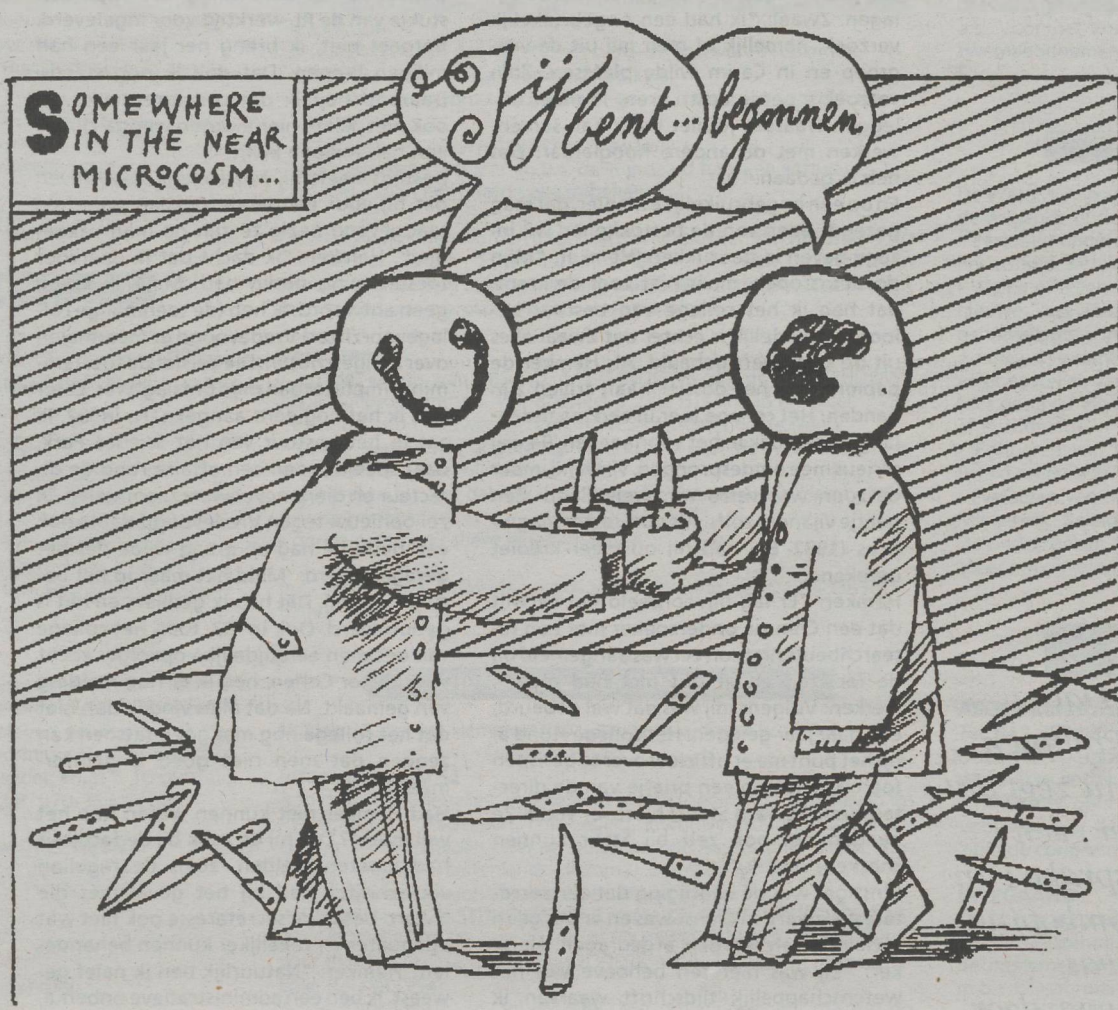
Zover is het niet gekomen. De wilde plannen stierven een vroege dood. "De meeste Nederlandse strafrechtgeleerden waren slechts korte tijd gevoelig voor de 'verlokkingen van het kwade', namelijk de verlokkingen van bepaalde Duitse autoritair anti-liberale en soms zelfs zuiver nazistische rechtsopvattingen", schrijft Jos Feller. De reden hiervoor is Feller ook niet helemaal duidelijk: "Nederland is nooit zo'n extreem land geweest. Het strafrecht in Nederland is, over de grote lijn, altijd humaan gebleven. Misschien hebben de Jodenvervolgingen in Duitsland de Nederlandse juristen weer het licht doen zien. Al met al was die discussie tussen 1932 en 1936 slechts een rimpeling in de Nederlandse strafrechtvijver. Het heeft geen gevolgen gehad voor ons strafrecht."

Het belang van zijn scriptie ligt volgens Feller dan ook meer in het feit dat weer een keer bewezen wordt dat recht niet bestaat uit eeuwenlange principes: "Het onderzoek bevestigde mijn stelling dat rechtsopvattingen bepaald worden door de politieke situatie. En in de politiek regeert de waan van de dag. Dat moeten we in ons achterhoofd houden als uit de samenleving weer de roep klinkt om zwaardere straffen. Waar het toe kan leiden hebben we in de Tweede Wereldoorlog gezien."

Judith Kuijk

College haalde vechtende hoogleraren biochemie uit elkaar

Nee, het college van bestuur vertelt niets. Hier is immers de delicate verhouding tussen werkgever en werknemer in het geding. Zegt collegevoorzitter dr. Karl Dittrich. Die vervolgens de telefoon pakt en de betrokken werknemer instrueert eveneens zijn mond over deze affaire te houden. Maar is deze werknemer, hoogleraar in de biochemie en voormalig rector magnificus, dan niet officieel berispt? En is dat dan niet gebeurd naar aanleiding van een uitgebreid klachtendossier dat zijn collega, eveneens hoogleraar in de biochemie, aan het college van bestuur heeft overhandigd? Zeker wel. En dus wordt er alsnog gepraat, door alle betrokkenen. Wat blijkt? W.F. Hermans is dood, maar zijn geest leeft voort. Onder professoren, versie Maastricht.

(illustratie Geert Setola)

Randwijck, het kolossale nieuwe gebouw van geneeskunde en gezondheidswetenschappen. Op de vierde verdieping huist, in de zuidvleugel, de vakgroep biochemie. Aan het begin van de gang hangt een bord met de namen en kamernummers van de vakgroepsleden. Op een dag, vorig jaar, was er een A-4tje overheen gehangen, met dezelfde namen erop. Alleen bij de eerste, die van vakgroepsvoorzitter prof. dr. C. Hemker, was iets toegevoegd. *Oplichter*, stond er. Hemker, later tegenover collega's: "Wij hebben hier een Chinees werken, die haalt de letters R en L door elkaar. Ik ben namelijk oprichter van de vakgroep."

Enige galgehumor kan hem niet ontzegd worden, maar de affaire raakt hem diep. "Iemand stelt al anderhalf jaar pogingen in het werk om mij te beschadigen. Ik probeer mijn werk te blijven doen, maar makkelijk is het niet. Dit was niet het enige, ze hebben ook nog die wetenschapsjournalist Van Kolschooten op me afgestuurd met het verhaal dat ik plagiaat gepleegd zou hebben. En nu weer dit briefje aan jullie. Ik dacht net dat het weg begon te ebben."

Nee dus. Enige weken geleden ontving de redactie een geprint anoniem briefje met een korte mededeling. "Voorzitter vakgroep Biochemie heeft schriftelijk berisping van CVB ontvangen". Geen frisse methode om de kwestie aanhangig te maken, maar de inhoud was intrigerend genoeg om nader te onderzoeken. Hoogleraren worden immers niet elke dag berispt door het college van bestuur. Ook de redenen stonden vermeld, waarvan de eerste "nevenwerkzaamheden" betrof. Dat is nogal een netelig punt. De 'bijklassende hoogleraar' prijkte langdurig op de politieke agenda. Na de vermelding van twee andere zaken besloot het briefje met de zinsnede: "Andere hoogleraar schijnt op eigen verzoek te zijn overgeplaatst."

De vakgroepsvoorzitter is prof. Coen Hemker (60), de 'andere hoogleraar' is prof. Rob Zwaal (53). Navraag leert dat de twee

nog wel op dezelfde gang wonen, maar dat daar letterlijk alles mee is gezegd. Bij voorkeur nemen ze een andere trap. Zwaal is inderdaad per 1 januari overgeplaatst. En voor de goede orde: van anonieme activiteiten houdt hij zich verre.

Laaiend

Ooit gingen ze goed met elkaar om. De arts en biochemicus Hemker behoorde bij de allereerste 'bouw'-hoogleraren van de medische faculteit en trok in 1977 Zwaal aan als lector. Vanaf het moment dat in 1980 die titel werd omgezet in hoogleraar-A was Zwaal de tweede hoogleraar bij de vakgroep biochemie. Beiden hebben hun sporen in de wetenschap verdiend: Hemker (bloedstolling) heeft prijs na prijs ontvangen en is lid van de Koninklijke Akademie van Wetenschappen, Zwaal (lipiden en celmembranen) hoorde al snel tot de meest geciteerde medische hoogleraren in dit land. "We hebben de eerste tien jaar geen conflicten gehad", verzekert Zwaal. Maar dat veranderde. Hoe en waarom, daarover valt weinig opheldering te verkrijgen. Andere vakgroepsleden merkten wel dat de verhouding verkilde, maar gut, zoiets komt wel meer voor. Als het werk er maar niet onder leed. En dat was niet zo, vond men.

Anderhalf jaar geleden, in september of oktober '93, is tijdens een werkbespreking van de vakgroep de bom gebarsten. Zwaal: "Een van Hemkers medewerkers hield daar een presentatie over een onderwerp dat op mijn gebied ligt, en niet op het zijne. Ik geniet op dat terrein een zekere internationale bekendheid, en dan druk ik me nog voorzichtig uit. Het bleek dat ze er toen al anderhalf jaar mee bezig waren, in samenwerking met de industrie, volstrekt achter mijn rug om. En het verhaal van die medewerker was ook nog eens van bedroevende kwaliteit. Hij kende de literatuur en de jongste ontwikkelingen niet. Een ramp. Er was met mijn wetenschappelijk werk ge-

knoeid, ze waren ermee aan de haal gegaan. Zo ga je niet met elkaar om in één vakgroep."

Zwaal was laaiend en ontplofte ter plekke. Als Hemker hem tijdig had verwittigd, had hij de betreffende medewerker op zijn minst kunnen coachen. Nu was het kwaad geschied.

Maar Hemker is zich van dat kwaad niet bewust: "De verhoudingen waren toen al niet meer zodanig dat ik hem van te voren op de hoogte zou stellen. Het was wel netter geweest, dat is waar. Maar de kwestie zelf is heel simpel."

En Hemker legt uit. Dat Zwaal zo rond 1980 een belangrijke wetenschappelijke ontdekking op zijn naam heeft geschreven, de werking van het flip flop-mechanisme: hoe bloedplaatjes via de 'plaatjesflip-flop' stolling kunnen bevorderen.

Hemker: "Omdat ik tevens arts ben ligt mijn interesse ook op klinisch gebied. Ik heb Zwaal meermalen voorgesteld om eens bij patiënten te onderzoeken wat dit op zou kunnen leveren. Daar had hij geen zin in. Hij had nooit belangstelling voor de klinische kant."

Na een jaar of tien besloot Hemker alsnog te laten uitzoeken of er wellicht wat nuttigs met de flip flop gedaan kon worden. Hij heeft regelmatige contacten met de Amerikaanse firma Baxter, die diagnostische materialen maakt voor hematologische laboratoria. Misschien kon er een test worden ontwikkeld. In samenspraak met de Zwitserse vestiging van Baxter werd een reeds door hen via de derde geldstroom betaalde medewerker op het onderzoek gezet.

Hemker: "Ik moet wel toegeven dat die er weinig van bakte. Wat hij tijdens die werkbespreking vertelde had niet veel kwaliteit. Daar heeft Zwaal hard op ingehakt, maar goed, daar zijn die werkbesprekingen ook voor. Dat ik met zijn ideeën op de loop ben gegaan is onzin. Dit was allemaal al jaren tevoren gepubliceerd, openbare kennis. En wat wij deden was helemaal niet

zo bijzonder, eerder banaal: het toepasbaar maken van een routinetest. Daar was echt geen zwaar-specialistische kennis voor nodig."

Libido

Binnen enkele weken raakte de affaire in een stroomversnelling. Zwaal ondernam actie, schreef een brief aan Baxter waarin hij mededeelde dat hij volstrekt niets met het onderhavige onderzoek te maken had, er ook niets mee te maken wilde hebben, en tevens meldde dat zijn naam en die van zijn naaste medewerkers niet in verband met dit onderzoek geciteerd mochten worden.

Zwaal: "Ik wil mijn internationale reputatie niet te grabbel gooien. Na die werkbespreking volgde er een publikatie, en die was nauwelijks beter dan het mondelinge relaas. Als ik nu op internationale congressen over dit onderzoek wordt aangesproken, maak ik meteen duidelijk dat ik er niet verantwoordelijk voor ben. Maar het gebeurt toch in jullie groep?, zeggen ze dan. Helaas wel, ja. Hemker stelt zich echter op alsof hij in een concurrerende vakgroep zit bij een andere universiteit. Ik heb altijd geleerd dat je één ding nooit moet doen: vanuit dezelfde groep tegenstrijdige wetenschappelijke artikelen publiceren. Dat is fnuikend. Ja, natuurlijk lijdt de uitstraling van de RL hieronder."

De redenering van Hemker dat Zwaal geen belangstelling heeft voor klinische toepassingen noemt de betrokkene "zo krom als een hoepel". Zwaal: "Mijn libido ligt inderdaad bij het fundamentele onderzoek. Als ik toegepast onderzoek wil doen ga ik wel naar de industrie. Aanbiedingen genoeg. Maar als ik het niet zelf ga uitvoeren, wil dat nog niet zeggen dat ik er geen belangstelling voor heb. Ze hadden me er op zijn minst bij moeten betrekken. Dan had ik kunnen voorkomen dat het uiteindelijk niet deugde."

Hemker hecht niet zo veel belang aan de kwestie. Hij heeft in zijn ogen niets onoorbaars gedaan en het ging bovendien maar om een klein contractje: "Misschien dat Zwaal dacht dat het veel omvangrijker was".

Wat voor hem veel zwaarder weegt is het feit dat Zwaal buiten hem om zijn industriële contractpartner heeft benaderd en hem daar zwart heeft gemaakt. Hemker kreeg er hoogte van toen de firma Baxter hem om opheldering vroeg over de brief van zijn collega.

Hemker: "Dat is iets wat ik hem echt kwalijk neem. Zulke dingen doe je niet, dit raakt aan de grenzen van het geoorloofde. Ik heb Baxter kunnen uitleggen dat Zwaal en ik in onmin leven. Dat begrepen ze wel, in Amerika is dat strik en zet. Verder heeft het gelukkig geen consequenties gehad." Daarin vergiste Hemker zich. Het contact met Baxter mocht dan uit de gevarenszone zijn, intern was de affaire nog maar net begonnen. Zwaal vond namelijk dat de situatie in de vakgroep onhoudbaar was geworden. Op voorzitter Hemker had hij veel meer aan te merken dan dit ene punt. Het ging ook om kwesties op het terrein van het personeel en financiële beheer. "Er waren *tig* zaken die niet klopten", zoals Zwaal het noemt. Welke precies wil hij niet zeggen, maar de zaak Baxter was de druppel geweest. Zwaal ging hogerop. Eerst bij de decaan van de faculteit, Sanders. Zwaal: "Die had er via via al van gehoord, plukte me uit de gang om erover te praten. Ik heb het hem uitgelegd, en hem vervolgens schriftelijk verzocht mij uit de vakgroep te halen en rechtstreeks bij het onderzoeksinstituut Carim te plaatsen. Verder samenwerken met Hemker kon ik niet meer. Ik was al uit het dagelijks bestuur van de vakgroep gestapt. Sanders gaf

(vervolg op pagina 10)

Hooglerarenruzie

(vervolg van pagina 9)

echter geen antwoord, ook niet toen ik hem er nog eens mondeling aan herinnerde. Dat ergerde me. Toen heb ik me tot het college van bestuur gewend."

Omgekocht

Intussen breidde de olievlek zich verder uit, want tezelfdertijd speelde een andere kwestie waar Zwaal zich boos over maakte. Zwaal en Hemker behoorden niet alleen tot één vakgroep, ze zijn elk tevens leider van een van de drie divisies binnen hetzelfde onderzoekscloster van Carim, het instituut voor hart- en vaatziekten. Het ging om de aanvraag voor een post-doc onderzoeker. Het cluster kreeg één post-doc plaats toebedeeld, elk der drie divisies kon een aanvraag indienen. Om een lang verhaal kort te maken: Zwaal beweert dat Hemker de andere divisieleider, dr. Cees Vermeer, heeft omgekocht. Door hem de co-financiering van een apparaat te beloven heeft Hemker de ander er vanaf gehouden om zelf een aanvraag in te dienen. Zwaal deed in deze ronde niet mee, zodat het resultaat was dat Hemker zonder concurrentie zijn post-docproject kon indienen.

Zwaal, destijds voorzitter van het Carimbestuur, maakte de zaak daar aanhangig. Om de behandeling zuiver te houden stelde hij zijn voorzitterschap ter beschikking. Dat bestuur, ad interim onder leiding van prof. Harry Struijker Boudier, onderzocht de zaak, en kwam volgens Zwaal tot de conclusie dat Hemker fout zat. Hemker: "In eerste instantie wel ja, maar ik heb ze kunnen uitleggen hoe het zat. Kijk, Zwaal had zelf geen project, dat wist ik. Vermeer en ik ieder wel, maar mijn plan was verder uitgekristalliseerd en ik had ook al een mannetje op het oog, Vermeer niet. We hebben overlegd en zijn tot de conclusie gekomen dat ik de aanvraag zou indienen. Daarover waren we het eens. Maar nu komt het: toen dit was afgehandeld zijn we verder gaan praten. Over de aankoop van een apparaat dat we beiden nodig hebben. Ook daarover zijn we het eens geworden, ieder zou de helft betalen. Tussen de twee zaken was geen verband, maar ik snap wel dat het leek alsof ik Vermeer met de financiering van dat apparaat had gepaaid."

Waarheid

Was het nu wel of geen omkoping? Struijker Boudier van het Carimbestuur: "Waar ligt de waarheid in dit soort gevallen? Wij vonden het in ieder geval niet slim dat hier op zijn minst de indruk is gewekt dat de twee zaken met elkaar verband hielden." (Hemker daarover: "Wie heeft die indruk gewekt? Zwaal toch?") Ook het college van bestuur, dat in een iets later stadium bij de vete tussen Hemker en Zwaal werd betrokken, heeft de zaak "zeer nauwkeurig bekeken", zegt de toenmalige rector en het huidige lid van het college prof. Hans Philipsen. "Voor ons was dit een zware kwestie, die aan de academische vrijheid raakt: het afzien van onderzoek als er geld wordt geboden. Onze conclusie was dat er geen sprake is geweest van omkoping." Het definitieve verlossende woord zou tenslotte van Vermeer kunnen komen, universitair hoofddocent in de vakgroep biochemie, maar die ziet af van elk commentaar: "Ik ga geen scheidsrechter spelen. Mij hoor je niet zeggen dat Hemker gelijk heeft, want dan krijg ik weer problemen met Zwaal. Terwijl we hier juist alles in het werk stellen om te bemiddelen." Hemker zelf heeft echter nog een sterke troef in handen, vindt hij: "Als ik werkelijk Vermeer van dat post-docproject af had willen houden, had ik een veel beter argument gehad. Ik beschikte toen over een hoeveelheid DNA die hij nodig had voor dat onderzoek. Ik had kunnen zeggen dat ik daar eerst zelf een half jaar mee in de weer moest, dan had hij niets kunnen uitspreken. Er was voor mij dus geen enkele noodzaak om hem eventueel om te kopen met dat apparaat. Dat DNA heb ik hem overigens gegeven."

Ongebruikelijk verzoek

Terug naar Zwaal. Ontevreden over de behandeling die hem ten deel viel van de zijde van de decaan van geneeskunde, Sanders, benaderde hij het college van bestuur. Met dezelfde brief, zegt hij. Een stuk van drie kantjes, met 22 genummerde bijlagen. Zwaal: "Ik had een ongebruikelijk verzoek, namelijk of men mij uit de vakgroep en in Carim wilde plaatsen. Zo'n verzoek moet je adstrueren. Je moet uitleggen waarom je niet meer kan samenwerken met de andere hoogleraar. Dat heb ik gedaan." En opeens ongebruikelijke manier, dat mag gezegd. Geen van de betrokkenen wil inzage geven in de stukken (Hemker: "Mijn dossier is open, maar niet voor de krant, dat heb ik het college van bestuur beloofd"), duidelijk is echter dat Zwaal alles uit de kast heeft gehaald. Als Hemker de papieren uit het dossier haalt trillen zijn handen. Het college is er in een maandenlang onderzoek in het voorjaar van '94 wel serieus mee omgesprongen, vindt hij, maar de toon was verre van welwillend. Een beetje vijandig zelfs. Als oud-rector magnificus (1982-'85) had hij op meer krediet gerekend. Hemker: "Er lag bijvoorbeeld het verwijt dat een Chinese onderzoeker met een researchbeurs niet correct was aangemeld bij de faculteit en er dus niet had mogen werken. Volgens mij was dat wel gebeurd, een paar jaar geleden. Het college stond al op het punt me er officieel over te berispen toen ik gelukkig een briefje van de directeur (mr. Edward Steur) hierover vond. Ze hadden het ook zelf bij Steur kunnen checken, vind ik." Ernstiger was de aantijging dat een secretaresse 'zwart' in dienst was en er dus geen sociale lasten werden afgedragen. Hemker: "Zij was hier ten behoeve van het wetenschappelijk tijdschrift waarvan ik hoofdredacteur ben. Ik meende dat afdracht van sociale lasten niet nodig was als iemand maar twee dagen in dienst is. Later kwam ik erachter dat dat toch moest en heb ik het netjes bij de belasting gemeld en betaald. Die bedankte me nog daarvoor. Het was al afgehandeld toen Zwaal erover begon te zeuren."

Nevenwerkzaamheden

De kwestie die Hemker de disciplinaire maatregel van een berisping opleverde was slechts een zijlijn in Zwaals epistel: Hemkers nevenwerkzaamheden. Zwaal ("Ik was niet uit op een berisping, ik wilde alleen maar dat er een werkbaar situatie zou worden gecreëerd") ontkent overigens in eerste instantie de zaak te hebben gemeld bij het college, maar herinnert zich later dat hij er inderdaad "een vraag over heeft gesteld" hoe het daarmee zat. Hoe dan ook, het college is erin gedoken en constateerde dat Hemker met het eigen bedrijfje dat hij per 1 januari 1991 was begonnen en waarvoor hij één tiende van zijn RL-aanstelling had opgegeven, zich niet volgens de geldende regels had gedragen. Niet volgens de huidige, en niet volgens de vroegere, die nog strenger waren. De meldingsplicht bij de faculteit was genegeerd, de verdiensten waren niet opgegeven, en de ondernemer Hemker beconcurreerde de professor Hemker. Volgens het college is Hemker opgedragen de zaken anders te regelen, "en dat heeft hij gedaan", zeggen Philipsen en voorzitter Dittrich. Hoe precies vermelden ze er niet bij. Hemker zelf, die tegen het besluit in beroep is gegaan bij een speciale commissie maar dat heeft verloren, vindt nog steeds dat hem onrecht is aangedaan. Er rest hem een beroepsmogelijkheid bij de administratieve rechter, "en die optie houd ik nog steeds open. Maar misschien is dit kranter artikel voldoende om mijn naam te zuiveren". Waar gaat het om? Hemker: "In '91 heb ik een deel van de werkzaamheden die ik altijd al gratis verrichtte, ondergebracht in mijn bedrijfje, Synapse. Het betreft raadgevende werkzaamheden aan de industrie

op het gebied van antistollingstherapie en -diagnostiek. Dat doe je als je op zoek bent naar researchopdrachten voor je afdeling. Die opdrachten blijven gewoon naar de universiteit gaan, ik breng nu alleen die adviezen in rekening. Inderdaad, om er geld mee te verdienen. Hoeveel? Proportioneel aan de aanstelling. Ik heb er een stukje van de RL-werktijd voor ingeleverd. Vergeet niet, ik breng per jaar een half miljoen binnen. Dat doe ik nog steeds. Daarom snap ik dat concurrentievervalsing ook niet. Als ik hier morgen wegga zijn ze een half miljoen kwijt." Destijds heeft hij het college geschreven dat hij voor eentiende ontslag nam 'om raadgevend bezig te zijn op mijn vakgebied'. Hemker: "Ik dacht dat ik daarvoor toestemming nodig had. Maar ik kreeg geen antwoord. Ik heb (de toenmalige collegevoorzitter) Vredevoogd er meermalen over aangeschoten. Die zei dat de toestemming 'impliciet aan mijn ontslag' was. Later heb ik het nog eens aangekaart, in '92. Ik zat in het bestuur van het Science Park, daar speelde toen een affaire rond de directeur en diens nevenwerkzaamheden. Ik zei opnieuw tegen Vredevoogd dat ik ook een bedrijfje had en graag wilde dat het geregeld werd. 'Meld het maar in het bestuur', zei hij. Dat heb ik gedaan, en het is genoteerd. Ook in '92, toen het college van decanen een tijdelijke opvolger zocht voor rector Cohen, heb ik er nog melding van gemaakt. Na dat alles vind ik dan niet dat het college nog met goed fatsoen kan zeggen dat men niet goed is geïnformeerd." Had Hemker niet kunnen weten hoe het wel moest? Dat hij de zaak bij de faculteit had moeten melden, zoals de regeling voorschrijft? Had hij het geval met die 'zwart' betaalde secretaresse ook niet wat adequater en zakelijker kunnen behandelen? Hemker: "Natuurlijk ben ik naïef geweest. Ik ben een administratieve onbenul, dat geef ik grif toe. Ik dacht: als je iets bij de hoogste baas meldt, geeft die het wel door. Maar ze hadden me op zijn minst moeten waarschuwen, vind ik." De berisping heeft hem zeer gegriefd. Ook omdat er toch nog de suggestie in werd gewekt dat het omkopingverhaal een grond van waarheid bevatte. "Dat Philipsen nu zegt dat er geen sprake van omkoping was, waardeer ik zeer. Maar in het officiële stuk staat dat ik 'voor mijn divisie een relatief gunstige positie had gecreëerd op basis van niet-wetenschappelijke argumenten'. Dat is niet waar en hoogst onrechtvaardig. In plaats van me te berispen had het college me moeten beschermen tegen de agressie van Zwaal."

Vertrouwelijk

Er zijn er meer die vinden dat ze tegen Zwaal beschermd hadden moeten worden. Dat zijn de medewerkers van Hemker, diegenen met wie hij functioneringsgesprekken voert. In het dossier dat Zwaal aan het college voorlegde werd op zijn minst geciteerd uit enkele verslagen van die gesprekken, en naar verluidt bevatte het dossier zelfs kopieën. Hemker: "Die moesten mijn incompetentie aantonen. Omdat ik mijn medewerkers een goede beoordeling gaf, terwijl Zwaal vindt dat ze slecht werken." Hoe kwam Zwaal aan die stukken, die volgens de RL-regels toch principieel vertrouwelijk zijn? Zwaal: "Ze zijn vertrouwelijk en horen dus goed opgeborgen te zijn in een gesloten kast. Maar ze slingerden rond, lagen op tafel in het secretariaat." Dan hoeft je ze natuurlijk nog niet te lezen, laat staan te citeren of te kopiëren. Zwaal, geïrriteerd: "Luister, ik werd al anderhalf jaar belazerd. Op alle fronten. Mij kwam ook ter ore dat Hemker mijn dia's op congressen vertoonde zonder erbij te vermelden dat ze van mij komen. Toen ik merkte dat die medewerker van Hemker op mijn terrein werkte maar volslagen incompetent was, wilde ik wel eens weten hoe zijn beoordeling luidde. En die van anderen. Dit was een ongebruikelijke situatie, dan moet je ongebruikelijke wegen bewandelen. Bovendien vind ik dat je als lid van het dagelijks bestuur van de vak-

groep inzage moet hebben in het personeelsdossier, ook in de verslagen van functioneringsgesprekken. Verder werken deze mensen ook binnen Carim, ook daar zit ik in het bestuur, en ook uit hoofde van die functie moet je op de hoogte zijn van het functioneren van je medewerkers. Dus mag ik de verslagen inzien, daar hoeft ik geen toestemming voor te vragen. En het Rechtspositiereglement Wetenschappelijk Onderwijs zegt in artikel 59 dat de ambtenaar geheimhouding moet betrachten over datgene wat hem in zijn ambt bekend is gekomen, maar het volgende lid meldt dat de geheimhouding niet geldt tegenover diegene aan wie je ondergeschikt bent. Dat is dus het college van bestuur, en daaraan heb ik het verteld. Het is me overigens door het college niet verteld. Ze hebben me alleen in een briefje gevraagd hoe ik aan die gegevens kwam. Dat was toen er eind vorig jaar een klacht van de betrokken medewerkers bij hem werd ingediend. Daarop heb ik gereageerd en nooit meer iets gehoord."

Fraude

Het college heeft dus pas om opheldering gevraagd nadat er klachten van medewerkers binnenkwamen, niet op het moment dat het de citaten of kopieën onder ogen kreeg. Collegevoorzitter Dittrich: "In die brief die we aan Zwaal stuurden, stellen we de vraag hoe hij aan de verslagen komt. Als je goed leest kun je zien dat we het er niet mee eens waren". Dat is dus niet tot Zwaal doorgedrongen. Dittrich: "Kennelijk niet, dan moet dat nu alsnog. We zullen hem nog een brief sturen dat dit natuurlijk volstrekt niet kan. Deze verslagen zijn vertrouwelijk, die mag je niet inzien als je zelf niet de betrokkene begeleider bent." Waarom heeft het college de zaak later gelaten? "Omdat we op dat moment net bezig waren Zwaal en Hemker uit elkaar te halen. Het leek ons niet verstandig hier nog een punt van te maken. We wilden er vanaf het zeurde maar door. Zwaal had net weer een nieuwe klacht over Hemker bij ons gedeponeerd." Waarom is de betrokken medewerkers niet verteld dat ze gelijk hadden, dat hun klacht gegrond was? Dittrich: "Dat is inderdaad een ommissie. We gaan dat nu direct doen. Ze krijgen bericht morgen nog."

Dat de vakgroep biochemie niet ten onrechte is gegaan aan de ruzies tussen haar voorzitters, mag een godswonder heten. Maar het is niet gebeurd, men werkt nog steeds broederlijk samen, ook al voelt personeelsconsulent Leo Primozic dat de sfeer soms wat ongemakkelijk is. Mensen worden in kampen gedrukt. Maar het onderzoek en het onderwijs hebben niet te lijden gehad, meent ook Hemker. Zal Zwaal ooit nog terugkomen in de vakgroep? Op zijn eigen verzoek is de directe aanstelling bij Carim tijdelijk, voor een jaar. Ziet hij dat nog openingen? Hij heeft geen zin om daarover na te denken. Er lopen wat bemiddelingspogingen: van de hoofddocenten in de vakgroep, heel recent ook van de voorzitter van Carim, Struijker Boudier. Vooralsnog zijn die vruchteloos. Of de anonieme acties tegen Hemker door gaan valt ook nog af te wachten. Over dat aspect van de zaak is iedereen het eens misselijk. Overigens hoort de episode met de wetenschapsjournalist Van Kolf schooten niet in deze categorie thuis, zoals Hemker abusievelijk denkt. Die werd niet getipt om Hemker op plagiaat te betrappen, maar reageerde op eigen initiatief op een stukje in Observant. Dat ging over de manier waarop de medische faculteit voortaan met wetenschappelijke fraude wilde omgaan. Er was sprake van een casus. Van Kolf schooten: "Mijn ervaring leert dat die vaak in de biochemische hoek zitten, dus toen ben ik op goed geluk gaan bellen. Maar ik heb niets kunnen ontdekken."

Wammes Bo

"Dat Philipsen nu zegt dat er geen sprake van omkoping was, waardeer ik zeer. Maar in het officiële stuk staat dat ik 'voor mijn divisie een relatief gunstige positie had gecreëerd op basis van niet-wetenschappelijke argumenten'. Dat is niet waar en hoogst onrechtvaardig. In plaats van me te berispen had het college me moeten beschermen tegen de agressie van Zwaal."

Kopij vo
voor he
publica

FdAW (2, tel: 8)
FdcW (straat 2,
FdeWB sestraat
FdG (va
kamern
FdgW 50, n
Fdr (va
put 4, t
Studen
Stud. za
Institu
facultair
Bericht
vallen:

Inaugu
Op 12
profess
half-em

Sympo
Hoe am
het met
manner
daar op
Ambitie
"10.-vo
cipatie i

Hewlet
De Vere
werking
student
Scriptie
20.00
Hewlet

Nieuw:
* Latijn
* Spaar
* stoon
* Spaar
* Spaar
* Spani
* speak
* zakel
* regul
Voor m
HC Ma.

Zaterda
toernoc
lachter
Leiden,
Nijmeg
Centru
den 11
het Col

Schrijft
en env
vacatur

Interni

Hierbij
aan de
dat de
gaat or
een sti
Vergad
het bijv
Vergoe
Het stu
van ée
voordr
Belang
motiva
Voor vi

12-05

17-05

19-05

19-05

19-05

Kopij voor het Bulletin inleveren bij onderstaande contactpersonen voor het gemelde tijdstip, in de week voorafgaand aan de publicatie. Met vragen of opmerkingen kunt u daar ook terecht.

FdAW (vakgr./comm./studiever.): I. Poolen, Fac.Bur., Kapoenstraat 2, tel: 883389, voor woe. 12.00 uur.
FdCW (vakgr./comm./studiever.): I. van de Leur, Fac.Bur. Kapoenstraat 2, tel. 883473.

FdEWB (vakgr./comm./studiever.): B. Staveaux, Fac.Bur., Tongerestraat 53, tel. 883705, voor do. 12.00 uur.
FdG (vakgr./comm./studiever.): R. le Doux, Fac.Bur. niveau 3, kamernr. 3226, UNS50, tel. 881448, voor woe. 12.00 uur.

FdGW (vakgr./comm./studiever.): A. Bastiaens, Bur. Onderwijs, UNS 50, niveau 1, kamernr. 1253, tel. 881455, voor ma. 12.00 uur.
FdR (vakgr./comm./studiever.): A. Kessen, Bur. Onderwijs, Zwingelput 4, tel. 883004, voor woe. 13.30 uur.

Studenten(sport)ver./studentenpastoraten: C. Hollewijn, Stud.zaken, Lenculenstraat 26, tel. 883354, voor do. 12.00 uur.
Instituten behorend bij een faculteit: bij bovengenoemde facultaire contactpersoon.

Berichten die niet onder een van bovenstaande categorieën vallen: PR & Voorlichting, tel. 883084 of 883081.

UNIVERSITEIT ALGEMEEN

Inauguratie prof.dr. Y. Nemerson

Op 12 mei, om 16.30 uur houdt prof.dr. Y. Nemerson (affiliated professor) bij de FdG zijn inaugurele rede 'Coagulation in flow: when half-empty is not the same as half-full'.

Symposium Emancipatiecommissie

Hoe ambitieus zijn vrouwen met betrekking tot hun carrière? En hoe zit het met de ambities van mannen ten aanzien van zorgtaken? Wat doen mannen en vrouwen met deze ambities en hoe reageren organisaties daar op? Deze vragen komen aan de orde op het symposium 'Ambigue Ambitie: carrière en werk, voor wie een zorg?' Datum: di. 13-6. Kosten: '10,- voor studenten, '25 voor medewerkers. Info en inschrijven: Emancipatie Commissie, Griffie U-Raad, tel. 883170.

Hewlett-Packard Strategie Prijs 1995

De Vereniging voor Strategische Beleidsvorming organiseert in samenwerking met Hewlett-Packard een Strategie-prijs die tot doel heeft studenten te stimuleren om onderzoek te plegen en een publikatie/scriptie te schrijven over strategische beleidsvorming. De prijs bedraagt 20.000,- als studiebijlage, de scriptie-begeleider krijgt 10.000 aan Hewlett-Packard apparatuur. Info: secr. VSB, tel. 070-364 55 88.

Nieuwe cursussen in de spaanse taal bij WORLDNETH!

- * Latijns-Amerikaans Spaans voor beginners en gevorderden
- * Spaans post-stage
- * Stoomcursus Spaans
- * Spaanse cultuur in het spaans
- * Spaanse literatuur in het Spaans
- * Spanish beginners' and advanced course for English speaking participants
- * Zakelijk Spaans
- * reguliere cursus Spaans voor beginners en gevorderden

Voor meer informatie en brochure: WORLDNETH, Bredestraat 12, 6211 HC Maastricht, tel.: 257052

UNIVERSITEITSBIBLIOTHEEK

Zaterdag 13 mei organiseert de UB het 25e interbibliothecaire voetbaltoernooi op de velden van de voetbalclub RAPID aan de Olympiaweg (achter de Geusselt). Deelnemers zijn 11 bibliotheken, t.w. de UB's van Leiden, Amsterdam, de VU, Delft, Wageningen, Groningen, Eindhoven, Nijmegen en Maastricht; verder nemen nog deel het Vredespaleis en het Centrum voor Bibliotheekautomatisering Pica. Aanvang van de wedstrijden 11.00 uur. De finale begint om 16.15 uur, waarna de voorzitter van het College van Bestuur, Karl Dittrich, de prijsuitreiking doet.

VACATURES

Schriftelijke sollicitaties onder vermelding van vacaturnummer op brief en envelop binnen 10 dagen te richten aan de dienst P&O. Interne vacatures gelden uitsluitend voor medewerkers van de RL.

Interne vacature 177

Hierbij roept het Faculteitsbestuur studenten op om actief deel te nemen aan de werkzaamheden van het Faculteitsbestuur om daarmee te zorgen dat de juiste zaken voor onderwijs en onderzoek tot stand komen. Het gaat om de volgende vacature:

Een studentlid van het Faculteitsbestuur.
 Vergaderfrequentie: éénmaal per week en éénmaal per vier weken voor het bijwonen van de Faculteitsraad.
 Vergoeding: aanstelling als student-assistent voor één dag per week;
 Het studentlid wordt benoemd door de Faculteitsraad voor de periode van één jaar (1 september 1995 tot 1 september 1996) en wel op voordracht van het Faculteitsbestuur.

Belangstellenden kunnen vóór 15 mei a.s. een sollicitatiebrief (inclusief motivatie) sturen naar de dienst P & O.

Voor verdere informatie kunt u terecht bij Mark Schweitzer (tel. 043 -

252273).

Interne vacature 178

Vanaf 1 september 1995 is er bij het Faculteitsbureau FdEW een vacature voor 2e en 3e jaarsstudenten voor het beheer van de Studenten Micro-computer Ruimte (SMR). Diegenen die reeds in het bezit zijn van een propaedeutische diploma kunnen naar deze functie solliciteren. De werktijdsfactor bedraagt twee eenheden en de aanstelling duurt tot 1 september 1996. Bij goed functioneren behoort verlenging tot de mogelijkheden.

De SMR wordt beheerd door een team van 6 student-assistenten en een parttime beheerder, die zorgdragen voor:

- het toezicht houden op de computerruimte en de daar aanwezige hard- en software;
- hulpverlening aan gebruikers met hard- en software problemen;
- verstrekken van laserprints aan gebruikers;
- het maken van gebruikershandleidingen m.b.t. de aanwezige hard- en software;
- installeren van nieuwe hard- en software;
- het geven van cursussen m.b.t. de standaard hard- en software;
- assisteren van het hoofd systeembeheer.

De werkzaamheden worden uitgevoerd in tijdblokken van vier uren: 9.00 - 13.00 uur, 13.00 - 17.00 uur en 17.00 - 21.00 uur. De werktijden worden in onderling overleg bepaald, waarbij rekening wordt gehouden met de onderwijsverplichtingen van de teamleden.

Vereisten:

- goede kennis van MS-DOS/MS-WINDOWS en de MS-WINDOWS applicatieprogramma's Wordperfect 5.2/(6.1), Minitab en Excel;
- ervaring m.b.t. netwerkgebruik (VINES/MAASnet en Internet);
- goede kennis van applicatieprogramma's voor de Macintosh m.n. Wordperfect, Excel, Minitab en Stella;
- ervaring m.b.t. het gebruik van de Apple Macintosh, de fileservers en de laserprinters;
- goede communicatieve eigenschappen.

Info: Ing. P. Hick, hoofd facultaire automatisering, tel. 043-883836 kamer 3.086 TS 53.

DIENT STUDENTENZAKEN

Vrijdag 26 mei (na Hemelvaartsdag) is de hele dienst SZ gesloten.

Informatiebalie SZ

Aan de informatiebalie kun je terecht met vragen op het gebied van in-/uitschrijving, collegekaart, collegegeld, inschrijvingsduur, studiefinanciering, mogelijkheden tweede studie aan de RL, militaire dienst, studenten met een buitenlands diploma, adreswijzigingen, etc. Bij de informatiebalie is voorlichtingsmateriaal aanwezig.

AFSPRAKEN met de STUDENTENDECANEN, STUDENTENPSYCHOLOOG, PSYCHOTHERAPEUTE, secretaris AFSTUDEERFONDS en medewerker voor BUITENLANDSE DIPLOMAHOUDERS, lopen ook via de informatiebalie (tel. 883354).

Adres: Lenculenstr. 26, tel. 043-883354, openingstijden: ma t/m do 11.00-16.00u. en vr 10.00-12.00u.

Studentendecanaat

Inlooppreekuren: di. én do. van 14.00-16.00u. Lenculenstr. 26, Tel.sprekuren: ma. t/m do. van 13.30-14.00u. 043-883329.

Bureau Inschrijvingen (CSA)

Tel. spreekuur: ma t/m vr 9.00-10.00u. Adres: Lenculenstraat 26, tel: 043-883979.

Loopbaan Advies Centrum

Studeer jij ook in augustus af, en wil je het liefst zo snel mogelijk in een passende functie terecht komen? Begin dan nu al met de oriëntatie op mogelijkheden voor jou op de arbeidsmarkt. Een goede voorbereiding is het halve werk. Het LAC kan je daarbij ondersteunen. Voor het maken van een afspraak met de loopbaanadviseur, Marloes Rikhof: Tel. 883395/883518.

Infotheek voor Studie en Beroep

De infotheek beschikt over uitvoerige informatie op het gebied van studiemogelijkheden Hoger onderwijs in Nederland. Openingstijden ma t/m do van 11.00-16.00u. en vr van 9.00-13.00u. Bouillonstr.11. Tel 883351/883518.

LV&S

ALMA summer/water sports camp

What is ALMA? Collaboration in education, research and services (sports) between the universities of Aachen, Liege and Maastricht. Date: from July 1st to July 8th. Accommodation: Watersportcamping Hart van Friesland. Food: alle the food during the camp will be prepared by the participants themselves. Sports programm: sailing, rowing, surfing and swimming. Costs of the stay: f 400,- incl. lodging, food, transport, sport-/cultural-activities and insurance. Max. 5 girls and 5 boys. Entries: buro LV&S, Lenculenstraat 26.

Bokkerijdersloop 1995

Ma. 22 mei organiseert LV&S om 18.00 u. een recreatief gemengde groepsloop voor studenten en medewerkers. Afstand: ± 7 km. Start en finish: sportpark Jekerdal. De groep dient uit min. 4 lopers te bestaan en

een tijdwaarnemer. Kosten: sportk.houders gratis, anderen betalen f 3,- pp. Inschrijven bij buro LV&S.

Tennis parkkaarten

Via LV&S kun je in het bezit komen van een parkkaart om te kunnen tennissen op 10 banen van tenniscentrum Dousberg of op 4 banen van LTV Heugem. Het seizoen loopt van 01-04 t/m 30-09-'95. Kosten: f 105,- voor Dousberg (NB zeer beperkt aantal!) en f 80,- voor Heugem. Inschrijven bij LV&S. Sportkaart verplicht.

Zwemtijden zomer 1995

I.v.m. renovatie van zwembad de Dousberg zijn de zwemtijden/-plaatsen drastisch gewijzigd m.i.v. 22 mei a.s., de renovatie duurt t/m 15 oktober a.s. Voor het zomer (buiten en binnen) zwemmen is je sportkaart/zwemabonnement 1994 - 1995 geldig! Folder verkrijgbaar bij buro L.V. & S.

WETENSCHAPSWINKEL

De Wetenschapswinkel zoekt voor diverse klantgroepen studenten voor de volgende onderzoeken:

- Evaluatie-onderzoek dienstverlening juridisch assistent bij Buro voor Rechtshulp. Betaling mogelijk.
- Welke effecten hebben de wijzigingen in de AWBZ, de AAW, en de nieuwe Wet Voorzieningen Gehandicapten, voor de inkomens van gehandicapten in Maastricht e.o.? Beleid en Beheer/GW/Economie/ eventueel student Publiekrecht met liefde voor cijfers. Betaling mogelijk.
- Het opstellen van enkele taakomschrijvingen tbv een peuterspeelzaal. Niet geschikt als onderwijsopdracht, wel als vrijwilligerswerk voor een afgestudeerde.
- Evalueren van het gemeentelijk vervoersplan voor gehandicapten. Beleid en Beheer.
- Evalueren van het vervoersplan voor gehandicapten in de Westelijke Mijnstreek. Beleid en Beheer.

De onderzoeken gelden als onderwijsverplichting.

Meer info: Wetenschapswinkel, Looiersgr.14, tel.883120.

STUDENTENVERENIGINGEN. -ORGANISATIES

AEGEE-Maastricht

Tel. 043-883465. spreekuur: ma-vr 11.30-12.30u en do 17.30-18.30u. Oude Tweebergepoort 2, k.3002.
 Wekelijkse borrel: Dinsdagavond 21.00u Café Satyricon.
 - 14/22 mei: Springuniversity in Maastricht.
 Voor info over de congressen kun je ook terecht op de borrel, hier ligt altijd de congresmap ter inzage voor geïnteresseerden.

INTEGRAND

I.v.m. toenemende vraag vanuit het bedrijfsleven zoeken wij op korte termijn ervaren studenten in het schrijven van een kwaliteitshandboek en de implementatie hiervan. Geïnteresseerden in dit soort opdrachten m.b.t. ISO-normeringen kunnen contact opnemen met Integrand Maastricht. Heb je interesse, dan kunt je je inschrijven. Voor meer info: ma tot vr, 9.00-12.30u en 13.30-17.00u, Oude Tweebergepoort 2, tel: 883397.

KOKO

- 12 t/m 14 mei: KoKo's ledenweekend.
- 15 mei: deadline theezee 15.8.
- 17 mei: Bourgondisch (vr)eten op de kroeg, ook op kroeg inschrijven + aansluitend feest.

MST Projectmanagement

Stichting MST Projectmanagement bemiddelt tussen gevorderde econ.-studenten en het bedrijfsleven inzake wetenschappelijke onderzoeksprojecten. Door het uitvoeren van deze projecten kunnen studenten de theorie in praktijk brengen en relevante werkervaring opdoen. Om de kwaliteit naar bedrijven toe te waarborgen, krijgt de student begeleiding vanuit de RL en vanuit MST. Heb je interesse, kom voor meer info tussen 13.30 en 16.30u. op de Abtstr.4, k.0.004 of bel 883927.

MYRIAD MINDS MAASTRICHT

Wij organiseren wekelijkse workshops. Info bij Alexander (260644), Cos (260506), Barbara (254836) of Chris (210316).
 -18 mei: PRESENTEREN 2, 19.00u, TS53, k.0.038;
 -23 mei: LATERAAL DENKEN, 19.30u, TS53, k.0.038;
 Stud.ver. Myriad Minds Maastricht, Hondertmarck 37B, 6211 MB Maastricht, tel. 043-260644.

NSEM

Stud.vakbond NSEM behartigt de belangen van alle studenten in M'tricht, zowel op universitair als op landelijk nivo. Je kunt ons altijd bellen met vragen, opmerkingen en klachten over je studie, studiefinanciering, huur van je kamer, enz. Spreek je naam, tel.nr., datum op ons antwoordapparaat in en wij bellen je zsm terug! Elke woe. zijn wij van 20.00-22.00 te bereiken: NSEM, Oude Tweebergepoort 2, k.2.003, tel. 883142.

SERVATIUS

Elke woe.avond is er mensa om 18.30u. Inschrijving tot 12.00 u. wo. (tel.211126). Kosten: f5,- leden, f6,50 introducties. Boschstr.97, Maastricht, tel.211126.
 - 15 mei: 18.30u. mensa, 20.00u. borrel.
 - 20 mei: 11.00-19.00u. Themadag 'Believe it or not' met o.a. een lezing over verdraagzaamheid binnen de katholieke geloofsleer en de katholieke kerk, een debat over de medisch-ethische aspecten van euthanasie bij zwaar gehandicapte pasgeborenen en een forum 'Oecumene, realiteit of fictie?'
 - 22 mei: 20.00u. ALV.

Studentenkerk "DE DEUR"

Diensten: zo. 11.00 en 18.00u., woe om 19.30u. Past. Habetsstr.40 (zijstraat Emmaplein). Info: Paul, 043- 479843.
 Thema-avonden: Elke di.avond om 20.00u., Wijckerbrugstr.51, info: Daniël, 043-261588.

Tafelstraat 13

- 15 mei: 19.30u. Avond over 'de reli-markt': met o.a. dr. Tom Ter Bogt (cultuurpsycholoog), Kapoenstr.2.
- 16 mei: 18.00u. Koorrepitatie; 20.00u. Groep 'teksten over de liefde'; filmkijken bij Lumière: 'much ado about nothing' (tijdig inschrijven op Tafelstr.)
- 17 mei: 17.00u. Yoga.

RL-AGENDA

12-05 Inauguratie prof.dr. Y. Nemerson, 16.30 uur
17-05 Lezing: "Zelfbindingscontract en het Manisch Depressief Syndroom", aanv. 16.30 - 17.30 uur, zaal 4 nivo 4 aZM, info: F. Crijns tel: 043-257765
19-05 Promotie C. Schrandt-Stumpel, 14.00 uur
19-05 Inauguratie prof.dr. W.J.J. van Diepenbeek, 16.30 uur
19-05 Ko-beraad; stages: Sociale geneeskunde, Kindergeneeskunde,KNO, Oogheelkunde, Gynaecologie, 20.00

uur St. Vincentiuszaal Kesselskade 53
24-05 Lezing: dr. P. Dingemans, AMC A'dam. "Persoonlijkheid en beloop van schizofrene psychose", 16.30 uur vergaderzaal no.3, nivo 1 AZMaastricht. Info: Y. Stevens 877440
27-05/31-05 Internationale conferentie: "Medical Education in Europe for the 21st Century", Kasteel Vaalsbroek Vaals, info: P. Vluggen 881522
31-05 Promotie M.A. Abbenhuis, 16.00 uur

01-06 Promotie H.E.J.H. Stoffers, 14.00 uur
01-06 Promotie E.J.F.M. Custers, 16.00 uur
02-06 Promotie L. Hofstra, 14.00 uur
02-06 Inauguratie J.W.J.L. Stapert, 16.30 uur
07-06 Lezing: prof.dr. H.G.M. Rooijmans, AZLeiden; "Psychosomatiek, vroeger en nu", 16.30 uur vergaderzaal no.3, nivo 1 AZMaastricht. Info: Y. Stevens 877440
08-06 Promotie D.L. Willems, 16.00 uur
09-06 Promotie J. Veldhuizen, 14.00 uur
09-06 Afscheidsrede prof. H.L. Brink RA, 16.30 uur

- 18 mei: 18.00u. Tafelen (opgeven op Tafelstraat voor 12.30uur);
20.00u. Lezing over 'wetenschap, techniek en spiritualiteit' met prof.dr.
René Munnik (K.U. Brabant).
- 21 mei: 10.15u. Viering St.Jan, voorganger Joen Drost mmv het
Regenboogkoor uit Leiden
Welkom om eens langs te komen, ook voor een gesprek.
tel. 215651.

THINKTANK-Centra voor Ondernemerschap

De landelijke 'not for profit' organisatie THINKTANK stimuleert het ondernemerschap onder jonge hoger opgeleiden. Door diverse dynamische activiteiten leer je verschillende aspecten van ondernemen kennen. THINKTANK organiseert in: Tilburg; ondernemerscursus in mei. Eindhoven; Forum over vrouwelijke TOP ondernemers, mei. Info & aanmelding: 043-217184 Paul-Jan Heynen/040-472252 of 013-564342.

CULTUURWETENSCHAPPEN

Openingstijden Onderwijsbalie

maandag: 15.15 - 15.45 uur;
dinsdag: 10.45 - 11.15 uur;
donderdag: 13.00 - 13.30 uur.

N.B.: * Gedurende de zomerperiode zal de onderwijsbalie gesloten zijn vanaf 03 juli t/m 18 augustus. In deze periode kunnen studenten met dringende vragen terecht op kamer 0027 of kamer 0023.

2e Schrijfpoddracht jaar 1

De schrijfpoddracht kan worden ingeleverd t/m 29 mei. De onderwijsbalie zal op de eerder genoemde inleverdatum 22 mei geopend zijn op de gebruikelijke tijden en niet, zoals vermeld op het overzicht voor inleverdata van 15.00-16.00 uur.

Handleiding scripties

De Handleiding scripties is verkrijgbaar bij de onderwijsbalie tijdens de gebruikelijke openingstijden.

Mededelingen Examencommissie

*Nieuwe voorzitter

Onlangs heeft dr. J. de Jong het voorzitterschap van de Examencommissie overgedragen aan mw. dr. M. Kardaun, vakgroep Letteren en Kunst. Correspondentie voor de EC dient gericht te worden aan: Secretariaat Examencommissie/Bureau Onderwijs FdCW Postbus 616 6200 MD Maastricht

*Spreekuur Examencommissie

Met vragen over het examenreglement e.d. kun je op maandagmiddag van 13.30-17.00 uur terecht bij de secretaris van de EC, mw. R. Peters, kamer 0027.

Hiermee is het spreekuur op donderdag vervallen.

Je kunt ook telefonisch een afspraak maken, tel. 883487.

*Extra herkansing i.v.m. de tempobeurs

In verband met de tempobeurs zal er medio september een extra herkansing worden georganiseerd voor de blokken 1.5 en 1.6.

Voorwaarde voor deelname aan deze 'tempobeurs-herkansingen' is echter wel dat **alle** voorafgaande kansen zijn benut; dit betekent dat hiervoor alleen studenten in aanmerking komen die zowel aan de reguliere bloktoets 1.5 en/of 1.6 als aan de herkansingen van juli en augustus hebben deelgenomen.

Studenten die gebruik willen maken van de tempobeurs-herkansing dienen dit

uiterlijk vrijdag 18 augustus schriftelijk bij de Examencommissie aan te vragen.

Interuniversitaire Onderzoekschool Wetenschap, Technologie en Moderne Cultuur

Ter gelegenheid van de oprichting van de interuniversitaire onderzoeksschool "Wetenschap, Technologie en Moderne Cultuur" zal **Merritt Roe Smith**, Cutten Professor of History of Technology en Director van het Program in Science, Technology, and Society aan het MIT, Cambridge (Mass., USA) op 18 mei 1995 om 15.30 uur een lezing houden, getiteld "Landscapes of Change: Images of Technology in American Art, c. 1790-1930". Plaats: Collegezaal "De Nieuwenhof" RULimburg, Zwingelput 4, Maastrecht

Agenda CWSv-Orakel

Openingstijden Orakelkamer:
ma. t/m do.: 13.00 - 14.00 uur
ma. t/m do. reductiebureau geopend: 13.00 - 14.00 uur

ECONOMIE

Herkansingen keuzevakken uit periode 3

Vanaf heden is aan de Onderwijsbalie een overzicht met herkansingsdata van de doctorale keuzetoetsen uit periode 3 af te halen. Deze herkansingstoetsen vinden plaats op 30 en 31 mei 1995.

Wijzigingen toetsrooster periode 4

Er is een aantal locatiewijzigingen doorgevoerd op het rooster. Raadpleeg de publicatieborden van Bureau Onderwijs bij de Onderwijsbalie. De volgende toetsen uit periode 4 komen te vervallen:
1505H, Herkansing kennistoets 2.3 Marketing voor HEAO (02-06)
1501H, Herkansing kennistoets 2.3 Informatiekunde voor HEAO (01-06);
1204, Herkansing kennistoets 2.3 Arbeidsmarkt (01-06);
1201H, Kennistoets 2.4 Micro/IEB voor HEAO (07-06).
Van de volgende toetsen is de datum gewijzigd:
1404, Kennistoets 2.4 Financiële markten, wordt 15-06, zelfde locatie en tijdstip,

4010V, Kennistoets 2.4 Econometrische methoden, wordt 07-06, De Heeg, 18.00 - 21.00 uur.
Herkansingen toetsen propaedeuse en basisdoctoraal zomer 1995
Vanaf heden is aan de Onderwijsbalie het rooster voor de herkansingen van de toetsen uit toetsperiode 4 propaedeuse en basisdoctoraal af te halen. Deze herkansingen vinden plaats op 13 en 14 juli 1995. Voor deze toetsen geldt geen inschrijfplicht indien u deel heeft genomen aan de eerste kans in juni 1995. Indien u een onvoldoende heeft behaald, wordt verwacht dat u deelneemt aan de herkansingstoets. Studenten die niet hebben deelgenomen aan de eerste kans in juni 1995 en wel aan de herkansingen wensen deel te nemen, dienen zich uiterlijk vrijdag 7 juli a.s., 12.30 uur aan de Onderwijsbalie schriftelijk te hebben ingeschreven.

Spreekuur examencommissie

Het spreekuur van de examencommissie op dinsdag 16 mei 1995 vervalt.

Blokkeninformatiedag

Op woensdag 24 mei '95 vindt er voorlichting plaats aan tweede-, derde- en vierdejaars studenten Economie en Econometrie over de keuzeblok-

ken en vaardigheden.

Tijd: tussen 11.00 uur en 15.00 uur.

Plaats: Trefcentrum en Collegezaal.

Blok 2.3 AE micro, Arbeidsmarkt en sociale zekerheid (code 1204)

De herkansing van de kennistoets wordt *mondeling* afgenomen. De herkansing kan plaats vinden 'sochtends op 31 mei, 1 juni en 12 juni a.s. U dient in te tekenen op het secretariaat micro-economie, kamer 1070. E.R. de Regt, blokcoördinator

Internationale Betrekkingen

- Nog openstaande bestemmingen

Voor het academisch jaar 1995/1996 staan de volgende bestemmingen nog open: Antwerpen, Liège, Louvain-la-Neuve, Trier, Hannover, Regensburg, Aken, Bochum, Bergamo, Trento, Cork. Graag z.s.m. aanmelden bij Bureau Internationalisering Kamer 3030/3046. Dagelijks tussen 10.00 en 12.00 uur. Meer informatie tijdens spreekuren; Dinsdag en donderdag van 13.00 - 15.00 uur.

- Students inform Students

Voor alle studenten die in het academisch jaar 1995\1996 een periode in het buitenland gaan studeren en voor alle studenten die in het academisch jaar 1994\1995 in het buitenland hebben gestudeerd wordt *Students inform Students* georganiseerd. Dit zal plaatsvinden op 11 mei '95 vanaf 19:00 in de Aula - TS53.

- Spreekuren Bureau Internationale Betrekkingen

Vanaf 1 mei zijn de spreekuren van Bureau Internationale Betrekkingen veranderd!

Dinsdag: 11:00-13:00 en Donderdag: 13:00-15:00. Plaats: kamer 3030 - TS53.

EFM

EFM Algemeen

De Economische Faculteitsvereniging Maastricht (EFM) is een faculteitsvereniging die haar doel kent in het behartigen van de belangen van de Economie-, Econometrie- en Internationale Bedrijfskundestudenten in de ruimste zin des woords.

Bij de receptie TS53 staat een groene brievenbus met de opdruk "EFM". Deze kan gebruikt worden voor het deponeren van inschrijfformulieren e.d. bestemd voor EFM (Alfa, Imperator, MMA, COMAX, SIGMA, AEquilibrium, Vectum, Studieprojecten EFM, EFM Special Projects, Eloquent en Hoofdbestuur).

SIGMA, AEquilibrium, Vectum: kamer 1.002 - telnr. 883790

EFM Studieprojecten, EFM Special Projects: kamer 0.002 - telnr. 883931

MMA, COMAX: kamer 1.004 - telnr. 883779

Alfa, IMperator: kamer 1.006 - telnr. 883788

Eloquent: kamer 0.007 - telnr. 883777

Hoofdbestuur en IAD zijn verhuisd: kamer 2.013 - telnr. 883940

Kantooruren EFM Hoofdbestuur iedere werkdag van 10.00-11.00

Kantooruren COMAX iedere werkdag van 10.00-11.00

Kantooruren MMA iedere werkdag van 11.00-12.00

Kantooruren SIGMA ma-do van 13.00-14.00

Kantooruren AEquilibrium woensdag van 10.00-11.00

Kantooruren Imperator iedere werkdag van 11.00-12.00

Kantooruren Vectum elke dinsdag van 10.00-11.00

Kantooruren IAD elke donderdag van 11.00-13.00

EFM-Displays

Voor informatie over EFM-activiteiten zie de EFM-display op de Abtstraat 4 en de EFM-display op de Tongersestraat 53. Deze display staat boordevol informatie over: lezingen, bedrijfsbezoeken, workshops en andere activiteiten van EFM en al haar aangesloten verenigingen. Verder liggen er inschrijfformulieren voor allerhande business courses en brochures over loopbaanperspectieven bij diverse bedrijven. *Inschrijfformulieren voor Business Courses/ Workshops*

* folder ir. C. Wit fonds "Werpt uw scriptie een nieuw licht op de logistiek?"

* Informatie over de studie Internationale Bedrijfskunde en de afstudeer-richting Internationaal Management

Vacature EFM-Hoofdbestuur

Het EFM-hoofdbestuur zoekt voor het bestuursjaar '95/'96 nieuwe bestuursleden. Als je geïnteresseerd bent, schrijf dan een sollicitatiebrief met een curriculum vitae naar EFM, t.a.v. Cune Lanswyer, Postbus 616, 6200 MD Maastricht. De sollicitatiebrieven dienen uiterlijk 15 mei binnen te zijn. Voor meer informatie, bel 043-883940.

EFM-Agenda

Alfa

11 mei: Blokfeest 1.4; actieve leden eten bij van Sloun

23 mei: actieve leden naar Casino

9 mei: tentamenborrel Alfa met gratis broodje bij van Sloun (11.30-14.00)

COMAX

16 mei: Deloitte & Touche-activiteit

17 mei: Excursie naar de Limburg

23 mei: lezing: "financiering of toch maar accountancy?"; van 16.00-18.00

8 en 9 juni: AIO-cursus management accounting

SIGMA

Wordt dit half jaar nog lid van de studentenbeleggingsvereniging SIGMA! Voor maar '25,-. Interesse? Kom langs tijdens fondsgroepvergadering of ALV. We staan iedere dinsdag om 19.30 in de hal van de FdEW.

16 mei: SIGMA-ALV

30 mei: SIGMA-ALV

MMA

Interuniversitair Marketing Magazine Mark it biedt redactieplaatsen aan. Informatie: MMA 043-883779, Willem Wijnen 043-619402.

16 mei: Building Relations in Business; symposium

AEquilibrium

- 11 mei: Bowling evening

- 12 mei: International Institutions Day, with information about internships and working at international institutions like the Worldbank, OECD and the United Nations

- 14 juni: video evening

Information? Call Henrik (251563) or Mindel (255753)

- Test-books of AE and IES 3th block and 4th block courses are available for f. 2,50 for members and f. 4,- for non-members. Orders during office hours

Available: exam-books for second year IES or AE students.

Info 615972 or office-hour

WASO:

De WASO bijeenkomsten vinden plaats op de onderstaande maandagen om 19.30h in kamer 0.006 (TS53):

* 15 mei * 29 mei * 19 juni

Als je niet aanwezig kunt zijn, graag je telefonisch afmelden bij Chantall van Vught (261224) of schriftelijk in het postvakje WASO bij Miranda Beekman.

Reductiebureau Economie

Het Reductiebureau Economie is dinsdag t/m donderdag geopend van 10.30 tot 12.30. We zijn nog op zoek naar een nieuw bestuurslid voor het collegejaar 95/96. Heb je belangstelling, laat dit dan zo snel mogelijk weten.

GENEESKUNDE

Bureau Onderwijs

VOORTGANGSTOETS FdG

De eerstvolgende Voortgangstoets voor studenten van de FdG wordt afgenomen op WOENSDAG 24 MEI 1995 vanaf exact 9.00 tot 13.00 uur in Tennishal/Sportel DOUSBERG, Dousbergweg 4.

Studenten zijn alleen gerechtigd om een toets te maken als zij een geldige collegekaart (= collegekaart + bewijs van inschrijving van het lopend ac. jaar) kunnen overleggen. Studenten die hun geldige collegekaart tijdens de toets niet bij zich hebben ZIJN VERPLICHT deze te overleggen (werk)dag tussen 11.00 en 12.30 u. te laten zien bij het secretariaat EPG/VBC.

De zalen zijn open vanaf 8.30 u. Iedereen dient om 8.50 u. in de zalen aanwezig te zijn, de deuren gaan om 8.55 u. dicht. De deelnemerslijst ligt op de informatiebalie (UNS50, k. 1.150A), controleer of het juist is. De gegevens, vermeende onjuistheden zo snel mogelijk doorgeven. De optisch leesbare antwoordformulieren mogen UITSLUITEND met een HB-potlood (=zacht) ingevuld worden, denk aan een gum.

De ANTWOORDSLEUTEL ligt vanaf 13.00 u. ter inzage bij de informatiebalie. De GETYPE COMMENTAREN inleveren vóór dinsdagmiddag 30 mei 17.00 u., deze liggen ter inzage bij de informatiebalie v.a. dinsdag 6 juni. De TOETSRESULTATEN zijn **uiterlijk 21 juni** beschikbaar. Voor het reglement van orde wordt verwezen naar de Facultaire Studiegereguleering Geneeskunde 94/95.

VAARDIGHEIDSTOETS JAAR 6 van donderdag 06 juli en vrijdag 07 juli 1995

Zesdejaars studenten die deel willen nemen aan de vaardigheidstoets van 06 juli en 07 juli 1995 kunnen zich tot uiterlijk **vrijdag 26 mei 1995** telefonisch aanmelden bij Margriet Brorens of Chantal Schraven (team 1514/1813). Na deze datum worden geen aanmeldingen meer aangenomen.

Studentensprekuren studentenfractie Geneeskunde (SFG)

Elke eerste woensdag van de maand van 12-14 uur in kamer 1.155. Het is mogelijk om vragen of problemen of voorstellen op het gebied van onderwijs, examens, studiebegeleiding, stages in het buitenland, etc? De SFG zal de problemen inventariseren en in overleg treden met de desbetreffende commissies/personen. Kom 7 juni naar kamer 1.155! De SFG doet er niet aan mee!

MFV REFLEX

Een andere vakantie: Deelnemers gezocht voor internationale vrijwilligersprojecten

SIW Internationale Vrijwilligersprojecten is op zoek naar jongeren die deze zomer een blik over de grens willen werpen in een internationaal vrijwilligersproject. De projecten, die zo'n twee tot drie weken duren, zijn een smeltkroes uit verschillende culturen. Opknappen van huizen, organiseren spelactiviteiten voor kinderen, maar ook werk in de natuur is mogelijk. SIW heeft zo'n 1000 projecten over de hele wereld. Via een internationaal project kom je in aanraking met verschillende culturen. Het is een goedkope en actieve manier om je vakantie te besteden. Werkervaring is niet vereist. SIW heeft vanaf 20 april een informatiepunt tot en met 15 mei in Maastricht: elke donderdagavond van 19.00 tot 21.00 uur in het Mondiaal Centrum, Cortenstraat 4. Hier zitten ervaren jongeren klaar die je over de mogelijkheden van zo'n project kunnen informeren. Je kunt ook ons landelijk bureau bellen of schrijven: tel. 030-317721, Willemstraat 7, 3511 RJ Utrecht.

Activiteiten-agenda M.F.V. Reflex

wo 17-5 15.30 uur. Excursie naar Brouwerij de Ridder.

wo 31-5 14.00-16.00 uur. Lezing door dhr. Zijlstra over "leven met een partner met Alzheimer". Groene zaal UNS 50.

Meer informatie: in de Reflexkamer 1.153A UNS 50 (043-881181) of op de posters.

KO-BERAAD VERGADERING

Vrijdag 19 mei is er weer een stageplanningsgroepsvergadering van het Ko-beraad. Deze keer komen voornamelijk aan bod: Kindergeneeskunde, KNO, Oogheelkunde en Gynaecologie. De avond begint om 20.00 uur in d'Avanceur, helmstraat 10. Het Ko-beraad hoopt alle stageplanningsgroepsleden en andere belangstellenden te mogen begroeten.

Bureau Internationale Betrekkingen

Infotheek UNS50 kamer 1.143, nivo 1. Tel. 881173.

Spreekuren dinsdag en vrijdag van 12.30-14.00 uur. Tevens donderdag geopend van 10.30-11.00; gelegenheid om zelf info te verzamelen; op dat tijdstip is er echter geen spreekuur!

Network congres in Manila, The Philippines

Oproep student vertegenwoordiging

Van 26 november tot 1 december zal het Network op Community Oriented Educational Institutions for Health Sciences in Manila, The Philippines, een internationaal congres organiseren over "Quality Assessment of Health Professions Education with special emphasis on Social Accountability". De Call for Papers is beschikbaar bij het Network Secretariaat. Als lid van het Network hebben de FdG en de FdGW besloten om ieder een student naar dit congres af te vaardigen.

Criteria:

- * Minimaal 2e jaars student die beschikt over communicatieve vaardigheden
 - * Actieve bijdrage leveren aan de conferentie
 - * Goede beheersing van de Engelse taal
 - * Betrokkenheid met onderwerp: actief bezig zijn met onderwijszaken
 - * Interesse in SNO (Student Network Organisation): bereid om zich vooraf op de hoogte te stellen van SNO-zaken, tijdens de conferentie ook tijd wijden aan SNO en zorgen voor voortzetting SNO-werk
 - * Bereid om na afloop ervaringen te presenteren
 - * Bereid om (eventueel) een eigen bijdrage te betalen.
- Belangstellenden kunnen een motivatiebrief sturen naar het Network Secretariaat, kamer 3.320, UNS50. Sluitingsdatum 30 juni 1995.

GEZONDHEIDSWETENSCHAPPEN

Voortgangstoets FdGW

Vrijdag 2 juni a.s. wordt de voortgangstoets van de Faculteit der Gezondheidswetenschappen afgenomen. Aanvang: exact 10.00 uur tot 14.00 uur. Vanaf 09.30 uur kunt u in de zaal plaatsnemen. Indeling: op ID nummer. Studenten die een extra vgt (moeten) maken kunnen zich tot 12 mei 1995 inschrijven tijdens het spreekuur bij R. Devue, kamer 1.235. De voorlopige antwoordsleutel ligt om 14.00 uur aan de balie van Bureau Onderwijs, Uns 50. Gebruik een HB-potlood. Een geldige collegekaart is verplicht!; leg deze bij binnenkomst links vóóaan gereed op uw tafel.

Bulletin

24.05: college Vermogensrecht 09.00-10.30 uur Collegezaal TS53.
24.05: college Consumentenrecht 11.00-13.00 uur Collegezaal Zw4;
Algemene voorwaarden door G. Rijken.
24.05: college Goederenrecht 16.00 uur Collegezaal Zw4; Misbruik van
bevoegdheid en hinder door G. van Maanen.

Wijziging colleges avondopleiding

Voor jaar 3 en 4 van de avondopleiding, blok Internationaal en Europees
recht, is het volgende gewijzigd in het collegerooster: de colleges van
18.05, 08.06 en 15.06 beginnen om 19.30 uur i.p.v. 18.30 uur.

Bureau stages Fiscaal recht

Studenten fiscaal recht die in september 1995 een stage willen volgen,
dienen zich voor 15 mei a.s. aan te melden bij de stagecoördinator fiscaal
recht. Aanmeldingsformulieren zijn verkrijgbaar bij het stagebureau,
kamer 2215-OG. Spreekuur stage fiscaal recht iedere woensdag tussen
10.00-11.00 uur. Ook de studenten fiscaal recht die vanaf het tweede
onderwijsblok 1995 de stage willen invullen worden verzocht zich op
korte termijn aan te melden overeenkomstig het vorenstaande.

Bureau stages Nederlands recht

Spreekuur iedere maandag van 13.00-14.30 uur. In verband met de
drukke werkzaamheden op het stagebureau, worden de studenten
vriendelijk verzocht zich hieraan te houden.

Sport en recht prijs

De Vereniging voor Sport en Recht beoogt onder meer het bevorderen
van de rechtswetenschap en de kwaliteit van de rechtstoepassing voor-
zover in verband staand met de sport. Teneinde de wetenschap op het
gebied van sport en recht te bevorderen, heeft de Vereniging in 1993 een
jaarlijkse prijs ingesteld voor een belangwekkende scriptie van rechtswet-
enschappelijke aard op het gebied van sport en recht. De prijs bestaat
onder meer uit een door uitgeverij Kluwer/FED ter beschikking gesteld
bedrag van fl. 1.500,-. De jury bestaat uit mrs. O.J.H.M. van Eijndhoven
(voorzitter), F.C. Kollen en Ella Adriaanse. Deelname staat open voor
studenten die zijn ingeschreven aan een Nederlandse universiteit of
instelling van hoger beroepsonderwijs. De scriptie dient te voldoen aan
de navolgende eisen: - minimaal 25 pagina's A-4, - scriptie moet zijn
voltooid in de periode van 15 juli 1994 tot 15 juli 1995. De scripties dienen
uiterlijk op 15 juli 1995 te worden ingediend bij de secretaris van de jury:
Mr. F.C. Kollen, Postbus 215, 1400 AE Bussum.
Voor meer informatie zie info-borden bij de onderwijsbalie van Bureau
Onderwijs.

Levenbach scriptieprijs

De Vereniging voor Arbeidsrecht looft naar aanleiding van haar 50-jarig
gestaan in mei 1996, een scriptie-prijs uit die de naam 'Levenbach-prijs'
meekrijgt. Deze prijs zal worden toegekend aan de naar het oordeel van
de jury beste ingezonden scriptie waarvan de afronding voltooid is tussen
1 januari 1995 en 1 januari 1996. Het onderwerp moet betrekking
hebben op het sociaal recht, waaronder in dit verband wordt verstaan het
arbeidsrecht en het sociale-zekerheidsrecht. De prijs bedraagt fl. 5000,-.
De scriptie dient in met een los titelblad in tweevoud te worden
toegezonden aan C.J. Loonstra, bestuurslid van de VvA. Adres: Juridische
Faculteit, Vakgroep Bedrijfsrecht, kamer L7-037, Postbus 1738, 3000 DR
Rotterdam. Voor meer informatie zie publicatieborden bij de onderwijs-
balie.

Scriptieprijs Centrum voor Milieurecht

Het Centrum voor Milieurecht reikt eenmaal in de twee jaar een prijs uit,
bestaande uit publicatie in de rapportenreeks van het Centrum voor
Milieurecht, aan de beste afstudeerscriptie op het terrein van het
milieurecht. Het Centrum voor Milieurecht vraagt studenten scripties op
het terrein van het milieurecht ter beoordeling aan een deskundige jury
in te zenden. Voor inzending komen in aanmerking de aan een Neder-
landse universiteit met een voldoende beoordeelde afstudeerscriptie op
het terrein van het milieurecht, beoordeeld in de periode tussen 1
september 1993 en 1 juni 1995. De inzending moet voor 1 september
1995 in tweevoud, voorzien van een opgave van de universiteit en
faculteit waarbinnen de afstudeerscriptie is beoordeeld en de beoorde-
ling van de scriptie, worden ingezonden bij het Centrum voor Milieu-
recht, postbus 103, 100 BA Amsterdam. Het 'reglement scriptieprijs
Centrum voor Milieurecht' kan telefonisch worden opgevraagd bij het
secretariaat van het Centrum voor Milieurecht 020-5253075 of bij mr. R.
Uylenburg 020-5254756.

Agenda der J.F.V. Ouranos

Maandag 15: FORUM; 'de civielrechtelijke aansprakelijkheden van artsen
bij medische fouten'
V.a. maandag 15 mei t/m 30 mei: Verkiezingen voor de F-raad ****
STEM RINOCEROS*****

V.a. maandag 21 mei: Start TENTAMENTRAINING blok 1.4/2.4

Dinsdag 23 mei: ALV om 19.30u (meer info volgt nog)

Woensdag 24 mei: BORREL in '19 4 & 90' (ov)

Dinsdag 30 mei: discussie-avond over het homohuwelijk

Woensdag 31 mei: EXCURSIE naar Luxemburg met o.a. een bezoek aan
het Europese Hof van Justitie

Woensdag 7 juni: BEDRIJFSBEZOEK naar Heineken Nederland B.V. te 's
Hertogenbosch

Voor informatie omtrent deze activiteiten let op de posters of bel de JfV
Ouranos-kamer 043-883071. Tevens kan je de Gids voor de Rechtenstu-
die (fl. 10,-) en schrijfblokken met recycle-papier (fl. 3,25) kopen.

Jurist in bedrijf

JURIST IN BEDRIJF organiseert voor de eerste maal op 17 mei een unieke
BUSINESS-COURSE in samenwerking met DE BRAUW BLACKSTONE
WESTBROEK, MORET ERNST & YOUNG en de ABN AMRO BANK voor 24
einddoctoraal studenten Nederlands en Fiscaal recht.
Heb je aantoonbare interesse voor handels- en ondernemingsrecht
schrijf je dan nu in voor de JIB-COURSE!!!!!! Onder deskundige bege-
leiding maak je kennis met de dagelijkse praktijk van deze kantoren aan
de hand van cases, onderhandelen en een rollenspel.
Deze dag is volledig verzorgd en op zeer luxe lokatie. Dus schrijf je nu in
voor 1 mei 1995.
Inschrijfformulieren en verdere informatie verkrijgbaar tussen 9.00 en
11.00 uur JIB-kamer 3.219 Oud Gouvernement Bouillonstraat 3 tel: 043-
883106
Deelname bedraagt F.30,- en hoeft slechts te worden betaald wanneer
je geselecteerd bent door een van de deelnemende bedrijven.

FIRST

FIRST heeft weer een aantal activiteiten op het programma staan die zeer
zeker jullie aandacht waard zijn. Op 17 mei zal een lezing gegeven
worden voor de studenten (en geïnteresseerden) die het blok Fiscaal
vennootschapsrecht volgen.
23 mei wordt het weer tijd voor borrelen, wederom om 17.00u in van

Sloun.

Verder komt de wisseling van het bestuur er weer aan. Heb jij interesse
in een functie binnen het nieuwe FIRST-bestuur richt dan je sollicitatie-
brief en je cv voor 5 mei aan secretaris M.Peters en deponeer deze in de
FIRST-brievenbus.

BUREAU INTERNATIONALISERING

Openingstijden Bureau Internationalisering
Voor Nederlandse studenten, Erasmus, Tempus en Magister Iuris Com-
munis studenten:
maandag- dinsdag- en donderdagochtend van 10.15-11.15 uur.

BEURZEN

1995-1996 Forum Fellowships, European University Institute.
It offers research grants intended for scholars actively engaged in
research on Citizenship.

STIR / SWOL 1994-1995

Studenten die in 1994-1995 een studieperiode (evt zomercursus) willen
doorbrengen in het buitenland buiten het ERASMUS programma kunnen
voor aanvraagformulieren en informatiesets terecht bij Erna Voncken.
Aanvragen worden uitsluitend op de volgende data behandeld: 31 mei
1995, 30 juni 1995 (mits subsidie overblijft)

CONFERENCE

Manchester University. Centre for Continuing Professional Develop-
ment. 'Training for tomorrow's lawyer'. 2nd June 1995. Informatie:
brochure bij Bureau Internationalisering

COLLOQUIUM

NUFFIC. Didactische aspecten van internationalisering van het curricu-
lum. 16 mei 1995 in Utrecht. Inlichtingen: Mariëtte Diderich, tel.: 070-
4260312

AMSTERDAM LAW PROGRAM

Law courses for foreign students offered by the Faculty of Law of the
University of Amsterdam
September 1995-June 1996
Brochure: Bureau Internationalisering

TAALCURSUS

- Instituto Picasso, Málaga, Spanje. Taal: Spaans. Folders verkrijgbaar bij
Bureau Internationalisering tijdens spreekuren: ma, di, do 10.15-11.15
uur
- Casa de Espanol Xelaju, Guatemala. Vakken: Spaans en Cultural
Studies. Folders verkrijgbaar bij Bureau Internationalisering tijdens
spreekuren: ma, di, do 10.15-11.15 uur
- Malaca Instituto, Spanje. Taal: Spaans. Brochure verkrijgbaar bij Bureau
Internationalisering
- Academia Iria Flavia, Santiago de Compostela. Taal: Intensive courses of
Spanish. Folder verkrijgbaar bij Bureau Internationalisering
- King's Group of English Language Schools, Engeland. Folder verkrijg-
baar bij Bureau Internationalisering
- Vialingua. Cursussen Italiaans. Brochure bij Bureau Internationalisering
- Rennert Bilingual, New York. Taal: English-as-a-Foreign Language.
Brochure bij Bureau Internationalisering

MASTER OF LAWS (LL.M.) 1995-1996

De nieuwe brochures zijn uit van:
- Katholieke Universiteit Leuven. Programme: general LL.M./focus on
European Community Law. Language: English. Tuition Fee: 240.000
Belgian Francs
- University of Nijmegen. Programme: European Business Law. Lan-
guage: English. Tuition Fee: 11.200 Dutch Guilders.
- The Chinese University of Hong Kong. Programme: International Asian
Studies. Language: English
- King's College London. Programme: Postgraduate studies in Law.
Language: English. Tuition Fee: £ 2.350 Meer informatie: Josta Mom-
mertz
- University of Buckingham. Programmes: International and Commercial
Law. and Socio-Legal Studies (July 1995). For more information: The
University of Buckingham, MK18 1EG Buckingham
- Fordham University School of Law. Programmes: Master of Laws in
Banking, Corporate and Finance Law and a Master of Laws in Internati-
onal Business and Trade Law. For more information: Graduate Program,
Fordham Law School, 140 West 62nd Street, Room 429, New York, NY
10023, USA
- University College London. Programme: M.A. in Legal and Political
Theory. For further details and applications write to: Dr. S. Conway,
History Department, University College London, Gower Street, London
WC1E 6BT
- University of Connecticut, School of Law. Programme: Master of Laws
in United States Legal Studies 1995/1996. Deadline applications: 30 May
1995. Tuition fee: \$ 15,000. Brochure ligt ter inzage bij Bureau Interna-
tionalisering
- The Chinese University of Hong Kong. Programme: International Asian
Studies Programme 1995-1996. Language: English
- Universität des Saarlandes, Institut für Europäisches Recht. Programma:
Magisterstudium der Rechte: Kernbereich des Zivilrechts sowie zwei
Zusatzfächer nach Wahl. Verdere informatie: Dr. Jürgen Oechsler, Insti-
tut für Europäisches Recht, Professor Dr. iur Dr. rer. publ. Michael
Martinek, M.C.J. (N.Y.), Postfach 1150, Universität des Saarlandes,
66041 Saarbrücken, Tel.: 0681 - 302 - 2122
- Vrije Universiteit Brussel. Programme: Master in European Politics,
Cultures and Societies (October-July). Further information: Vrije Univer-
siteit Brussel, Department of Politics - Bruno Coppieters, Pleinlaan 2,
1050 Brussel, tel. 322 629 20 27
- Université de Liège. Programme: Diplôme d'Etudes Supérieures en Droit
Européen; Maitrise en droit Européen. Further information: Institut
d'Etudes juridiques Européennes, Boulevard du Rectorat, 7 - bât B.31,
4000 Liège, tel. 00.32 - 41/56.30.58
- Université de Liège. Programme: Multidisciplinary Master in European
Studies. Deadline: 1 September 1995 at the latest! Brochure bij Bureau
Internationalisering
- Lancaster University. Programme: European Legal Studies. Prospectus
verkrijgbaar bij Bureau Internationalisering
- Université de Nancy II. Programme: Le Magistère de Juriste d'Affaires
Internes et Européennes. Prospectus bij Bureau Internationalisering
- Europa Institut Basel. Programme: Master of Advanced European
Studies. Course Duration: 23 October 1995 - 6 July 1996. Prospectus ter
inzage bij Bureau Internationalisering
- University of Helsinki. Programme: Master of Laws LL.M.. Deadline for
applications: 15 May 1995.
- Europa-Institut Saarbrücken. Programme: Magister des Europarechts
- The London School of Economics and Political Science. Programme:
Masters in Regulation. Informatie: Bureau Internationalisering

Indeling Voortgangstoets GW studenten 2 juni 1995

Sporthal Randwyck: GW propaedeutische studenten met studentnummer
001 tot en met 94999,

Sporthal Dousberg: alle andere GW
studenten, MGK studenten.

Voortgangstoets Milieugezondheidkunde (Sporthal Randwyck)

Op 2 juni a.s. wordt voor alle studenten MGK de voortgangstoets van
milieugezondheidkunde afgenomen in sporthal Randwyck. Aanvang
om 10.00 uur tot 14.00 uur. Vanaf 09.30 uur kunt u in de zaal
nemen. Plaatsindeling is op ID nummer. De voorlopige antwoord-
leer ligt om 14.00 uur aan de balie van Bureau Onderwijs, Uns 50. Een
collegekaart is verplicht!

Voortgangstoets FdGW

Bureau Onderwijs hangt een lijst op met alle studenten die de VGT
halen. Hierop staat de referentiegroep vermeld. Controleer of je in de
referentiegroep bent ingedeeld. Is dit niet het geval, meld je dan bij
Bureau Onderwijs.

Groep aan alle Gezondheidswetenschappers

De komende maanden bestaat er naast de studieverenigingen een stichting
SFG, Studenten Nieuwsblad Gezondheidswetenschappen, die een blad
geeft genaamd 'Eerste lijn'. Om dit blad te kunnen laten bestaan zijn
studenten nodig die mee willen helpen. Hoe? Door sponsors te zoeken
en (team) zoekt jou. Tevens wordt er versterking voor de redactie gezocht.
Je interesse leg dan een briefje met naam en tel.nr. in het postvakje
Eddy (93413) of Judith (92183), dan nemen wij contact met je op. Tot
ons in ons midden.

Studievereniging Beleid en Beheer van de Gezondheidszorg

Agenda SBBG: op 22 mei het symposium Sociale Zekerheid, 14.00-17.00
de Salon, in juni de studiereis naar Duitsland en een lezing over privé-
nieken. Daarnaast zijn we nog steeds op zoek naar actieve leden en
stuurleden voor het studiejaar 1995-1996, meer informatie in de
nuwsbrief of bel Brenda(259795).

AGORA

Om voor de Faculteitsraadverkiezingen op Trias ism AGORA en krijg zo
ren die onderwijs wat je verdient! Zoals het nu is kan het niet meer langer.
tionaal verloedering treed op in de gelederen van Cohen en co. Dit moet
en, zij komen worden. Ja, dit is een noodkreet voor jouw stem...en durf te
en, hebben voor je eigen rechten binnen de faculteit! Het is weer tijd voor iets
natuurlijks. Stem op Trias ism AGORA!
ia eent het je leuk om met buitenlandse student in contact te komen en te
luren bergen in je kamer? Commissie internationale betrekkingen (CIB)
leden ekt slaapplekken voor buitenlandse studenten in de periode van 27
iepun tot en met 31 mei. Voor info bel Linda 210641.
in helmt die!..... Komt die!..... Kom jij ook? Een gratis orgasme. Het
aardie gasme feest op 17 mei in 't Kruithuis 22.00 uur. Voorverkoop: Entree
e kunt S., op het trefcentrum van UNS 50. Band is "Seven a GoGo". Voor meer
illem informatie bel 881445. Kom dan als je kunt komen.

Voorbereidingscollege stages GKG

Dinsdag 16 mei van 14.00-15.30 uur is er een college gepland in de rode
aal voor GKG-studenten die het aankomend studiejaar (1995/1996)
age gaan lopen. In dit college wordt ondermeer ingegaan op de
lgende onderwerpen:- voorbereiding stage: doelstellingen en ver-
achtingen - positie stagiaire in team - stage problemen - intervisiegroe-
en Een aantal studenten die momenteel stage lopen zullen vertellen van
an ervaringen en de problemen die zij tegenkwamen bij aanvang van de
age. Komt allen! Susan Bogels, stage coördinator GKG Nancy Keune,
udent GKG

Mededelingen Bureau Internationale betrekkingen FdGW

Network Congres in Manila, the Philippines.
proep student vertegenwoordiging. Van 26 november - 1 december
1995 zal het Network of Community-Oriented Educational Institutions
or Health Sciences in Madras/India een internationaal congres organise-
en over "Quality Assessment of Health Professions Education with
pecial emphasis on Social Accountability". De Call for Papers is beschik-
baar bij het Network Secretariaat.
ts ijd van het Network hebben de FdGW en FdG besloten om ieder een
udent naar dit congres af te vaardigen. Criteria: - Minimaal 2e jaars
udent die beschikt over communicatieve vaardigheden - Actieve bijdra-
e leveren aan de conferentie - Goede beheersing van de Engelse taal -
etrokkenheid met onderwerp: Actief bezig zijn met onderwijszaken -
nteresse in SNO (Student Network Organisation): bereid om zich vooraf
op te hoogen te stellen van SNO-zaken, tijdens de conferentie ook tijd
vinden aan SNO en zorgen voor voortzetting SNO-werk - Bereid om na
uuloop ervaringen te presenteren - Bereid om (eventueel) een eigen
vraag te betalen. Belangstellenden kunnen een motivatie brief sturen
naar het Network Secretariaat, kamer 3.320, Uns. 50. Selectie zal
plaatsvinden op basis van deze motivatie brief. Sluitingsdatum: 30 juni
1995.

RECHTSGELEERDHEID

Openingstijden Onderwijsbalie BO

Maandag t/m vrijdag van 10.15-11.15 uur en van 14.15-15.15 uur. Op
maandagavond is de balie ook geopend van 20.00-21.00 uur.

Colleges

12.05: college Procesrecht in vermogensrecht 10.45-12.15 uur College-
zaal TS53.
16.05: college Overheid 08.30-10.30 uur Collegezaal TS53.
17.05: college Vermogensrecht 09.00-10.30 uur Collegezaal TS53.
17.05: college Consumentenrecht 11.00-13.00 uur Collegezaal Zw4;
Europees consumentenrecht door J. Rinkes.
17.05: college Fiscaal vennootschapsrecht 13.30-15.30 uur Collegezaal
Zw4; Deelnemingsvrijstelling door H. Arts.
17.05: college Goederenrecht 16.00 uur Collegezaal Zw4; Natrekking en
eigendomsvoorbehoud door W. Mincke.
18.05: college Intern. en Eur. recht (avondopleiding) 19.30 uur College-
zaal Zw4.
19.05: college Procesrecht in vermogensrecht 10.45-12.15 uur College-
zaal TS53.
23.05: college Overheid 08.30-10.30 uur Collegezaal TS53.

WAAROM ZOU JE 4 JAAR GAAN STUDEREN?

ALS JE IN 2,5 JAAR NET ZOVEEL VERSTAND VAN ZAKEN KRIJGT?

Bij InterCollege krijg je naast theoretische kennis, ook meteen de nodige praktijkervaring. Die praktijk staat centraal in onze opleidingen. Bijna de helft van de studietijd bestaat uit projecten, trainingen en stages. Je kunt kiezen uit twee richtingen, beide volwaardige HBO-opleidingen. De InterManagement School leidt op voor diverse marketing- en management-functies. De Hospitality Business School richt zich op de PR, evenementen- en congresorganisatie en toerisme. Wil je meer weten?

Vraag dan de brochure aan. **InterCollege**
MANAGEMENT OPLEIDINGEN

☐ Stuur mij de brochure.
Vooropleiding: ☐ H.A.V.O. ☐ V.W.O.
☐ M.B.O. ☐
Naam:
Adres:
Postcode/plaats:
Tel. overdag:

Sturen naar: InterCollege, Van de Spiegelstraat 12,
2518 ET Den Haag. Tel.: 070-3652945.

ONDERNEMENDE STUDENTEN KIEZEN VOOR INTERCOLLEGE

Een zwaar tentamen vereist een goede voorbereiding.

Lucky Strike. Nothing else.

Brengt de gezondheid ernstige schade toe, k.b. 4.10.1994, Stb. 720.

B O N

Profiteer van het speciale taxi-tarief van f 5,- pp.
(vanaf het Vrijthof)

Geldig enkel op zaterdagavond met Estax
Voor meer info bel : 043-615500

Disco Dancing Pergola

Swingt elke zaterdag tot 6 uur in de morgen!

Tegen inlevering van deze advertentie
heeft U recht op 1 gratis consumptie (pp).
(Bon af te geven aan entree)

Vroenhoven

Gevraagd op korte termijn:

**Drs. Gezondheidswetenschappen M/V
met belangstelling voor epidemiologie**

Functieomschrijving:

- 1) Het in teamverband opstarten van een vervolg-epidemiologisch onderzoek naar de relatie tussen ioniserende straling en het ontstaan van kanker in het hoofd-halsgebied.
- 2) Een bijdrage leveren aan de uitbouw van een niet-klinisch medisch behandelcentrum in Maastricht.

Geboden wordt een dienstverband voor 50% voor een periode van 6 maanden met uitloop tot een full-time dienstverband voor twee jaar. Salariëring volgens opleiding en ervaring.

Sollicitaties naar: Reinaert Kliniek, t.a.v. Dr. P.G. Verduijn, keel-, neus- en oorarts, Malpertuisplein 60, 6217 CD Maastricht.

Telefonische informatie: 046-597792, 043-479944 of ('s avonds) 046-524527 P.G. Verduijn.

Friandises

Chocolatier

De vermaarde pralines
van Maastricht

Wycker Brugstraat 55,
Maastricht

Agenda

donderdag 11 mei

Litteraire wandelingen, elke donderdag in april en mei,
vertrek VVV, Kleine Staat 1, 14.00

Emperor Quartet, Engeland Festival, Conservatorium,
20.00

Glazen Speelgoed, toneel, Caterpillar Arts Company,
Kumulustheater, 20.00

Het Dagboek van Anne Frank, toneel, Cléo Dankert, Josée
Ruiter, Boudewijn de Groot, Vrijthoftheater, 20.15

Met of zonder, toneel, Stichting Rika, Snackbar Rika, 20.15

vrijdag 12 mei

Matty Niël Consort, Engeland Festival, Conservatorium,
20.00

Glazen Speelgoed, toneel, Caterpillar Arts Company,
Kumulustheater, 20.00

Aurora Borealis/Northern Lights, lezing architectuur,
Jorma Mukala, Academie van Bouwkunst, Tongersestr 49a,
20.00

Het Dagboek van Anne Frank, toneel, Cléo Dankert, Josée
Ruiter, Boudewijn de Groot, Vrijthoftheater, 20.15

Met of zonder, toneel, Stichting Rika, Snackbar Rika, 20.15
Corps/Etranger, dans, Désirée Delauney en Marcello Evelin,
Lostheater, 20.30

zaterdag 13 mei

Herman Krebbers Vioolconcours, voorronde,
Conservatorium, 9.00 uur

Bingham String Quartet, Engeland Festival,
Conservatorium, 20.00

Glazen Speelgoed, toneel, Caterpillar Arts Company,
Kumulustheater, 20.00

Met of zonder, toneel, Stichting Rika, Snackbar Rika, 20.15
Hot Bolshevik, band van Konstantin Rukbadze, Lostheater,
20.30

zondag 14 mei

Trefpunt op zondag, live radio, Café De Perroen, 11.00

Open Dag Muziekschool, Muziekschool Kumulus, 11.00

Kamermuziek op zondagmorgen, Peter Steyvers e.a.,
Vrijthoftheater, 11.30

Zondagmiddagcafé, kunst voor en door jongeren, COC
Bogaardenstr 43, 14.00

Nederlanders van Nu, koormuziek Cappella Amsterdam,
Matthiaskerk, 15.00

Southern Swing, close harmony festival, Utrechts studenten-
close harmony koor Dekoor en Maastrichtse
studentenakrobatiegroep Akropolis, Sphinxzaal, Boschstr
30a, 15.00

Harmonie Wolder & Simpelveld, moederdagconcert,
Vrijthoftheater, 20.15

maandag 15 mei

De reli-markt, God geheel vernieuwd en nu extra
voordelig, open avond Tafelstraat 13, Spiegelzaal Kapoenstr
2, 19.30

Met of zonder, toneel, Stichting Rika, Snackbar Rika, 20.15
Zwandel, Kleine Zaal Circuit, De Balie, Toneelacademie,
20.30

dinsdag 16 mei

L'Incoronazione di Poppea, opera Onafhankelijk Toneel
Combattimento Consort, Vrijthoftheater, 20.15

Met of zonder, toneel, Stichting Rika, Snackbar Rika, 20.15

Een gemeenschap van schurken, Kleine Zaal Circuit,
Theaterteater, Toneelacademie, 20.30

Joep van Leeuwen, solo jazzgitaar, Café de Muze, 21.30

woensdag 17 mei

Zomaar dat feestje, toneel, Alles is Drama, Kumulusttheater,
20.00

Met of zonder, toneel, Stichting Rika, Snackbar Rika, 20.15

Exposities

Jacqueline van der Venne, collages en monotypes, Kam.
Koopb., Maasboulevard 5, t/m 3 jul, ma t/m vr 8.30-16.00

Anne Barneveld, schilderijen / Karin Heeman, keramische
objecten, De Keerder Kunstkamer, Kerkstr 10, Cadier en Keer
t/m 5 jun, do t/m zo 13.00-17.30

De wereld is mijn thuis; Afrika-Europa: Over en weer
eerste expositie, Afrikacentrum, Rijksweg 15, Cadier en Keer
t/m 5 jun, ma t/m vr 13.30-17.00; zo 14.00-17.00

Jack Poell, beelden, Gal. Fab, Brusselsestr 80, t/m 4 jun, do
16.00-20.00; vr t/m zo 13.00-17.00

Judith Schimany en Renze Dijkema, schilderijen, Gal.
Artisart, Grote Gracht 43, t/m 20 mei, di t/m za 13.30-17.30

Films - Speelweek: 11 mei t/m 17 mei

Filmtheater Lumière, Bogaardenstraat 40b

Once were Warriors, dag. 20.00

Much ado about nothing, dag. 20.30

J'ai pas sommeil, dag. 22.00

Vacas, do t/m za 23.00

Cinema Palace, Wycker Brugstraat 1

Stargate, dag. 18.00; za, zo en wo ook 14.30

101 Dalmatiërs, dag. 18.15; za, zo en wo ook 14.30

Pret-a-Porter, dag. 18.15, 21.15; za, zo en wo ook 14.30

Pulp Fiction, dag. 20.45 (beb. ma)

Immortal Beloved, dag. 21.00

Sneak-Preview, ma 21.00

MGM-Maastricht, Wilbelminasingel 39

The Specialist, dag. 11.15, 13.45, 16.15

101 Dalmatiërs, dag. 13.15, 16.00

Richie Rich, za, zo en wo 13.15

De Tasjesdief, za, zo en wo 13.15

Malice, dag. 13.15, 16.00, 18.45, 21.30

De Vliegende Hollander, dag. 13.15, 16.30, 20.30

Outbreak, dag. 18.45, 21.30

Streetfighter, dag. 13.15 (beb. za, zo en wo), 16.00, 18.45
21.30

Bullets over Broadway, dag. 13.15 (beb. za, zo en wo),
16.00, 18.45, 21.30

Forrest Gump, dag. 20.30

Ciné-K, Bernardusstraat 13

Bullets over Broadway, dag. 21.00

Friture Rika wordt toneelpodium

Met of zonder?

het Nederlandse koningshuis afzakken naar het Zuiden, staat Rika vooraan. De vele foto's aan de wand van *friture Rika* vormen daarvan het bewijs. Soms komt er een nieuwe foto bij, maar verder blijft het interieur al jaren onveranderd. Een perfecte lokatie om een toneelstuk op te voeren, dachten Rafaela van der Meulen (25) en Kirsten van Dissel (24). De twee studeerden in juli 1994 af aan de Maastrichtse toneelacademie. Vier jaar lang liepen ze, dag in dag uit, langs Rika's etablissement

en onbewust raakten ze geïntrigeerd door de zaak en de kleine eigenaresse achter de toonbank. Op een dag overwonnen ze hun schroom en stapten ze de drempel over en vroegen op de man af of ze de friture niet een tijdje konden lenen. Van der Meulen en Van Dissel zochten contact met mensen die wilden helpen hun eerste toneelplannen te verwezenlijken. Een indrukwekkend gezelschap bundelde uiteindelijk zijn krachten in de speciaal voor dit doel opgerichte Stichting Rika:

Rika en haar fritvet, een bron van inspiratie voor de Toneelacademie (foto Nelis Tutkey)

Hans Hoes, voormalig docent aan de Maastrichtse toneelacademie (en tegenwoordig te zien als vader Bol in de familie met de twee inwonende opa's uit de TV-serie *Oppassen*), tekende voor de regie. En Marieke van der Pol, scenarioschrijfster bij onder andere het TV-programma 'twaalf steden, dertien ongelukken', bedacht onder begeleiding van Maria Goos (Pleidooi) een verhaal met Rika als inspiratiebron: De zusjes Rian en Karo zijn het onderwerp van de voorstelling 'Met of Zonder'. Hun moeder drijft, na de dood van haar man, een snackbar. Karo neemt, zodra ze de kans krijgt, de benen, terwijl Rian braaf achterblijft in de frietentent. En daar zit ze nog steeds als Karo jaren later, nadat ook hun moeder overleden is, weer thuiskomt. Er ontbrandt een strijd over het verleden, het heden en hoe het nu verder moet. Rika zelf is ondertussen enthousiast over de metamorfose van haar stulpje in een toneelpodium: "Ik vind het heel leuk. Maar ja, de zaak toe, is een beetje triestig voor mij. Want ik ben gewend te werken. Maar ik word goed betaald. Dus ik ben blij." Geen friet met en frikadellen speciaal dus, de komende dagen bij Rika. Pech voor mijn vriendje, maar die had toch al zo'n trut van een vriendin aan de haak geslagen die vond "dat hij maar eens wat gezonder moest gaan eten."

Judith Kuijk

Met of zonder van Stichting Rika is te zien op 11, 12, 13, 15, 16, 17, 22, 23 en 24 mei in Friture Rika, Tongersestraat 7, om 20.15 uur, fl.15,-. Reserveren: 043-466690 (Toneelacademie) of 020-6381410 (Stichting Rika)

Liever geen pop, maar een stukje volksgebeuren naar de mensen toe

Het gratis bevrijdingsfestival van afgelopen vrijdag mag gelden als voorlopig dieptepunt van de Limburgse popcultuur. Dit werd gevierd in de sporthal van Randwyck, na een paar succesvolle edities op de weide naast het Geusseltstadion. Voor diezelfde dag stond namelijk een voetbalwedstrijd gepland. De gedachte, dat Ajax-fans zich na afloop van de match zouden mengen onder het vredelievende festivalpubliek, vond men nogal verontrustend. Natuurlijk werd de voetbalwedstrijd uiteindelijk verplaatst en natuurlijk vergat de organisatie voor bevrijdingsdag een optie op het terrein te nemen.

zaalversterking uit. De groep droop backstage af en routineus werd *Ik kan het niet alleen* even later opnieuw ingezet. Het "Wij moeten het samen doen, vrienden" van zanger Huub van der Lubbe, klonk als een verplicht nummertje engagement. Maar goed, hij zei het wel.

Het is echter de vraag hoezeer popmuzikanten zich betrokken voelen als het gaat om de plaatselijke, eigen popcultuur. Van Limburgse amateurbands is bekend dat ze in het café heel wat afzeveren, maar dat ze - eenmaal tegenover een gemeentelijke stropdas plaatsgenomen - vervallen in een apathie vergelijkbaar met die van Robert de Niro in *Awakenings*. En ook *Rowwen Hèze*, toch een provinciaal boegbeeld dat zelfs bij genoemde stropdassen waardering weet af te dwingen, is vooralsnog niet betrap op een uitspraak die de portee van bestel mar ontstijgt. De stand van pop in Limburg wordt dan ook vooral verwoord door een handvol goedbedoelende hobbyisten, fanatiek maar met te weinig ondersteuning om bij de verschillende geldschietters een voet tussen de deur te krijgen. En daarmee lijkt in Maastricht het wachten op die felbegeerde concertzaal zoiets als wachten op Godot.

Het kan natuurlijk altijd slechter met de popmuziek in Limburg. Terwijl in Tilburg een ongeëvenaard miljoenencomplex verrijst, met diverse concertzalen en repetitieruimtes, verklaart de kersverse CDA-gedeputeerde Eurlings dat zijn hart vooral uitgaat naar een stukje provinciale volkscultuur. Dat is goed nieuws voor de dialectvereniging en de fanfaar, voor popminnend Limburg betekent het dat ze opnieuw moet uitleggen dat met 'heavy metal' geen kapitaalintensieve industrietak wordt bedoeld.

Ondertussen sappelt organisator Basement 5 vrolijk door in de Sterzaal. Daar speelt aanstaande zaterdag, voorafgegaan door *The Wannabees* uit Nijmegen, het eigenzinnige *Tupelo Honey* uit Helmond. Van deze vijfmansformatie verscheen eerder dit jaar *Out of the nursery, into the night*, een dromerige gitaarplaat die af en toe naar symfonische groepjes uit de jaren zeventig riekt, maar door de ruwe produktie het ideale behang vormt voor - pakweg - een après-punkfeestje. De teksten zijn helaas van het kaliber *your heart*

is in chains, baby, but the key is lost. En toch, je weet het niet: voor de nieuwe cultuurdeputé, mocht hij overhoopt komen opdagen, is zoiets misschien nèt dat stukje muziekgebeuren naar de mensen toe dat de popliefhebber in hem doet ontwaken.

Eugène Baak

'The Wannabees' en 'Tupelo Honey' spelen zaterdag 13 mei vanaf 20.00 uur in de Sterzaal te Maastricht. Toegang fl.15,-. In de voorverkoop bij o.m. Music Plus fl.12,50.

Tupelo Honey, zaterdag in de Sterzaal

Tenthuk

Ik word er wel eens van beticht een onbetamelijke fantasie te hebben. Als dat al zo is, is het meestal niet iets om jodeljuichend van over straat te bossen. Ik moet af en toe zulke gigantische hoeveelheden informatie verstouwen en op meerdere niveaus voortdurend paraat houden dat ik -eerlijk, dit lieg ik niet- bang ben dat er stoppen door en draadjes los zullen raken. Op zulke momenten vermoed ik drie World Wide Webs achter mijn voorhoofd, waarin een krankzinnige operator met een stuk of honderd muizen simultaan op honderden zaken klikt. Het begrip 'vrije associatie' heeft voor mij dan ook iets angstaanjagends.

Voorbeeld.

Picture this: Nepal, Tibetaans vluchtelingenkamp in stad Pokhara. Met mijn nieuwontmoette vriendin Satha (vier WWWs achter voorhoofd...) schuif ik aan in een eetbuis en wij bestellen wat de pot schaft. Een tanige Tibetaan grijnst een schitterend gebit bloot en meldt dat wij dan tenthuk en momo zullen krijgen. Willen wij de momo gestoomd, gebakken of gefrituurd? Euhhhh, doe maar gebakken. Ik geloof er beilig in dat je in restaurants moet durven laten verrassen, vandaar de vermetele duik in tenthuk en momo: to holdly go where no-one has gone before! En ja hoor, met deze Star Trek - The Next Generation-quote begint het dulle klikwerk in mijn WWWs. Satha doet lekker mee.

Momo: the ancients of Mu-Mu, tekst van Engelse house-groep KLF, het Copyright Liberation Front, waarvan ik in de Rolling Stone ooit las dat ze het verzamelde journalistenvolk voor de première van een nieuwe CD in ruwe monnikspijen huldten en met een gammel bootje naar een vervallen abdij op ruig Schots eilandje verscheepten. These are the voyages...

Tenthuk: Invasion of the Tenthuks! De eerste richtlijn (Prime Directive!) van de Federatie: je niet bemoeien met andere levensvormen (Spock: Jim. It is life, but not as we know it...) bij de voltoering van hun doeleinden. Ik staar dus in de boerse soepkom die de Tibetaan mij voorziet en zie tussen wat waterige groentetjes een onduidelijke substantie drijven. Tenthuks! Live long and prosper, jongens. Ieder het hare/zijne, ik de Himalaya, de Tenthuk zijn warmvochtige waterwereld. Ik groet de soep: 'We come in peace!'

Er komt geen antwoord. 'Misschien,' suggereert Satha, 'communiceren ze in subspace.'

Dat ik daar zelf niet aan dacht! Snel werk ik een Tenthuk naar binnen (bij smaakt als een kipravioli). 'Alien!' waarschuwt Satha nog ('I, II, of III?' vraag ik ad rem), en ik zie mij al rond een uur of drie met maagkrampen ontwaken waarop een Tenthuk-jong zich ruw door de buikwand een weg naar buiten bakt.

Lekker gegeten, overigens.

Enfin, kunt U zich voorstellen dat een levendige fantasie die je niet met een knopje uit kunt schakelen een handicap is?

Lieutenant Worf, maximum warp... engage!

Eva

Gooje murrege Amerika!

Monday? This must be Maastricht. Op een groot podium bij het Onze Lieve Vrouweplein ijsbeert Charles Gibson heen en weer. Zijn licht grijzende haar zit in een keurige scheiding, stijf van de haarlak zodat de wind er geen vat op krijgt. De presentator van het ontbijtprogramma *Good Morning America* oefent zijn ernstige blik. Tussen alle koptelefoons, baseball-petjes en geplastificeerde pasjes is hij inderdaad de *éminence grise*, de gesoigneerde tegenhanger van jongere collega Joan Lunden, een kortgeknipte blonde dame in een marineblauw mantelpakje met gouden knopen en een koket kapiteinsstreepje. Als de Amerikaanse televisiegigant ABC eindelijk overschakelt, zegt Joan: *"Welcome to the Dutch town of Maastricht. The weather is pretty nice and there are a lot of friendly people in the audience"*.

BERICHT UIT MAASTRICHT

Inderdaad. Tientallen Amerikanen - waaronder veel Afcent-medewerkers en hun vrouwen - zitten al uren gelukkig te zijn met vlaggetjes en spandoeken. *Mary and Jack say hello to the folks back home in Augusta, Georgia.* De mensen *back home* krijgen vandaag, vijftig jaar na de geallieerde overwinning op nazi-Duitsland, een spoedcursus Europa voor beginners. Met dertig man personeel, een kraanwagen, een stuk of zeven camera's - kortom, met nogal wat tamtam is de crew van *Goodmorning America* voor de tweede keer in vier jaar neergestreken in Nederlands oudste stad. Het heeft de gemeente en de sponsors een kwart miljoen gekost, maar daar krijgen ze ook wat voor: zesentwintig keer de naam van de stad in zes miljoen Amerikaanse huishoudens, één plaatje van een kanon aan de stadswal en acht plaatjes van de Ridderparasols op het Onze Lieve Vrouweplein. En een gratis optredentje van wat presentator Gibson noemt *"The Johann Strauss Orchestra. They sold over sixhundredthousand copies of their album in this area alone!"*. Nu is dat een weinig overdreven, maar het enthousiasme onder de rijkelijk toegestroomde bejaarden is er niet minder om. "Wet geer wie laat menier Rieu begint?", willen drie Maastrichtse dames op leeftijd weten. Straks pas, zo blijkt. "Daan motte veer godmiljaar nog e gaans oer wachte", constateert de meest militante van de drie. Presentatrice Lunden is inmiddels neergestreken tussen het Amerikaanse publiek, een beetje als Bambi tussen de hangbuikzwijntjes. Een dikke moeder mag haar zuigeling naast Lunden posteren, maar als het programma door de zoveelste commerciële boodschap wordt onderbroken, roept de cameraman: *"Next baby!"* Het kind dat vervolgens de televisiekijker mag vertederen, is volvet en heeft hetzelfde neusje als de dame in het marineblauw. Met dit verschil dat het reukorgaan van de presentatrice enig cosmetisch snij- en plakwerk heeft ondergaan. En ook haar tanden, onder die glimlach die telkens mooi abrupt openbreekt en dan weer heel langzaam kleiner wordt, zijn het resultaat van meer dan alleen poetsen.

Op het podium trekt presentator Gibson onopvallend zijn broek op. De zon breekt door, camera's en licht verwisselen razendsnel van positie en er gaat iets fout. Op zijn monitor ziet Gibson beelden van de militaire begraafplaats in het Amerikaanse Arlington, terwijl hij zijn zoveelste wervende tekstje over Maastricht al is begonnen. De regie wisselt razendsnel van beeld, maar de baseball-petjes op het podium zien de bui al aankomen. Bij de volgende reclame-onderbreking gooit Gibson zijn aantekeningen hard op een stoel, pakt ze op en gooit ze nog harder op een andere

stoel. *"It's un-be-lie-va-ble!"* De assistenten zeggen niets, oefenen allemaal een blik van verbazing. De *pater familias* is boos en de baseball-pet die zijn baan lief heeft doet er in dat geval het zwijgen toe.

Inmiddels is ook André Rieu op het plein gearriveerd. Zijn barokke uitdossing kan zich qua *corporate visibility* meten met dat van de uitbater van café Rembrandt, de man die zich vandaag - *God knows why* - weer in een jurk heeft gehesen en vleugels heeft omgespt. *"That's really Maastricht, you know,"* instrueert een Limburgse studente onbeholpen haar Amerikaanse gevolg. *"Loonies?"* vraagt de een zacht aan de ander.

De ware *loonies* bevinden zich zoals gebruikelijk achter het podium. De drie Maastrichtse dames op leeftijd - handtassen, rollende ogen en jurken met behangmotief - willen langs de techniekinstallatie en een wirwar aan kabels naar de andere kant. Ze zijn op zoek naar "menier Rieu". *"I'm sorry ma'am,"* zegt iemand van de beveiliging. *"You can't come here."* De drie vrouwen lopen onverstoort door, speurend naar een gaatje waar ze zich doorheen kunnen wringen. Dan staan ze midden tussen muren van snoeren en knipperende mengpanelen. "Ut geit heij neet weijer," constateert de dikste. In haar handtas zoekt ze omstandig een zakdoek. De spierenbundel van de beveiliging staat er verloren bij. "En doa dan neve?", wil de andere vrouw weten. In een poging na deze tip verder te geraken, struikelt de dikste over een trosje kabels, waarbij ze zich probeert vast te grijpen aan een versterker. Dat wordt de spierenbundel teveel. *"You will have to leave."* De dames verstaan hem niet. "Waat zeet'r noe?" Ongeloof op de drie gezichten als ze met zachte hand terug worden gedirigeerd. "Dae jông woar gaaroets neet vaan 't Straussorkès, huur," stellen ze elkaar gerust.

Presentatrice Lunden oefent nog een laatste tekstje. Als ze berekend haar hoofd draait, als in gedachten verzonken, toont haar Hals een rimpelplateau dat detoneert met de rest van haar Bambi-voorkomen. Een baseball-petje met blonde haren en een wespetaille is ingehuurd om dat met mascara te verhelpen. Het filmpje op de monitor, over de bevrijding van Europa, is ook opgelapt: hedendaagse marsmuziek en archiefexplosies begeleiden een rokerige voice-over. Voor de zoveelste keer trekken Amerikanen over een Hollandse brug. Presentator Gibson - zijn dag komt niet meer goed - steekt het podium over. Op zijn neus een kleine leesbril, die hem nog meer status verleent, zeker als hij zijn hoofd een beetje voorover buigt. Een oudere assistent probeert hem te animeren: *"Everything alright, Charlie?"*

Het publiek heeft het nu wel zo'n beetje gezien. De Amerikanen doen een tekstje - voor het publiek onverstaanbaar - camera's snorren en een paar baseball-petjes zitten te gapen. "Hawwe ze mèr de gaanse middèg menier Rieu gedoan," zegt een mevrouw met twee boodschappentassen van de V&D. Ze lijkt te schrikken van haar eigen brutale opmerking. De omstanders lachen gelukkig instemmend. Er gaat een warm applaus op als het Straussorkest in vol ornaat het podium beklimt.

In café Charlemagne zit een al wat ouder echtpaar met jonge kinderen. Achter zijn biertje hangt een tevreden gezinshoofd achterover. Moeder schuift de Cassis van de jongste spruit weg van de tafelrand. Van buiten klinkt een eerste flard Strauss en vader veert op. Buiten ziet hij andere vijftigers zachtjes wiegen. In zijn ogen iets wat op trots lijkt. Zijn glimlach breekt mooi abrupt open en wordt dan heel langzaam kleiner. Net als die van Bambi.

Eugène Baak
Micha Wertheim

Hangbuikzwijntje wil geknuffeld worden door Bambi (foto Nelis Tutke)